

MAGYAR

KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
2003. szeptember 26.,
péntek

111. szám

I. kötet

Ára: 840,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

21/2003. (IX. 26.) KÜM—PM e. r.	A Magyar Köztársasággal szabadkereskedelmi megállapodást kötött országokból származó egyes árukra vonatkozó kedvezményes vámtételek, illetve vámkontingensek alkalmazási feltételeiről szóló 19/2002. (IX. 20.) KÜM—PM együttes rendelet módosításáról	8164
25/2003. (IX. 26.) OM r.	Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet módosításáról*	8165
22/2003. (IX. 26.) PM r.	A vámtörvény végrehajtásának részletes szabályairól szóló 10/1996. (III. 25.) PM rendelet módosításáról	8166
43/2003. (IX. 26.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	8170
44/2003. (IX. 26.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	8173
45/2003. (IX. 26.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	8175
96/2003. (IX. 26.) ME h.	Az Országos Atomenergia Hivatal főigazgató-helyettesének felmentéséről	8182
97/2003. (IX. 26.) ME h.	Helyettes államtitkári juttatások biztosításáról	8182
1/2003. (MK 111.) PSZÁF ie.	A magánnyugdíjpénztári tagdíjtartozások (tagdíjhátralék) behajtásával, végrehajtásával, az adóhatóság megkeresésével kapcsolatos magánnyugdíjpénztári eljárásokról	8183
2/2003. (MK 111.) PSZÁF ie.	A magánnyugdíjpénztári tagdíjbevallások, önellenőrzések és a tagdíj, pótlék és bírság befizetések feldolgozására és nyilvántartására, a tagdíjbefizetések bevallás alapján történő elszámolására vonatkozó magánnyugdíjpénztári eljárások kialakításáról	8192
	A Magyar Nemzeti Bank közleménye a Magyar Nemzeti Bank hivatalos deviza árfolyamlapján nem szereplő külföldi pénznemek euróra átszámított árfolyamairól	8204
	Az Állami Számvevőszék pályázati felhívása a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap könyvvizsgálói feladatainak ellátására javasolandó könyvvizsgálók körének meghatározásához	8208
	A Központi Kárrendezési Iroda közleménye a 2003. november 10—15-ig terjedő időszak — II/3. földalapról vonatkozó — termőföld árveréseiről	8209
	A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Földművelésügyi Hivatalának hirdetménye	8211
	A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatalának hirdetménye	8212
	A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség közleményei	8213
	Helyesbítés	8214

* A rendelet mellékletekkel teljes szövegét a Magyar Közlöny 2003. évi 111. számának II. kötete tartalmazza, melyet az érintett előfizetők (középiskolák) kérés nélkül, más előfizetők kérésre megkapnak (telefon: 266-9290/237 és 238 mellék: fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

A külügyminiszter és a pénzügyminiszter 21/2003. (IX. 26.) KüM—PM együttes rendelete

a Magyar Köztársasággal szabadkereskedelmi
megállapodást kötött országokból származó egyes
árakra vonatkozó kedvezményes vámtételek, illetve
vámkontingensek alkalmazási feltételeiről szóló
19/2002. (IX. 20.) KüM—PM együttes rendelet
módosításáról

A vámtarifáról szóló 1995. évi CI. törvény 22. §-ának
d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, figyelemmel
ugyanezen törvény 8. §-ára, illetve 16. §-ának (3) bekezdé-
sére, az alábbiakat rendeljük el:

1. §

A Magyar Köztársasággal szabadkereskedelmi megál-
lapodást kötött országokból származó egyes árukra vonat-
kozó kedvezményes vámtételek, illetve vámkontingensek
alkalmazási feltételeiről szóló 19/2002. (IX. 20.)
KüM—PM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a
szövegének megjelölése (1) bekezdésre változik, és a § az
alábbi (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az e rendelet 3. számú mellékletében meghatá-
rozott, az Európai Unió tagországaiból származó termékek
kedvezményes vámtétellel, illetve kedvezményes vámkon-
tingenssel történő vámkezelése a jelenleg érvényes rendel-
kezéseken túlmenően csak az e rendelet 4. számú mellék-
letében megfogalmazott okmányok vámkezelésekor törté-
nő benyújtása esetén lehetséges.”

2. §

Az R. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § Amennyiben az importőr az 1. számú mellékletben
felsorolt áruk esetében a 2. számú mellékletben, illetve a
3. számú mellékletben felsorolt áruk esetében a 4. számú
mellékletben előírt okmányokat nem tudja bemutatni, a
vámkezelés csak a hatályos Kereskedelmi Vámtarifa
II. számú hasábjában meghatározott vámtétel alkalmazá-
sával történhet.”

3. §

Az R. 1. számú mellékletének címe a következőképpen
módosul:

„EU termékek, ahol a kedvezményes vámtétellel, illetve
vámkontingenssel történő vámkezeléshez a 2. számú
mellékletben megadott okmányok szükségesek”

4. §

Az R. e rendelet 1. számú és 2. számú mellékleteiben
foglalt 3. számú és 4. számú mellékletekkel egészül ki.

5. §

Ez a rendelet a kihirdetést követő 5. napon lép hatályba,
azzal, hogy rendelkezéseit az azt követő vámkezeléseknél
kell alkalmazni.

Kovács László s. k.,
külügyminiszter

Dr. László Csaba s. k.,
pénzügyminiszter

1. számú melléklet

a 21/2003. (IX. 26.) KüM—PM együttes rendelethez

[3. számú melléklet

a 19/2002. (IX. 20.) KüM—PM együttes rendelethez*]

**EU feldolgozott mezőgazdasági termékek,
ahol a kedvezményes vámtétellel, illetve
vámkontingenssel történő kezeléshez a 4. számú
mellékletben meghatározott okmányok szükségesek**

Vámtarifaszám	Vámtarifaszám	Vámtarifaszám
0710 40 00 00	1704 90 81 00	1902 40 90 00
0711 90 30 00	1704 90 99 00	1903 00 00
1702 50 00 00	1901 10 00	1904 10 10 00
1704 10 11 00	1901 20 00 00	1904 10 30 00
1704 10 19 00	1901 90 11 00	1904 10 90 00
1704 10 91 00	1901 90 19 00	1904 20 10 00
1704 10 99 00	1902 11 00 00	1904 20 91 00
1704 90 30 00	1902 19 10 00	1904 20 95 00
1704 90 51 00	1902 19 90 00	1904 20 99 00
1704 90 55 00	1902 20 91 00	1904 30 00 00
1704 90 61 00	1902 20 99 00	1904 90 10 00
1704 90 65 00	1902 30 10 00	1904 90 80 00
1704 90 71 00	1902 30 90 00	1905 10 00 00
1704 90 75 00	1902 40 10 00	1905 20 10 00

* Vámtarifaszámok a hatályos 2003-as Kereskedelmi Vámtarifa sze-
rint szerepelnek. Az árumegnevezés mindenhol vámtarifa szerint értendő.
A tíz számjegynél kevesebb számjeggyel megadott vámtarifaszám esetén
annak valamennyi alszámos bontása is ide értendő.

Vámtarifaszám	Vámtarifaszám	Vámtarifaszám
1905 20 30 00	2004 10 91 00	2208 30 78 00
1905 20 90 00	2004 90 10 00	2208 30 82 00
1905 31 11 99	2005 20 10 00	2208 30 88 00
1905 31 19 99	2005 80 00 00	2208 50 11 00
1905 31 30 99	2008 99 85 00	2208 50 19 00
1905 31 91 99	2008 99 91 00	2208 50 91 00
1905 31 99 99	2101 12 98 00	2208 50 99 00
1905 32 11 99	2101 20 98 00	2208 60 11 00
1905 32 19 99	2101 30 19 00	2208 60 19 00
1905 32 91 99	2101 30 99 00	2208 60 91 00
1905 32 99 99	2105 00 10 00	2208 60 99 00
1905 40 10 99	2105 00 91 00	2208 70 10 00
1905 40 90 99	2105 00 99 00	2208 70 90 00
1905 90 10 00	2106 90 92	2208 90 41 00
1905 90 20 00	2202 10 00 00	2208 90 45 00
1905 90 30 01	2202 90 10 00	2208 90 48 00
1905 90 30 99	2202 90 91 00	2208 90 52 00
1905 90 40 00	2202 90 95 00	2208 90 56 00
1905 90 45 99	2202 90 99 00	2208 90 69 00
1905 90 55 99	2208 30 32 00	2208 90 71 00
1905 90 60 99	2208 30 38 00	2208 90 77 00
1905 90 90 99	2208 30 52 00	2208 90 78 00
2001 90 30 00	2208 30 58 00	3302 10 29 00
2001 90 40 00	2208 30 72 00	

2. számú melléklet

a 21/2003. (IX. 26.) KüM—PM együttes rendelethez

[4. számú melléklet

a 19/2002. (IX. 20.) KüM—PM együttes rendelethez]

**A 3. számú mellékletben felsorolt feldolgozott
mezőgazdasági termékeket érintő kedvezményes
EU vámtétel, illetve vámkontingens alkalmazásához
benyújtandó okmányok**

Az importőr minden szállítmány tekintetében a magyarországi vámkezeléskor köteles a magyar vámhatóságoknak bemutatni:

— az exportnyilatkozat (Egységes Vámáru-nyilatkozat) másolatát, amely a 44. rovatban a következő szövegek egyikét tartalmazza:

- (EN) „Export Refund: 0 EUR / Regulation ---/2003”
 (ES) „Restitución a la exportación: 0 EUR / Reglamento ---/2003”
 (DA) „Eksportrestitution: 0 EUR / forordning (EF) nr. ---/2003”
 (DE) „Ausfuhrerstattung: 0 EUR / Verordnung ---/2003”
 (EL) „Επιστροφικά τα την εξαγωγή: 0 EUR / κανονισμός---/2003”
 (FI) „Vientituki: 0 EUR / asetus ---/2003”
 (FR) „Restitution à l’exportation: 0 EUR / Règlement ---/2003”

- (IT) „Restituzione all’esportazione: 0 EUR / Regolamento .../2003”
 (NL) „Uitvoerrestitutie: 0 EUR / Verordening (EG) nr. .../2003”
 (PT) „Restituição à exportação: 0 EUR / Regulamento .../2003”
 (SV) „Exportbidrag: 0 EUR / Förordning ---/2003”

Ha az exportnyilatkozat (Egységes Vámáru-nyilatkozat) számozott másolat, azon az Európai Közösségek (EK) vámhatóságai pecsétjének nem kell szerepelnie. Amennyiben az importőr az exportnyilatkozat fénymásolatát mutatja be, ez esetben a kiléptető vámhatóság, illetve az exportáló országa vámhatósága pecsétje kell igazolja annak az eredetivel való megegyezését.

**Az oktatási miniszter
25/2003. (IX. 26.) OM
rendelete**

**az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló
40/2002. (V. 24.) OM rendelet módosításáról***

A közoktatásról szóló — többször módosított — 1993. évi LXXIX. törvény 94. §-a (1) bekezdésének g) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az érettségi vizsga vizsgaszabályzatáról szóló — többször módosított — 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 63. §-ának (12) bekezdésében foglaltak végrehajtására a következőket rendelem el:

1. §

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet melléklete e rendelet mellékletével egészül ki.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban a 2005-ben szervezett érettségi vizsgáktól kezdődően kell alkalmazni.

Dr. Magyar Bálint s. k.,
oktatási miniszter

* A rendelet mellékletekkel teljes szövegét a Magyar Közlöny 2003. évi 111. számának II. kötete tartalmazza, melyet az érintett előfizetők (középiskolák) kérés nélkül, más előfizetők kérésre megkapnak (telefon: 266-9290/237 és 238 mellék: fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

**A pénzügyminiszter
22/2003. (IX. 26.) PM
rendelete**

**a vámtörvény végrehajtásának részletes szabályairól
szóló 10/1996. (III. 25.) PM rendelet módosításáról**

A vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény (a továbbiakban: tv.) 212. §-a (2) bekezdésének a), c) és l) pontjaiban kapott felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem el:

1. §

A vámtörvény végrehajtásának részletes szabályairól szóló 10/1996. (III. 25.) PM rendelet (a továbbiakban: R.) 12/F. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezet — Új Számítógépesített Árutovábbítási Rendszer (a továbbiakban: NCTS) — szerinti árutovábbítási eljárás-hoz kapcsolódó szabványos EDIFACT üzenetleírásokat az országos parancsnokság a (2) bekezdésben megjelölt internet honlapon Tájékoztató formájában teszi közzé.”

2. §

(1) Az R. 40. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A vámhivatal a szállítóeszközből történő kirakási vagy a szállítóeszközbe történő berakási engedélyt az elektronikus bejelentésre adott elektronikus válaszában adja meg. Az elektronikus vám elé állítás során a ki- vagy berakási engedélyt a vámhivatal a rendelkezésére álló adatbázisában tárolt törzsdatok alapján — a (8) bekezdésben szabályozott esetek kivételével — automatikusan és — a rendszer karbantartási szünetének kivételével — folyamatosan adja meg.”

(2) Az R. 40. §-a a következő (7)–(10) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (7) bekezdés számozása (11) bekezdésre módosul:

„(7) Amennyiben az érintett vámhivatal alkalmazza a Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezetében foglaltakat, úgy

a) az engedélyezett címzetti/feladói tevékenység kizárólag a Külső Kommunikációs Központra (a Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezetében foglaltakat alkalmazó vámhivatalok és a hozzájuk kapcsolódó normál és engedélyezett címzetti/feladói kör közötti kapcsolat megteremtését lehetővé tevő adatátviteli központ) vonatkozó elektronikus vám elé állítási engedély birtokában folytatható, vagy

b) normál eljárásban a továbbítási nyilatkozat elektronikus adatainak továbbítása a vámhatóság részére a Külső Kommunikációs Központra vonatkozó elektronikus vám elé állítási engedély birtokában tehető meg.

(8) A vámhatóságnak fel nem róható okból bekövetkező üzemszünet esetére vonatkozó eljárási rendet az engedélyező vámhatóság a kiadott engedélyben szabályozza.

(9) Amennyiben az érintett vámhivatal alkalmazza a Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezetében foglaltakat, úgy normál eljárásban minden esetben vagy egyszerűsített eljárásban Rakományjegyzék alkalmazása esetén, a ki- vagy berakási engedélyt a vámhivatal nem automatikusan adja meg.

(10) A (7) bekezdés b) pontjában meghatározott engedélyes

a) indítványozhatja, hogy az áruvizsgálat a felügyeletet ellátó vámhivatal hivatalos helyétől eltérő helyszínen történjen, amelyhez a felügyeletet ellátó vámhivatal esetenként — a Vhr. 70. § (2)–(3) bekezdésének rendelkezései alapján — adja meg jóváhagyását, és

b) köteles a vonatkozó okmányokat legkésőbb a vám elé állítási indítvány megtételét követő munkanapon átadni, vagy az indítvány visszavonásáról elektronikus üzenetben a Külső Kommunikációs Központon keresztül tájékoztatni a területileg illetékes vámhivatalt, valamint

c) köteles a szállítóeszközt/csomagot és az árut/vám-árut a b) pontban meghatározott határidőn belül a területileg illetékes vámhivatal által meghatározott helyen bemutatni.”

3. §

Az R. 1. számú melléklete az e rendelet 1. számú melléklete szerint módosul.

4. §

Az R. 2/a) számú melléklete az e rendelet 2. számú melléklete szerint módosul.

5. §

Az R. 3. számú melléklete az e rendelet 3. számú melléklete szerint módosul.

6. §

Az R. 14. számú melléklete az e rendelet 4. számú melléklete szerint módosul.

7. §

Az R. 19. számú melléklete az e rendelet 5. számú melléklete szerint módosul.

8. §

Az R. 21. számú melléklete az e rendelet 6. számú melléklete szerint módosul.

9. §

Az R. 22. számú melléklete az e rendelet 7. számú melléklete szerint módosul.

Átmeneti és záró rendelkezések

10. §

(1) Ez a rendelet — a (2) bekezdés kivételével — 2003. október 1. napján lép hatályba.

(2) E rendelet 6. és 9. §-a 2004. február 1. napján lép hatályba.

(3) E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(4) Az e rendelettel módosított R. 40. § (11) bekezdésében „a vámszervezet központi szervének” megnevezés „a 17. számú Vámhivatalnak” megnevezésre módosul.

Dr. László Csaba s. k.,
pénzügyminiszter

*1. számú melléklet**a 22/2003. (IX. 26.) PM rendelethez*

Az R. 1. számú melléklete az alábbiak szerint módosul:

1. A „4. Vám- és Pénzügyőrség Észak-Magyarországi Regionális Parancsnoksága felügyelete alá tartozó szervek” címszó alatt található Szerencsi Vámhivatal elnevezése „Szerencsi Jövedéki Hivatal” elnevezésre változik.

2. Az „5. Vám- és Pénzügyőrség Közép-Dunántúli Regionális Parancsnokság felügyelete alá tartozó szervek” címszó alatt található Vámhivatal Pápa alá sorolt települések közül Bakonygyirót, Románd, Sikátor és Veszprémvarsány, a Vámhivatal Veszprém alá sorolt települések közül Bakonyszentlászló és Fenyőfő településeket törölni kell.

3. A „8. Vám- és Pénzügyőrség Nyugat-Dunántúli Regionális Parancsnoksága” felügyelete alá tartozó Vámhivatal Győr címszó alá sorolt települések közé Bakony-

gyirót, Bakonyszentlászló, Fenyőfő, Románd, Sikátor és Veszprémvarsány településeket fel kell venni.

*2. számú melléklet**a 22/2003. (IX. 26.) PM rendelethez*

Az R. 2/a) számú melléklete a következők szerint módosul:

Az R. 2/a) számú melléklete 10. pontjában „a Vám- és Pénzügyőrség Észak-Alföldi Regionális Parancsnoksága illetékességi területén” szövegrész utáni vámhivatali felsorolásba fel kell venni „a csengersimai” szöveget.

Az R. 2/a) számú melléklete a következő 10/a) ponttal egészül ki:

„10/a) Nem érintve a 6. pontban foglalt rendelkezéseket, a Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. fejezete — Új Számítógépesített Árutovábbítási Rendszer — szerinti vámigazgatási eljárás lefolytatására — kivéve a 15. pontban megnevezett vámárúkat — a Vám- és Pénzügyőrség hivatalos weboldalán felsorolt vámhivatalok jogosultak normál eljárásban 2003. október 1-jétől, illetve egyszerűsített eljárásban 2004. január 1-jétől.”

*3. számú melléklet**a 22/2003. (IX. 26.) PM rendelethez*

Az R. 3. számú melléklete a következők szerint módosul:

Az R. 3. számú melléklet 1.2. pont c) alpontja az alábbiakkal egészül ki:

„kivéve a d) pont szerinti árutovábbítást,”

Az R. 3. számú melléklet 1.2. pontja a következő d) alponttal egészül ki:

„d) árutovábbítás, amennyiben az indító hivatal a Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezetét alkalmazza: 1. sorszámú példány.”

Az R. 3. számú mellékletének 1.3. pont d) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„d) 4. sorszámú — jobb szélén szaggatott kék csíkkal:

„RENDELTETÉSI VÁMHIVATAL PÉLDÁNYA” jelzéssel, árutovábbítási (tranzit) eljárás esetén — amennyiben az indító hivatal a Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezetét nem alkalmazza — a rendeltetési/kiléptetési vámhivatal példánya,”

Az R. 3. számú mellékletének 1.3. pont e) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„e) 5. sorszámú — jobb szélén folyamatos kék csíkkal:

„VISSZAÉRTESÍTÉS — KÖZÖSSÉGI ÁRUTOVÁBBÍTÁS” jelzéssel, árutovábbítási (tranzit) eljárásban — amennyiben az indító hivatal a Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezetét nem alkalmazza — a rendeltetési/kiléptető vámhivatal által — a bemutatás

megtörténtének igazolásául — visszaküldésre kerül az indító/beléptető vámhivatalhoz.”

Az R. 3. számú melléklet 1.5. pont d) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„d) 4/5. sorszámu — jobb szélén folyamatos, utána szagatott kék csíkkal:

„RENDELTESEI VÁMHIVATAL PÉLDÁNYA” és „VISSZAÉRTESÍTÉS — KÖZÖSSÉGI ÁRUTOVÁBBÍTÁS” jelzéssel az árutovábbítási (tranzit) eljárásban — amennyiben az indító hivatal a Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezetét nem alkalmazza — a 4. számmal felhasznált példány a rendeltetési/kiléptető vámhivatal példány, az 5. számmal felhasznált példány a rendeltetési/kiléptető vámhivatal által — a bemutatás megtörténtének igazolásául — visszaküldésre kerül az indító/beléptető vámhivatalhoz.”

Az R. 3. számú mellékletének 8.1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„8.1. A Vhr. 88. § (1) bekezdésében meghatározott külső árutovábbítási eljáráshoz — beleértve annak magyar vámterületen történő alkalmazását is — írásbeli árnyilatkozatként a 84/1996. (VI. 14.) Korm. rendelettel kihirdetett és a 274/2000. (XII. 28.) Korm. rendelettel kihirdetett 1/2000. számú EK-EFTA vegyes bizottsági határozattal módosított, a Vámformalitások Egyszerűsítéséről szóló Egyezményben meghatározott okmány (a továbbiakban: EV) 1., 4. és 5. sorszámu példányát kell felhasználni, és azokon a 8.2. pont szerinti rovatokat kell kitölteni.

A külső árutovábbítási eljárás alkalmazása esetén az egyes példányok rendeltetése:

a) a Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezetének alkalmazása esetén az 1. sorszámu példány az indító vámhivatal példány,

b) egyéb esetekben az 1. sorszámu példány az indító vámhivatal példány, a 4. sorszámu példány a rendeltetési vámhivatal példány, az 5. sorszámu példány a rendeltetési vámhivatal által — a bemutatás megtörténtének igazolásául — visszaküldésre kerül az indító vámhivatalhoz.

A 45/1996. (III. 25.) Korm. rendelet 74. § (7) bekezdésének g) pontja szerinti árnyilatkozatot a 8.2. pont rendelkezéseinek figyelembevételével kell kitölteni.

A 83/1996. (VI. 14.) Korm. rendelettel kihirdetett és a 275/2000. (XII. 28.) Korm. rendelettel kihirdetett 1/2000. számú EK—EFTA vegyes bizottsági határozattal módosított, Egységes Árutovábbítási Eljárásról szóló Egyezmény (a továbbiakban: Tranzitegyezmény) I. Függelék 34. Cikkének (3) bekezdése szerint lehetőség van az EV egy kiegészítő 5. példányának benyújtására is (alternatív igazolásként felhasználható).

Ha az indító hivatalnál a továbbítási nyilatkozatot elektronikusan dolgozzák fel, a szállítmányt az indító hivatal, vagy egyszerűsítés esetén az engedélyezett feladó által — az egyszerűsítésre vonatkozó engedélyben meghatározott minőségben — kinyomtatott Továbbítási kísérő okmány „A” vagy „A” és „B” példány kíséri, a Tranzitegyez-

mény III. Függelék, D4. Mellékletében foglaltaknak megfelelően.

Az EV mellé nem kötelező a Pótlap csatolása, helyette a Rakományjegyzék is benyújtható.

Nem kell külön EV-t kitölteni a külső árutovábbítási eljárás megindításához, ha a Tranzitegyezmény rendelkezései szerint más okmány (pl. CIM fuvarlevél, Manifest) továbbítási nyilatkozatnak minősül.

A külső árutovábbítás rendelkezései postaforgalomra nem vonatkoznak.

Indító és rendeltetési vámhivatalonként külön-külön EV-t kell kiállítani. Egy szállítóeszközbe történő részberakodás esetén Rakodási Jegyzéket kell benyújtani az első felrakó helynél, amelyen az indító vámhivatal feljegyzi a kiviteli és továbbítási EV azonosító számát, valamint az alkalmazott azonosítási jeleket (vámzár stb.).

Több magyarországi rendeltetési vámhivatal esetén szintén Rakodási Jegyzéket kell benyújtani, amelyen a lerakó helyek szerint illetékes vámhivataloknak fel kell jegyezniük a részlerakodás után felhelyezett azonosító jele(ke)t.”

A 8.2. pont „a) Számmal jelzett rovatok” pontjában a 33. számú, Vámtarifaszám megnevezésű rovata Kitöltési útmutatójának második mondata helyébe az alábbi mondat lép:

„A fenti esetekben meg kell adni a pontos 10 jegyű vámtarifaszámot, azonban az elektronikus adatfeldolgozás során csak a vámtarifaszám első 6 számjegyét kell rögzíteni és az indító hivatal felé továbbítani.”

A 8.2. pont „a) Számmal jelzett rovatok” pontjában az 51. számú Tervezett határátlépési helyek és országok megnevezésű rovat szövegében található „„Lista az egységes árutovábbítási eljárásban résztvevő/illetékes vámhivatalokról” című kiadvány” szövegrész helyébe a „http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs/dds/en/csrdhome.htm internetes honlap” rendelkezés lép.

A 8.2. pont „a) Számmal jelzett rovatok” pontjában az 52. számú, Biztosíték/nem érvényes megnevezésű rovat Kitöltési útmutatójának első mondatában a „Tranzitegyezmény” és „A9.” kifejezések közé a „III. Függelék” kifejezést kell felvenni.

A 8.2. pont „a) Számmal jelzett rovatok” pontjában az 53. számú Rendeltetési vámhivatal (és ország) megnevezésű rovat szövegében található „„Lista az egységes árutovábbítási eljárásban részt vevő/illetékes vámhivatalokról” című kiadvány” szövegrész helyébe a „http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs/dds/en/csrdhome.htm internetes honlap” rendelkezés lép.

A 8.2. pont „a) Számmal jelzett rovatok” pontjában az 53. Rendeltetési vámhivatal (és ország) megnevezésű rovatot követő Formalitások szállítás alatt címszót követő első mondat helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az áruk indító vámhivatalból való indítása és a rendeltetési vámhivatalba érkezése közötti időszakban előfor-

dulhat, hogy bizonyos bejegyzéseket kell tenni az EV 4. és 5., vagy a Továbbítási kísérő okmány „A”, vagy „A” és „B” példányán.”

A 8.2. pont „a) Számmal jelzett rovatok” pontjában az 55. Átrakodások megnevezésű rovat Kitöltésű útmutatójának harmadik mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Ha az említett hatóságok úgy döntenek, hogy az adott árutovábbítási eljárás normál módon folytatódhat, akkor a szükséges lépések megtétele után láttamozzák az EV árut kísérő 4. és 5., vagy a Továbbítási kísérő okmány „A”, vagy „A” és „B” példányát.”

A 8.2. pont „b) Betűvel jelzett rovatok” pontja a következő F rovattal egészül ki:

„F. rovat	Az illetékes hatóságok megjegyzései	Amennyiben a szállítás alatt esemény történik, és azt az illetékes vámhatóság igazolja, úgy azt e rovatban teszi meg. Amennyiben az árut/vámárut Továbbítási kísérő okmány kísérő és az igazolást az illetékes vámhivatal számítógépes rendszerében (NCTS rendszerben) is elvégezte, úgy azt az e rovatban található, állított téglalap alakú rovatban is jelölni kell. Az F rovatot mindkét esetben aláírással és bélyegzőlenyomattal kell záradékolni.”

A 8.2. pont „b) Betűvel jelzett rovatok” pontjában az I jelű rovat Kitöltési útmutatójának első mondata hatályát veszti.

A 8.2. pont „b) Betűvel jelzett rovatok” pontjának utolsó, KÖZÖSSÉGI ÁRUTOVÁBBÍTÁS: A MEGÉRKEZÉS IGAZOLÁSA című bekezdés az alábbi mondattal egészül ki:

„Amennyiben az árut/vámárut Továbbítási kísérő okmány kísérő, a vámkezelést kérő a bemutatás igazolását a rendeltetési hivatalnál TC 11 Megérkezési igazolással kérheti.”

A 8.3. pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„Vámhivatali intézkedések

Az indító vámhivatal az EV 1. sorszámú példányát nyilvántartása mellékleteként kezeli. Az EV elfogadása, a vámvizsgálat elvégzése után a vámkezelés megtörténtét az árunyilatkozat D. rovatában — a Tranzitegyezményben foglaltak szerint — igazolja, feltünteti a bemutatási határnapot.

A rendeltetési vámhivatalhoz az árut/vámárut az EV 4. és 5. sorszámú példány, vagy a Továbbítási kísérő okmány „A”, vagy „A” és „B” példány kísérő.

A rendeltetési vámhivatal a vámkezelést kérő kérelmére, részére a bemutatás tényét

— az EV 5. sorszámú példány leválasztható részének hátoldalán,

— vagy az EV kiegészítő (eredeti vagy fénymásolt) 5. sorszámú példányán,

— vagy a TC 11 Megérkezési igazoláson igazolja, amely(ke)t a vámkezelést kérőnek átad.

A Továbbítási kísérő okmány „A” példány a rendeltetési hivatal nyilvántartásának melléklete. A Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezetében foglaltakat nem alkalmazó rendeltetési hivatal esetén, illetve Rakományjegyzék alkalmazásakor a „B” példány az indító hivatal postai értesítésére szolgál. A Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezetében foglaltakat alkalmazó rendeltetési hivatal esetén elektronikus úton kerül értesítésre az indító hivatal az eljárás befejezéséről.”

4. számú melléklet

a 22/2003. (IX. 26.) PM rendelethez

Az R. 14. számú melléklete az alábbiak szerint módosul:
Az R. 14. számú mellékletének I. Rész 2. pontja a következő D) ponttal egészül ki:

„D) Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezet szerinti

a) normál eljárásban alkalmazott elektronikus áru-bejelentés”

Az R. 14. számú mellékletének II. Rész 1.2. „Számmal jelölt rovatok” című táblázat 4. pontjának Engedélytípus címszón belüli C) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„C) Tranzitegyezmény szerinti egyszerűsítéseknél, továbbá normál eljárásban alkalmazott elektronikus áru-bejelentésnél TE betűjelet kell feltüntetni.”

Az R. 14. számú melléklete II. Rész 1.2. „Számmal jelölt rovatok” című táblázat 4. pontjának Vámeljárás címszava az alábbi E) ponttal egészül ki:

„E) Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezet szerinti normál eljárásban alkalmazott elektronikus áru-bejelentés esetén

— normál feladó NF

— normál címzett NC”

Az R. 14. számú melléklet II. Rész 2.10. pontjának „Módosítási eljárás esetén...” kezdetű mondata a következő c) ponttal egészül ki:

„c) valamely engedélyezett címzett/feladó ki kívánja terjeszteni engedélye érvényességét a Tranzitegyezmény I. Függelék, II. Cím, VII. Fejezetben szabályozott eljárásra, akkor „M” betűt kell feltüntetni.”

5. számú melléklet

a 22/2003. (IX. 26.) PM rendelethez

Az R. 19. számú melléklete az alábbiak szerint módosul:

Az R. 19. számú melléklete I. rész „Az EUR.1 Szállítási Bizonyítványon a számlanyilatkozaton alkalmazható ISO-ALFA 2 illetve 3 jegyű kódjai” kiegészül az alábbi sorral:

„Szerbia

CS

SCG”

6. számú mellékleta 22/2003. (IX. 26.) PM rendelethez

Az R. 21. számú melléklete az alábbiak szerint egészül ki:

Az R. 21. számú melléklete „H) országkódok” listájához az alábbiakat kell felvenni:

„CS	Szerbia	4”		

7. számú mellékleta 22/2003. (IX. 26.) PM rendelethez

Az R. 22. számú melléklete az alábbiak szerint egészül ki:

Az R. 22. számú melléklet Alkalmazhatóság Típus kódok jegyzékének a) pontja a következő ponttal egészül ki:

„9 Tranzitegyezmény szerinti normál feladó/címzett”

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 43/2003. (IX. 26.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság-nak az országos népszavazás kitzűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogások alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 17/2003. (I. 23.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A Magyar Igazság és Élet Pártja aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottság-

hoz (a továbbiakban: OVB) azzal, hogy ügydöntő országos népszavazást kíván kezdeményezni a következő kérdésben:

„Egyetért-e azzal, hogy jogi személy és jogi személyiség nélküli más szervezet — a Magyar Állam, a helyi önkormányzatok, a közalapítványok, az egyházi jogi személyek és a Földhitel- és Jelzálogbank kivételével —, valamint nem magyar állampolgárságú természetes személy termőföld tulajdonjogát sem Magyarország uniós csatlakozásáig, sem azt követően ne szerezhesse meg?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív és a konkrét kérdés (a továbbiakban: hitelesítésre benyújtott kérdés) hitelesítését a 133/2002. (VII. 11.) OVB határozatában megtagadta, melyet azzal indokolt, hogy a népszavazásra bocsátani kívánt kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés b) pontjában foglalt tilalomba ütközik, miszerint nem lehet országos népszavazást tartani hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségekről. Az OVB ezen határozatával szemben a kezdeményező kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. A kifogás alapján az Alkotmánybíróság az OVB határozatát megsemmisítette és az OVB-t új eljárásra utasította [72/2002. (XII. 19.) AB határozat (ABH 2002, 433.)].

Az új eljárás során az OVB 17/2003. (I. 23.) határozatában az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadta. E határozatában az OVB megállapította, hogy az Alkotmány 79. §-ával elrendelt országos népszavazás megelőzi a választópolgárok által kezdeményezett országos népszavazást, amennyiben az azokban szereplő kérdések egymást átfedő tartalmúak. Az OVB álláspontja szerint az Alkotmány 79. §-ában foglalt népszavazási kérdés már úgynevezett védett kérdés a hitelesítésre benyújtott kérdéssel szemben. Hivatkozott továbbá az OVB arra, hogy „tudomása szerint a csatlakozási szerződés előkészítése során már lezárásra került a tőke szabad áramlására vonatkozó, a népszavazásra feltenni kívánt kérdést is érintő fejezet”.

A kifogások előterjesztői a 17/2003. (I. 23.) OVB határozat ellen emelt kifogásukban úgy vélekedtek, hogy egyrészt az Alkotmány 79. §-ában megfogalmazott kérdés nem lehet védett, mivel az OVB nem hitelesítette az ott szereplő kérdést az általuk sérelmezett határozat meghozataláig, továbbá mivel a hitelesítésre benyújtott kérdés tartalmában nem azonos az Alkotmány 79. §-a által megfogalmazott kérdéssel. A kifogást tevők álláspontja szerint az Alkotmány 79. §-ában megfogalmazott kérdés azért sem élvez védeltséget, mert az nem bocsátható népszavazásra, ugyanis sérti az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdését.

II.

Az Alkotmánybíróság a 17/2003. (I. 23.) OVB határozat ellen benyújtott kifogást az Alkotmány, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) és az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) alábbi rendelkezései alapján vizsgálta meg:

Alkotmány:

„28/C. § (5) Nem lehet országos népszavazást tartani: (...)

b) hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségekről, illetve az e kötelezettségeket tartalmazó törvények tartalmáról,”

„79. § Ügydöntő országos népszavazást kell tartani a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő, a csatlakozási szerződés szerinti csatlakozásáról. E népszavazás időpontja: 2003. április 12. A népszavazásra bocsátandó kérdés: 'Egyetért-e azzal, hogy a Magyar Köztársaság az Európai Unió tagjává váljon?' ”

Nsztv.:

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,

c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

d) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

Ve.:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet — az Alkotmánybírósághoz címezve — az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

Az Alkotmánybíróság határozata meghozatala során az alábbi nemzetközi szerződésekre volt figyelemmel:

A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány:

X. melléklet 3. pont

„(2) Az Európai Unió alapját képező szerződésekben foglalt kötelezettségek ellenére Magyarország a csatlakozás időpontjától számított hét éven keresztül fenntarthatja az ezen okmány aláírása időpontjában hatályos jogszabályaiban foglalt, a nem Magyarországon lakó vagy nem magyar állampolgár természetes személyek, illetve a jogi személyek általi, mezőgazdasági földterület megszerzésére vonatkozó tilalmat. Valamely tagállam állampolgára, illetve egy másik tagállam jogszabályai szerint létrehozott jogi személy a mezőgazdasági földterület megszerzése vonatkozásában nem részesíthető kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amilyenben a csatlakozási szerződés aláírása napján részesült. Valamely tagállam állampolgárára nem vonat-

kozhatnak szigorúbb korlátozások, mint a harmadik országok állampolgáira.

Egy másik tagállam azon állampolgárai, akik önálló vállalkozó mezőgazdasági termelőként kívánnak letelepedni Magyarországon, és legalább három éve folyamatosan jogszerűen Magyarországon laknak és folytatnak mezőgazdasági tevékenységet, nem tartoznak az előző albekezdés rendelkezéseinek hatálya alá, és rájuk nem alkalmazható más szabály és eljárás, mint amelyet Magyarország állampolgáira kell alkalmazni.”

Az 1987. évi 12. törvényerejű rendelet a szerződések jogáról szóló, Bécsben, az 1969. évi május hó 23. napján kelt nemzetközi szerződés kihirdetéséről (a továbbiakban: bécsi egyezmény):

„18. Cikk

Az állam tartózkodni köteles azoktól a cselekményektől, amelyek megghiúsítanák a szerződés tárgyát és célját, midőn

a) megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás fenntartásával írta alá a szerződést vagy cserélte ki a szerződést létrehozó okiratokat, mindaddig, amíg nem válik nyilvánvalóvá az a szándéka, hogy a szerződésnek nem válik részesévé, vagy

b) kifejezte azt, hogy a szerződés reá nézve kötelező hatályát elismeri, mindaddig, amíg a szerződés hatályba nem lép, és feltéve, hogy e hatálybalépést indokolatlanul nem késleltetik.”

III.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltak alapján a Ve. 130. §-a határozza meg.

Az Alkotmánybíróság eljárása az OVB határozatai ellen benyújtott kifogások elbírálása során jogorvoslati eljárás. A jogorvoslati eljárásban az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogások megfelelnek-e a Ve. 78. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, továbbá hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy sem a Ve., sem más törvény nem rendelkezik ugyanazon népszavazási kérdés hitelesítéséről szóló második OVB határozat elleni jogorvoslat lehetőségéről vagy annak kizárásáról. Az Alkotmánybíróság a 36/2003. (VI. 26.) AB határozatában elvi érveléssel fogalmazta meg, hogy „[a]bból (...), hogy a Ve. nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a kifogást tevő az ismételt eljárásban születt OVB határozat ellen jogorvoslattal éljen, az következik, hogy egészen addig, amíg a törvényhozó nem határozza meg a megismételt eljárásra vonatkozó speciális szabályokat, a Ve. 130. § (1) bekezdése

az irányadó, amely alapján az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos minden döntése ellen kifogás nyújtható be az Alkotmánybírósághoz.” (ABK 2003. június—július 432, 434.) Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően folytatta le eljárását a jelen ügyben is.

2. A kifogást tevők álláspontja az, hogy az OVB tévesen hivatkozott arra, hogy az Alkotmány 79. §-ában foglalt népszavazási kérdés védett kérdés volna, mivel — ellentétben a népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvényben foglaltakkal — nem került sor hitelesítésére. Szerintük éppen ezért nem is előzheti meg a hitelesítésre benyújtott kérdést.

E felvetésekkel kapcsolatban az Alkotmánybíróság utal arra, hogy a 14/2003. (IV. 19.) AB végzésben már megvizsgálta az Alkotmány 79. §-ában foglalt, Magyarország EU-csatlakozását érintő népszavazási kérdéssel kapcsolatos beadványokat. E végzésében megállapította, hogy az Alkotmány 79. §-ának beiktatásával az Országgyűlés, mint alkotmányozó hatalom lett a népszavazás kezdeményezője. Emiatt az OVB nem hitelesíthette az Alkotmány 79. §-ában foglalt népszavazási kérdést, és a választópolgárok sem élhettek a Ve.-ben biztosított jogorvoslati lehetőségükkel. Az Alkotmány 79. §-a megalkotásával és azonnali hatályba léptetésével az alkotmányozó hatalom ténylegesen kizárta, hogy az Alkotmánybíróság a Ve. 130. §-ában biztosított jogkörében eljárjon. (ABK 2003. április 273, 275.)

3. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem tekinthető „egymást átfedő tartalmúnak” az Alkotmány 79. §-ban található és a hitelesítésre benyújtott kérdés, mivel az előbbi a csatlakozás tényére, az utóbbi azonban a nem magyar állampolgárok, valamint a jogi személyek és jogi személyiség nélküli más szervezetek termőföldtulajdon-szerzésére vonatkozik.

Az Alkotmánybíróság azonban figyelemmel volt arra, hogy a 37/2003. (IV. 15.) OGY határozat által kapott felhatalmazás alapján a Kormány 2003. április 16-án — a Magyar Köztársaság részéről — aláírta a Cseh Köztársaságnak, az Észt Köztársaságnak, a Ciprusi Köztársaságnak, a Lett Köztársaságnak, a Litván Köztársaságnak, a Magyar Köztársaságnak, a Máltai Köztársaságnak, a Lengyel Köztársaságnak, a Szlovén Köztársaságnak és a Szlovák Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződést (a továbbiakban: csatlakozási szerződés).

A csatlakozási szerződés alapján a csatlakozást követő hét évig Magyarország fenntarthatja a külföldi állampolgárok, valamint a belföldi és külföldi jogi személyek mezőgazdasági termőföldtulajdon-szerzésére vonatkozó törvényi tilalmakat [csatlakozási szerződés X. Melléklet 3. pont (2)].

4. Az Alkotmánybíróság a 36/2003. (VI. 26.) AB határozatában rámutatott arra, hogy „[a] csatlakozási szerző-

dés 2004. május 1-jén lép hatályba, feltéve, hogy a csatlakozási szerződést addig az időpontig valamennyi szerződő fél — alkotmányos rendjének megfelelően — megerősíti és a megerősítő okiratot letétbe helyezi (csatlakozási szerződés 2. Cikk). A Magyar Köztársaság részéről a magyar Kormány a 37/2003. (IV. 15.) OGY határozatban kapott felhatalmazás alapján, 2003. április 16-án a csatlakozási szerződést aláírta. A már aláírt nemzetközi szerződéseket a szerződések jogáról szóló bécsi egyezmény sajátos, a részes államok számára nemzetközi kötelezettséget teremtő védelemben részesíti. A bécsi egyezmény — a szerződés tárgyának és céljának a hatálybalépés előtti meghíúsításától való tartózkodási kötelezettségről szóló — 18. Cikke értelmében a Magyar Köztársaság tartózkodni köteles minden olyan cselekménytől, amely meghíúsítaná a már aláírt nemzetközi szerződés tárgyát és célját. Miután a Magyar Köztársaság a csatlakozási szerződést aláírta, ez a nemzetközi kötelezettség már fennáll.

Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *b)* pontja alapján nem tartható országos népszavazás hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségekről, illetve az e kötelezettségeket tartalmazó törvények tartalmáról.” (ABK 2003. június—július 432, 434—435.)

Mindezek alapján a jelen ügyben is megállapítható, hogy mivel a hitelesítésre benyújtott kérdés alapján tartott népszavazás meghíúsítaná a bécsi egyezmény 18. Cikkében foglalt nemzetközi kötelezettséget, a vizsgált kérdésben az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *b)* pontja alapján kizárt a népszavazás.

A fenti indokok alapján az Alkotmánybíróság a 17/2003. (I. 23.) OVB határozatot helybenhagyta. Az Alkotmánybíróság figyelemmel az OVB határozat Magyar Közlönyben való megjelenésére, elrendelte e határozat Magyar Közlönyben való közzétételét.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czucz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 44/2003. (IX. 26.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság-
nak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdemé-
nyezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott
határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a
következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság
19/2003. (I. 23.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A Hajrá Magyarország! Mozgalom aláírásgyűjtő ív min-
tapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottság-
hoz (a továbbiakban: OVB) azzal, hogy ügydöntő országos
népszavazást kíván kezdeményezni a következő kérdésben:

„Egyetért-e azzal, hogy külföldi magánszemély termő-
föld és védett természeti terület tulajdonjogát az Európai
Unióval kötendő csatlakozási szerződésben megállapított
átmeneti mentesség lejártáig ne szerezhesse meg?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ívet és a konkrét kérdést
(a továbbiakban: hitelesítésre benyújtott kérdés) a
136/2002. (VII. 19.) OVB határozatában hitelesítette.
Az OVB ezen határozatával szemben kifogást nyújtottak
be az Alkotmánybírósághoz. A kifogás alapján az Alkot-
mánybíróság az OVB határozatát megsemmisítette és az
OVB-t új eljárásra utasította [74/2002. (XII. 19.) AB hatá-
rozat, ABH 2002, 447.]

Az új eljárás során az OVB 19/2003. (I. 23.) OVB hatá-
rozatában az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadta.
E határozatában az OVB megállapította, hogy az Alkot-
mány 79. §-ával elrendelt országos népszavazás megelőzi a
választópolgárok által kezdeményezett országos népszava-
zást, amennyiben az azokban szereplő kérdések egymást
átfedő tartalmúak, s az OVB álláspontja szerint az Alkot-
mány 79. §-ában foglalt népszavazási kérdés már úgyneve-
zett védett kérdés a hitelesítésre benyújtott kérdéssel
szemben.

A kifogást tevő a 19/2003. (I. 23.) OVB határozat ellen
emelt kifogásában úgy vélekedett, hogy az általa hitelesi-
tésre benyújtott kérdés tartalmában nem azonos az Alkot-

mány 79. §-a által megfogalmazott kérdéssel, hanem annak
„előkérdéseként” fogható fel, így nem képezi akadályát az
Alkotmány 79. §-a alapján tartott népszavazásnak, s nem
tekinthető az Alkotmány módosítására irányuló kezdemé-
nyezésnek sem. Kifejtette, hogy a hitelesítésre benyújtott
kérdés alapján tartott népszavazás eredményeképpen az
Országgyűlés arra lenne köteles, hogy olyan törvényt alkot-
son, amely alapján külföldi magánszemély termőföld és
védett természeti terület tulajdonjogát a csatlakozási szer-
ződésben megállapított átmeneti mentesség lejártáig nem
szerezheti meg.

II.

Az Alkotmánybíróság a 19/2003. (I. 23.) OVB határozat
ellen benyújtott kifogást az Alkotmány, a választási eljárás-
ról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) és az
országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló
1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) alábbi ren-
delkezései alapján vizsgálta meg:

Alkotmány:

„28/C. § (5) Nem lehet országos népszavazást tartani:
(...)

b) hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezett-
ségekről, illetve az e kötelezettségeket tartalmazó törvények
tartalmáról,”

„79. § Ügydöntő országos népszavazást kell tartani a
Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő, a
csatlakozási szerződés szerinti csatlakozásáról. E nép-
szavazás időpontja: 2003. április 12. A népszavazásra
bocsátandó kérdés: 'Egyetért-e azzal, hogy a Magyar Köz-
társaság az Európai Unió tagjává váljon?' ”

Nsztv.:

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az
aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

- a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
- b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
- c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvény-
ben foglalt követelményeknek,
- d) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárás-
ról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

Ve.:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az alá-
írásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kap-
csolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét
követő tizenöt napon belül lehet — az Alkotmánybíróság-
hoz címezve — az Országos Választási Bizottsághoz be-
nyújtani. (...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja
el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság,
illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy
azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot,
illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

Az Alkotmánybíróság határozata meghozatala során az alábbi nemzetközi szerződésekre volt figyelemmel:

A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány:

X. melléklet 3. pont

„(2) Az Európai Unió alapját képező szerződésekben foglalt kötelezettségek ellenére Magyarország a csatlakozás időpontjától számított hét éven keresztül fenntarthatja az ezen okmány aláírása időpontjában hatályos jogszabályaiban foglalt, a nem Magyarországon lakó vagy nem magyar állampolgár természetes személyek, illetve a jogi személyek általi, mezőgazdasági földterület megszerzésére vonatkozó tilalmat. Valamely tagállam állampolgára, illetve egy másik tagállam jogszabályai szerint létrehozott jogi személy a mezőgazdasági földterület megszerzése vonatkozásában nem részesíthető kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amilyenben a csatlakozási szerződés aláírása napján részesült. Valamely tagállam állampolgárára nem vonatkozhatnak szigorúbb korlátozások, mint a harmadik országok állampolgáira.

Egy másik tagállam azon állampolgárai, akik önálló vállalkozó mezőgazdasági termelőként kívánnak letelepedni Magyarországon, és legalább három éve folyamatosan jogszerűen Magyarországon laknak és folytatnak mezőgazdasági tevékenységet, nem tartoznak az előző albekezdés rendelkezéseinek hatálya alá, és rájuk nem alkalmazható más szabály és eljárás, mint amelyet Magyarország állampolgáira kell alkalmazni.”

Az 1987. évi 12. törvényerejű rendelet a szerződések jogáról szóló, Bécsben, az 1969. évi május hó 23. napján kelt nemzetközi szerződés kihirdetéséről (a továbbiakban: bécsi egyezmény):

„18. Cikk (...)

Az állam tartózkodni köteles azoktól a cselekményektől, amelyek meghiúsítanak a szerződés tárgyát és célját, midőn

a) megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás fenntartásával írta alá a szerződést vagy cserélte ki a szerződést létrehozó okiratokat, mindaddig, amíg nem válik nyilvánvalóvá az a szándéka, hogy a szerződésnek nem válik részesévé, vagy

b) kifejezte azt, hogy a szerződés reá nézve kötelező hatályát elismeri, mindaddig, amíg a szerződés hatályba nem lép, és feltéve, hogy e hatálybalépést indokolatlanul nem késleltetik.”

III.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. §

h) pontjában foglaltak alapján a Ve. 130. §-a határozza meg.

Az Alkotmánybíróság eljárása az OVB határozatai ellen benyújtott kifogások elbírálása során jogorvoslati eljárás. A jogorvoslati eljárásban az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogások megfelelnek-e a Ve. 78. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, továbbá hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy sem a Ve., sem más törvény nem rendelkezik ugyanazon népszavazási kérdés hitelesítéséről szóló második OVB határozat elleni jogorvoslat lehetőségéről vagy annak kizárásáról, azonban az Alkotmánybíróság 36/2003. (VI. 26.) AB határozatában foglaltak alapján „[a]bból (...), hogy a Ve. nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a kifogást tevő az ismételt eljárásban született OVB határozat ellen jogorvoslattal éljen, az következik, hogy egészen addig, amíg a törvényhozó nem határozza meg a megismételt eljárásra vonatkozó speciális szabályokat, a Ve. 130. § (1) bekezdése az irányadó, amely alapján az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos minden döntése ellen kifogás nyújtható be az Alkotmánybírósághoz.” (ABK 2003. június—július 432, 434.) Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően folytatta le eljárását a jelen ügyben is.

2. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem tekinthető „egymást átfedő tartalmúnak” az Alkotmány 79. §-ban található és a hitelesítésre benyújtott kérdés, mivel az előbbi a csatlakozás tényére, az utóbbi azonban a külföldi magánszemélyek mezőgazdasági termőföld, valamint védett természeti terület tulajdonának megszerzésére vonatkozik.

Az Alkotmánybíróság azonban figyelemmel volt arra, hogy a 37/2003. (IV. 15.) OGY határozat által kapott felhatalmazás alapján a Kormány 2003. április 16-án — a Magyar Köztársaság részéről — aláírta a Cseh Köztársaságnak, az Észt Köztársaságnak, a Ciprusi Köztársaságnak, a Lett Köztársaságnak, a Litván Köztársaságnak, a Magyar Köztársaságnak, a Máltai Köztársaságnak, a Lengyel Köztársaságnak, a Szlovén Köztársaságnak és a Szlovák Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződést (a továbbiakban: csatlakozási szerződés).

A csatlakozási szerződés alapján a csatlakozást követő hét évig Magyarország fenntarthatja a külföldi állampolgárok, valamint a belföldi és külföldi jogi személyek mezőgazdasági termőföldtulajdon-szerzésére vonatkozó törvényi tilalmakat [csatlakozási szerződés X. Melléklet 3. pont (2)]. Ez az átmeneti mentesség azonban nem vonatkozik a védett természeti területekre.

3. Az Alkotmánybíróság a 36/2003. (VI. 26.) AB határozatában rámutatott arra, hogy „[a] csatlakozási szerző-

dés 2004. május 1-jén lép hatályba, feltéve, hogy a csatlakozási szerződést addig az időpontig valamennyi szerződő fél — alkotmányos rendjének megfelelően — megerősíti és a megerősítő okiratot letétbe helyezi [csatlakozási szerződés 2. Cikk]. A Magyar Köztársaság részéről a magyar Kormány a 37/2003. (IV. 15.) OGY határozatban kapott felhatalmazás alapján, 2003. április 16-án a csatlakozási szerződést aláírta. A már aláírt nemzetközi szerződéseket a szerződések jogáról szóló bécsi egyezmény sajátos, a részes államok számára nemzetközi kötelezettséget teremtő védelemben részesíti. A bécsi egyezmény — a szerződés tárgyának és céljának a hatálybalépés előtti meghíúsításától való tartózkodási kötelezettségről szóló — 18. Cikke értelmében a Magyar Köztársaság tartózkodni köteles minden olyan cselekménytől, amely meghíúsítaná a már aláírt nemzetközi szerződés tárgyát és célját. Miután a Magyar Köztársaság a csatlakozási szerződést aláírta, ez a nemzetközi kötelezettség már fennáll.

Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *b*) pontja alapján nem tartható országos népszavazás hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségekről, illetve az e kötelezettségeket tartalmazó törvények tartalmáról.” (ABK 2003. június—július 432, 434—435.)

Mindezek alapján a jelen ügyben is megállapítható, hogy mivel a hitelesítésre benyújtott kérdés alapján tartott népszavazás a bécsi egyezmény 18. Cikkében foglalt nemzetközi kötelezettségre vonatkozna, a vizsgált kérdésben az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *b*) pontja alapján kizárt a népszavazás.

A fenti indokok alapján az Alkotmánybíróság a 19/2003. (I. 23.) OVB határozatot helybenhagyta. Az Alkotmánybíróság figyelemmel az OVB határozat Magyar Közlönyben való megjelenésére, elrendelte e határozat Magyar Közlönyben való közzétételét.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czucz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 138/H/2003.

Az Alkotmánybíróság 45/2003. (IX. 26.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabályok alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok tárgyában meghozta az alábbi

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság hivatalból megállapítja: az Országgyűlés alkotmányellenes helyzetet idézett elő azzal a mulasztással, hogy nem rendelkezett a Csehszlovákiából áttelepített magyar nemzetiségű személyek Csehszlovákiában lévő, de 50 hektárt meg nem haladó nagyságú, mezőgazdasági rendeltetésű földön fennálló tulajdonjogának elvonása miatt történő kárpótlásról. Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotó feladatát 2004. június 30-ig teljesítse.

2. Az Alkotmánybíróság a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény 2. számú melléklete, valamint a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában az 1939. május 1-jétől 1949. június 8-ig terjedő időben alkotott jogszabályok alkalmazásával igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1992. évi XXIV. törvény 2. számú melléklete alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

3. Az Alkotmánybíróság az egyes magyar állampolgároknak Csehszlovákiában, illetve Jugoszláviában társadalmi tulajdonba vett vagyontárgyaiért járó kártalanításról szóló 17/1964. (VIII. 8.) Korm. rendelet, valamint e rendelet végrehajtásáról szóló 9/1964. (VIII. 8.) PM rendelet alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

4. Az Alkotmánybíróság visszautasítja az arra irányuló indítványt, hogy kötelezze a Kormányt a Csehszlovákiából Magyarországra áttelepített magyar állampolgárok és örököseik teljes kártalanítására.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Alkotmánybírósághoz két indítvány érkezett a Csehszlovákiából Magyarországra menekültek, illetve áttelepítettek kárpótlása tárgyában. Az indítványozók támadták az egyes magyar állampolgároknak Csehszlovákiában, illetve Jugoszláviában társadalmi tulajdonba vett vagyontárgyaiért járó kártalanításról szóló 17/1964. (VIII. 8.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Kr.) és az egyes magyar állampolgároknak Csehszlovákiában, illetve Jugoszláviában tulajdonba vett vagyontárgyaiért járó kártalanításról szóló 17/1964. (VIII. 8.) Korm. rendelet végrehajtásáról szóló 9/1964. (VIII. 8.) PM rendeletet (a továbbiakban: Mr.). Az egyik indítványozó a rendeletek egésze, a másik indítványozó a rendeletek egyes cikkei tekintetében kérte az alkotmányellenesség megállapítását és a megsemmisítést. Az egyik indítványozó ezen túlmenően kérte a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény (a továbbiakban: 1.Kpt.) 2. számú melléklete, továbbá a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában az 1939. május 1-jétől 1949. június 8-ig terjedő időben alkotott jogszabályok alkalmazásával igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1992. évi XXIV. törvény (a továbbiakban: 2.Kpt.) 2. számú melléklete alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését is. A másik indítványozó kezdeményezte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság kötelezze a Kormányt a Csehszlovákiából Magyarországra áttelepített magyar állampolgárok és örököseik teljes kártalanítására. Az indítványozók kérelmük alapjaként az Alkotmány 13. §-ának (1) és (2) bekezdésére és 70/A. §-ának (1) bekezdésére hivatkoztak.

Az Alkotmánybíróság a tartalmi összefüggésre tekintettel az indítványokat egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

2. Az Alkotmánynak az indítványokban hivatkozott rendelkezései:

„13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben szabályozott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

II.

Az egyik indítványozó az 1.Kpt. 2. számú mellékletét és a 2.Kpt. 2. számú mellékletét támadta. Álláspontja szerint a támadott szabályok sértik a személyek megkülönböztetésének az Alkotmány 70/A. §-a (1) bekezdésében meghatározott tilalmát. Valójában az indítvány a Csehszlovákiából áttelepítettek, annak mellékletei pedig az áttelepültek vagyonára vonatkoznak. Megfogalmazása szerint: „noha a Magyarországra áttelepítettek vagy idemenekültek kaptak bizonyos kárpótlást a magyar államtól, az az esetek többségében nem éri el és meg sem közelíti a kárpótlásnak azt a mértékét, amelyet a termőföldüktől megfosztott más magyar állampolgárok a törvény alapján követelhetnek.”

Az indítványozó — az 1—2.Kpt. szabályainak támadása során — utalt a szintén támadott Kr.-nek és az Mr.-nek a Csehszlovákiával és Jugoszláviával kötött egyezményekkel kapcsolatos szabályaira is. Az indítvány a Csehszlovákiával kötött lakosságcsere vonatkozó egyezményre, a békeszerződésre, titkos jegyzőkönyvre, továbbá az 1964-ben kötött megállapodásra hivatkozva fejtette ki, hogy a magyar állam ezeknek a vagyonoknak a tekintetében az ellenérték követeléséről lemondott, a károsult személyeket az igényérvényesítéstől megfosztotta.

A magyar állampolgárok Csehszlovákiából, illetve Jugoszláviából való áttelepülése nem azonos módon történt. Az indítvány tartalmának megfelelően az Alkotmánybíróság az 1.Kpt. és a 2.Kpt. támadott szabályait Csehszlovákia viszonylatában vizsgálta.

A)

Az indítványozó különböző — részben titkos — állami megállapodásokra hivatkozva azt sérelmezte, hogy az 1.Kpt. és a 2.Kpt. nem nyújtott orvoslást a Csehszlovákia elhagyására kényszerült személyek termőföldön fennálló tulajdonjogának elvonásáért. Az indítványból nem állapítható meg egyértelműen, hogyan történt meg a tulajdonjog elvonása. Annak tisztázása érdekében, ki kellett volna-e térnie a kárpótlás szabályozásának az indítványban megjelölt személyeknek okozott károkra, az Alkotmánybíróság először megvizsgálta, hogy az állam okozott-e kárt az indítványban említett személyeknek.

Az indítványozó a sérelem okozásával kapcsolatban a békeszerződésre, a Csehszlovákia és Magyarország között kötött titkos egyezményre hivatkozott.

1. Magyarország és Csehszlovákia között 1946-ban megegyezés jött létre lakosságcsereéről.

A Magyarország és Csehszlovákia között lakosságcsere tárgyában Budapesten, 1946. évi február hó 27. napján kelt magyar—csehszlovák egyezmény (a továbbiakban: egyezmény) becikkelyezéséről szóló 1946. évi XV. törvény 2. §-a szerint a törvény az egyezmény eredeti szövegét teszi közzé.

Az egyezmény I — IV. cikke a Magyarországon állandó lakóhellyel rendelkező szlovák és cseh nemzetiségű személyek Csehszlovákiába való áttelepülésének lehetővé tételéről szól. Az V. cikk kimondja, hogy a Csehszlovákiába áttelepítendő szlovákokkal és csehekkel egyenlő számban magyar nemzetiségű személyeket telepítenek át Csehszlovákiából Magyarországra, akiknek a névjegyzékét a csehszlovák Kormány közli a magyar Kormánnyal. Ezek a magyar nemzetiségű személyek a Csehszlovák Köztársaság Elnökének csehszlovák állampolgárságról szóló 1945. augusztus 2-i rendelete értelmében elvesztették a csehszlovák állampolgárságukat. Ezen felül áttelepítik Magyarországra azokat a magyar nemzetiségű személyeket is, akik a Szlovák Nemzeti Tanács 1945. május 15-i rendeletében meghatározott bűncselekményeket követték el.

Az egyezmény V. cikke negyedik bekezdése szerint:

„A magyar kormány kötelezi magát, hogy az így áttelepített személyeket területére befogadja. Ezek a személyek már magának az áttelepítésnek a ténye által magyar állampolgárokká válnak, amennyiben nem lennének azok. Ugyancsak az áttelepítés ténye folytán az említett személyek mentesülnek Csehszlovákiával szemben minden állampolgári kötelezettség alól, és Csehszlovákia is mentesül velük szemben minden kötelezettség alól.”

A VI. Cikk harmadik bekezdése kimondta:

„Az áttelepülők nem vihetnek magukkal olyan iratanyagot, iratcsomókat, bizonyító erejű iratokat és egyéb olyan okmányokat sem, amelyek a kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági vállalatok zavartalan és akadálytalan működésének biztosításához szükségesek, valamint olyan bizonyító erejű okmányokat és iratokat sem, amelyek az elhagyott állam területén maradt ingatlanokra vonatkoznak.”

A VII. cikk szövege a következő:

„Az áttelepített személyek ingatlanára vonatkozó tulajdonjog átszáll arra az államra, amelyet elhagytak. Annak a kártérítésnek az összegét, amellyel a jogot megszerző állam ezen a címen tartozik, a Vegyesbizottság fogja megállapítani. Nem jár kártérítés az ingatlanok 50 hektárt meghaladó része után.

Az ekként megállapított kártérítési összegek kiegyenlítése a Magas Szerződő Felek között a pénzügyi természetű egyéb követelések és tartozások tárgyában létesítendő egyetemes rendezés keretében fog megtörténni, kivéve azokat a tartozásokat, amelyek a Magyar Köztársaságot a jóvátételi kötelezettségekből kifolyólag (a Moszkvában 1945. évi január hó 20-án aláírt Fegyverszüneti Egyezmény 12. pontja értelmében) terhelik.”

A vizsgált kérdés tekintetében megállapítható tehát, hogy a magyar állam beleegyezett a következőkbe:

- az áttelepített magyar nemzetiségű személyek elvesztik a Csehszlovákiában lévő ingatlanaik tulajdonjogát,
- az 50 hektárt meg nem haladó területű ingatlanokért Csehszlovákia kártérítést fizet,

— a kártérítés kifizetéséről az államok közötti követelések rendezése keretében később születik megállapodás.

2. Az egyezmény végrehajtására 1947-ben jogszabály jelent meg.

A Magyar Köztársaság Kormányának a Magyarország és Csehszlovákia között lakosságcsere tárgyában létrejött s az 1946:XV. törvénycikkkel az ország törvényei közé iktatott egyezmény végrehajtásával kapcsolatos egyes kérdések ideiglenes rendezése tárgyában kibocsátott 5.300/1947. M. E. rendelete 11 — 12. §-ában kimondta, hogy a Csehszlovákiából áttelepítettek számára lakóépületeket és mezőgazdasági ingatlant használatba adnak.

A 11. § (2) bekezdése szerint a használatba adás ideiglenes jellegű, az áttelepítettek kártalanítását később szabályozzák.

A 12. § (2) bekezdése szerint a használatba adható mezőgazdasági ingatlan legfeljebb tizenöt kataszteri hold kiterjedésű lehet.

A végrehajtási rendelet szerint tehát:

— a magyar állam nem fizetett kártérítést a Csehszlovákiából áttelepített magyar nemzetiségű személyeknek,

— az áttelepített személyek a létfeltételek biztosításaként kaptak ugyan lakóépületet és mezőgazdasági ingatlant, de nem tulajdonba, hanem ideiglenes jelleggel, használatba.

3. A Magyarországgal 1947-ben létrejött békeszerződés aláírói között volt Csehszlovákia is.

A Párizsban 1947. évi február hó 10. napján kelt békeszerződés becikkelyezése tárgyában megalkotott 1947. évi XVIII. törvény ismételten [1. cikk 4. bekezdés e) pontjában, 5. cikkében] utal a Magyarország és Csehszlovákia között a lakosságcsereről megkötött 1946. évi egyezményre. A békeszerződés tehát megerősítette az egyezményt, de nem rendelkezett az egyezmény alapján az áttelepített magyar nemzetiségű személyek ingatlanaiért Csehszlovákia által fizetendő kártérítésről.

4. 1964 februárjában állapodott meg a magyar és a csehszlovák állam az ingatlanokkal kapcsolatos, addig rendezetlenül maradt kártérítési kérdésekről. A megegyezés szövegét 1991-ig nem hozták nyilvánosságra.

A Pénzügyminisztérium és a Külügyminisztérium 8004/1991. (PK 16.) együttes tájékoztatója tette közzé a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Kormánya között az ingatlanokkal kapcsolatos egyes vagyoni jogi kérdések rendezése tárgyában 1964. február 3-án aláírt jegyzőkönyvet (a továbbiakban: jegyzőkönyv).

A jegyzőkönyv nem említi kifejezetten sem az egyezményt, sem a békeszerződést, hanem I. fejezetében az előzményekre való utalás nélkül rendelkezik a Magyar-

országban lakó magyar állampolgárok csehszlovák területen lévő, rendezés alá eső személyi ingatlanvagyonáról. Az ingatlanokon fennálló tulajdonjog szabályozásának 1946 és 1964 között Csehszlovákiában és Magyarországon végbement átalakítása következtében az 1964. évi jegyzőkönyv nem ugyanazokat a tulajdoni kategóriákat használja, mint az 1946. évi egyezmény. Míg az egyezmény az általános ingatlantulajdon fogalmát használja, addig a jegyzőkönyv már csak a személyi ingatlanra vonatkozóan tartalmaz szabályt, hiszen 1964-re magánszemélynek csak a személyi tulajdon megengedett mértékéig lehetett ingatlana.

A jegyzőkönyv 1. cikke a csehszlovák szabályok alapján határozza meg a személyi ingatlanvagyon fogalmát. Ennek alapján személyi ingatlanvagyonnak minősül a meghatározott nagyságot meg nem haladó méretű egyedülálló családi ház, továbbá az olyan családi ház, amely részét képezi 2 hektárt meg nem haladó nagyságú mezőgazdasági ingatlanoknak, valamint az említett lakóépületekkel beépített telek és az épülettel összefüggő megengedett nagyságot meg nem haladó udvar, kert.

A jegyzőkönyv 3. cikke 1. bekezdésének első mondata szerint a magyar állampolgároknak az előzőek szerint meghatározott — és a Kormányok korábbi megállapodásával még nem rendezett — személyi ingatlanvagyonáért a csehszlovák Kormány húszmillió Kcs összeget fizet a magyar Kormánynak. A bekezdés második mondatának szövege:

„Ennek az összegnek a megfizetésével a Magyar Népköztársaság területén lakó magyar állampolgároknak a Csehszlovák Állammal és a csehszlovák jogi és fizikai személyekkel szemben valamennyi ilyen ingatlannal kapcsolatos követelése rendezést nyer.”

A 3. cikk 2. bekezdése a következőket mondja ki:

„A magyar területen lakó magyar állampolgárok kártalanítását a Magyar Kormány hajtja végre.”

A jegyzőkönyv tehát a vizsgált kérdés szempontjából a következőket tartalmazta:

— Csehszlovákia meghatározott összegű fizetési kötelezettségét a magyar állam részére a magyar állampolgárok csehszlovák területen lévő, 2 hektárt meg nem haladó nagyságú ingatlanaiért,

— a magyar állam részéről tett azt a nyilatkozatot, amely szerint a csehszlovák állam eleget tett a magyar állampolgárok csehszlovák területen lévő személyi ingatlanvagyonával kapcsolatos kötelezettségének,

— a magyar állam kötelezettségvállalását a magyar állampolgárok kártalanítására.

5. A jegyzőkönyvre való utalás nélkül, de a jegyzőkönyvben vállalt kártalanítási kötelezettség végrehajtásaként jelent meg 1964. augusztusában a Kr. és az Mr.

A Kr. preambuluma és 1. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendelet olyan kártalanításra határoz meg szabályokat, amelyet a magyar állam, magyar állampolgároknak abban az esetben nyújt, ha ezeknek az állampolgároknak ingatlan vagy ingó vagyontárgyait Csehszlovákiában, illet-

ve Jugoszláviában a reájuk vonatkozó külön jogszabályok, illetve államközi megállapodások alapján társadalmi tulajdonba vették.

A Kr.-ból egyértelműen megállapítható, hogy a kártalanítás csak szűk körben érvényesült, nem terjedt ki még a 2 hektárt meg nem haladó nagyságú, mezőgazdasági rendeltetésű földekre sem. A 2. § (1) bekezdése ugyanis a következőkben határozta meg a kártalanítás alapját:

„Kártalanítás csak

a) a személyi tulajdon körébe tartozó

— házingatlan (amely nem tartozott volna az 1952. évi 4. tvr. hatálya alá),

— lakberendezési tárgyak és személyes használatra szolgáló egyéb ingó vagyontárgyak,

— továbbá a családi ház építésére alkalmas, belterületen fekvő házhely,

b) foglalkozás gyakorlására szolgáló ingó vagyontárgyak

után jár.”

6. Az 1964. februári jegyzőkönyv végrehajtásához tartozott még a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Kormánya között az ingatlanokkal kapcsolatos egyes vagyoni jogi kérdések rendezése tárgyában létrejött megállapodás végrehajtásáról szóló 18/1965. (X. 17.) Korm. rendelet is. Ennek a rendeletnek az 1. §-a a következőket mondta ki:

„A Magyar Népköztársaság Kormánya és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Kormánya között létrejött megállapodás alapján — e rendelet hatálybalépésének napjával — teljes egészében a magyar államra száll át a csehszlovák állampolgárok tulajdonában levő magyarországi ingatlanok közül azoknak az ingatlanoknak a tulajdonjoga, amelyek 1964. február 3-án részben vagy egészben magyar állami vállalatok, egyéb állami gazdálkodó szervek, állami költségvetési szervek, szövetkezetek és társadalmi szervezetek kezelésében vagy használatában állottak.”

7. A fentiek alapján megállapítható, hogy

— az 1946. évi lakosságcsere vonatkozó egyezmény alapján a Csehszlovákiából áttelepített magyar nemzetiségű személyek elvesztették a Csehszlovákiában lévő ingatlanaik tulajdonjogát, az ingatlanokra vonatkozó bizonyítékokat is Csehszlovákiában kellett hagyniuk,

— az 1946. évi egyezményben Csehszlovákia kártérítés fizetését vállalta a magyar állammal szemben a magyar nemzetiségű személyek ingatlantulajdonának megszűnése miatt, az 50 hektárt meg nem haladó területű ingatlanokat figyelembe véve,

— a magyar állam 1964-ben megállapodott a csehszlovák állammal a magyar állampolgárok személyi ingatlanai tulajdonjogának elvesztése miatt a magyar államnak fizetendő kártérítés összegében, a legfeljebb 2 hektár nagyságú

házas ingatlanokat figyelembe véve, és a magyar állam vállalta a magyar állampolgárok kártalanítását,

— a magyar állam az 1964. évi jegyzőkönyvben lemondott a magyar állampolgárokat a meghatározott kártalanítási összegen felül a személyi ingatlanokért megillető követelésekről,

— a magyar állam nem érvényesített a csehszlovák állammal szemben kártalanítási követelést a magyar állampolgároknak olyan 50 hektárt meg nem haladó nagyságú ingatlanain fennálló tulajdonjoga elvesztéséért, amely ingatlanok nem tartoztak a csehszlovák szabályok szerint a személyi ingatlan kategóriába,

— a magyar állam 1964-ben rendelkezett a Csehszlovákiából áttelepített magyar nemzetiségű személyek meghatározott összegű kártalanításáról, de ez a szűk körre korlátozott kártalanítás nem terjedt ki a mezőgazdasági rendeltetésű ingatlanok tulajdonjogának elvesztése miatt keletkezett kárra.

Mindennek következtében a Csehszlovákiából áttelepített magyar nemzetiségű személyek 50 hektárt meg nem haladó nagyságú mezőgazdasági rendeltetésű ingatlanaik tulajdonjogának elvesztéséért a magyar állam magatartása miatt nem kaptak kártalanítást annak ellenére, hogy az 1946. évi egyezmény a csehszlovák állam által a magyar államnak fizetendő kártalanítási kötelezettséget kimondta.

B)

Az Alkotmánybíróság megvizsgálta, sérti-e az 1.Kpt. 2. számú melléklete és a 2.Kpt. 2. számú melléklete a hátrányos megkülönböztetésnek az Alkotmány 70/A. §-a (1) bekezdésében meghatározott tilalmát azzal, hogy mellőzte a Csehszlovákiát elhagyni kényszerült magyar nemzetiségű személyeket, és nem rendelt kárpótlást részükre a termőföldön fennálló tulajdonjoguk elvesztéséért. Tekintve, hogy a mellékletek csak jogszabályok felsorolását tartalmazzák, a kárpótlási törvények szabályozásának alkotmányosságával is foglalkozni kellett.

1. Az 1.Kpt. — preambulumaának megfogalmazása szerint — az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk orvoslására szolgál. Ennek a célnak az elérését az Országgyűlés összekapcsolta a tulajdonviszonyok rendezésének megvalósításával. Az így megjelölt feladatok megoldására kidolgozott szabályok figyelembe vették a társadalom igazságérzete mellett annak teherbíró képességét is. Mindezek alapján mondta ki a törvény 1. §-ának (1) és (2) bekezdése, hogy kárpótlás illeti meg azokat a természetes személyeket, akiknek magántulajdona az 1. és 2. számú mellékletben felsorolt jogszabályok alkalmazása által sérelmet szenvedett. Az 1. § (3) bekezdésében meghatározott időszakban alkotott jogszabályok által okozott károk miatt nyújtandó kárpótlásról

külön törvény, a 2.Kpt. rendelkezett, de ez a törvény is az 1.Kpt.-ben meghatározott elveket vette alapul.

2. Az Alkotmánybíróság számos esetben vizsgálta a kárpótlás szabályozásának alkotmányosságát. Az 1.Kpt. alkotmányossági elemzése keretében az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a törvény eltérő jogi megítélésű tulajdoni változásokra egységes alapon nyújt orvoslást. Az államosításoknál elmulasztott kártalanítás utólagos rendezése mellett politikai jóvátételre is kiterjed a szabályozás. A törvényi rendezés alapgondolata, hogy a különböző alapon fennálló kötelezettségek helyébe a törvényalkotó új jogcímen, új terjedelemben, új feltételekkel, méltányossági alapon határoz meg kárpótlást [28/1991. (VI. 3.) AB határozat (a továbbiakban: 4.Abh.), ABH 1991, 88, 91—92.].

Az Alkotmány 13. §-ának (2) bekezdése alapján az államnak joga van arra, hogy közérdekből elvonjon magántulajdont, de erre az elvonásra csak kivételesen, törvényben szabályozott esetben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett kerülhet sor. Az 1.Kpt.-ben szabályozott esetekben azonban nem ilyen kisajátításról volt szó. A tulajdonjog elvonása a magántulajdon csaknem teljes felszámolási folyamatának volt része. Ennek megfelelően hiányzott az azonnali és teljes kártalanítás [27/1991. (V. 20.) AB határozat (a továbbiakban: 3.Abh.), ABH 1991, 73, 76—77.]. A kárpótlás — a társadalmi tulajdon rendszerének lebontási folyamatába illeszkedve — nem a kisajátítás elmaradt kártalanításának, illetve az egyéb sérelmek esetén nem az állam kártérítési kötelezettségének a helyébe lép. Ezért kárpótlásra senkinek sincs alanyi joga. A törvényhozó erkölcsi megfontolások alapján, méltányosságból döntött a kárpótlásról a társadalmi teherelosztás figyelembevételével [21/1990. (X. 4.) AB határozat (a továbbiakban: 1.Abh.), ABH 1990, 73, 76—77., 16/1991. (IV. 20.) AB határozat (a továbbiakban: 2.Abh.), ABH 1991, 58, 62—63.].

Az Alkotmánybíróság nem tekintette alkotmányellenesnek, hogy a sajátos történelmi körülményekre tekintettel nem a tulajdonjog védelmének az Alkotmányban szabályozott elvei alapján rendelkezett a törvényalkotó, hanem más módon gondoskodott a tulajdonjog sérelmének orvoslásáról. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság kezdettől fogva hangsúlyozta a megkülönböztetés tilalmának érvényesülését (1.Abh. 77—78, 2.Abh. 62, 4.Abh. 95.).

Az Alkotmánybíróság ismételtén rámutatott arra, hogy bárki, aki az elmúlt rendszerben Magyarországon élt, hivatkozhat az őt ért sérelemre; a kárpótlásnak határt szab azonban a kárpótlásra fordítható fedezet korlátozottsága. A kárpótlásra senkinek sincs az Alkotmányon alapuló joga. A tulajdonviszonyok rendezése érdekében választott szabályozási koncepción belül az Alkotmánybíróság határozataiban az a követelmény fogalmazódott meg, hogy a kárpótlásra jogosultak körének meghatározása ne legyen

önkéntes. Az Alkotmány 70/A. §-a alapján történő megítélésnél az Alkotmánybíróság az adott szabályozási koncepción belül vizsgálja a jogosultak körét (707/B/1997. AB határozat, ABH 2000, 702, 705.).

Az 1043/B/1992. AB határozat az alkotmánybírósági gyakorlatban kialakult szempontokat mérlegelve azt is kimondta, hogy a békeszerződés alapján Magyarország határain kívül, magyar állampolgároknak más országok által okozott károkért a magyar állam nem köteles helytállni, a kárpótlás kérdése tehát csak azokban az esetekben merülhet fel, amikor a magyar állam nemzetközi szerződéssel mondott le magyar állampolgárok vagyoni jogairól (ABH 1994, 558, 559.).

A Csehszlovákiából áttelepült személyek — legalább részleges — kártalanítására már a rendszerváltás előtt született jogszabály. Az 1.Kpt. csak a tulajdonjog elvonásának meghatározott eseteire állapított meg kárpótlást, egyéb követelések rendezése elmaradt [15/1993. (III. 12.) AB határozat, ABH 1993, 112, 118.]. A 2.Abh. egyébként is rámutatott arra, hogy az 1.Kpt.-vel a kárpótlás folyamata nem zárult le (ABH 1991, 58, 63.). Ezt az álláspontot erősítette meg a 4.Abh., amely rendelkező részének d) pontja első bekezdésében kimondta: „Nem alkotmányellenes az, hogy a tulajdonban esett sérelmek kárpótlásáról nem egyetlen átfogó törvény rendelkezik.” (ABH 1991, 88, 89.)

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság nem találta alkotmányellenesnek, hogy az 1.Kpt. és a 2.Kpt. nem vontak be a kárpótlási körbe a Csehszlovákiából áttelepült személyek tulajdoni sérelmeit. Ezért az 1.Kpt. 2. számú melléklete és a 2.Kpt. 2. számú melléklete alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt az Alkotmánybíróság elutasította.

III.

Az indítványozó kifejezett kérelme jogszabály alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányult. Tartalmilag azonban nem az 1.Kpt. támadott 2. számú mellékletében és a 2.Kpt. támadott 2. számú mellékletében felsorolt jogszabályok alkotmányellenességét kifogásolta, hanem azt, hogy a kárpótlás nem terjed ki a Csehszlovákiából áttelepített magyar nemzetiségű személyekre, azaz mulasztásra hivatkozott. Az indítvány közvetett megfogalmazására tekintettel, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. §-ának (1) bekezdése alapján, az Alkotmánybíróság hivatalból megvizsgálta, nem áll-e fenn mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség.

1. Az Abtv. 49. §-ának (1) bekezdése szerint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet akkor állapít meg az Alkotmánybíróság, ha a jogalkotó szerv jogalkotási

feladatának nem tett eleget, és ezzel alkotmányellenes helyzetet idézett elő. A 22/1990. (X. 16.) AB határozat szerint mulasztás áll fenn, ha az állam jogszabályi úton beavatkozott bizonyos életviszonyokba és ezáltal az állampolgárok egy csoportját megfosztotta alkotmányos joguk érvényesítésének lehetőségétől (ABH 1990, 83, 86.). Mulasztás állapítható meg akkor is, ha a szabályozás hiányossága alapvető jog vagy az Alkotmányban deklarált alkotmányos elv érvényesülését gátolja (1621/E/1992. AB határozat, ABH 1993, 765, 766.). Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint mulasztás áll fenn akkor is, ha alapjog érvényesüléséhez szükséges jogszabályi garanciák hiányoznak [60/1994. (XII. 24.) AB határozat, ABH 1994, 342, 369.].

2. Az 1.Kpt. által szabályozott esetek megítélésének a jelen eset szempontjából jelentős kérdését vizsgálta már az 1043/B/1992. AB határozat, amely magyar állampolgárok tulajdonában más országok által okozott károkért való helytállással foglalkozott. A határozat kimondta, hogy kárpótlás ilyen esetekben csak akkor kerülhet szóba, ha a magyar állam nemzetközi szerződéssel lemondott a magyar állampolgárok tulajdonjogáról, vagyoni jogairól. A határozat a Romániából és Jugoszláviából áttelepült magyar állampolgárokat ért vagyoni sérelmek ügyét vizsgálta. Románia viszonylatában magyar állampolgárok jogairól való lemondást nem állapított meg. Jugoszlávia viszonylatában pedig a Kr. és az Mr. rendelkezései szerint a Jugoszláviában lévő házingatlanokért az állam nyújtott kártalanítást. Ezért a határozat az indítványokat elutasította (ABH 1994, 558, 559—560.).

A magyar állam nemzetközi szerződéseken alapuló kártalanítási kötelezettségével a 37/1996. (IX. 4.) AB határozat foglalkozott ismét. A határozat indokolása megállapította, hogy Magyarország számos országgal kötött vagyoni jogi egyezményt a Párizsi Békeszerződéssel kapcsolatban, és e megállapodások eltérő jellege miatt minden esetben egyedi vizsgálatra van szükség. Az adott eljárásban az Alkotmánybíróság kimondta a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet azért, mert „Magyarország nem tett eleget az 1947. évi XVIII. törvénnyel becikkelyezett Párizsi Békeszerződés 29. cikkének 3. pontjában foglaltaknak” és felhívta az Országgyűlést, hogy 1997. június 30. napjáig tegye meg a szükséges intézkedést a Békeszerződés hivatkozott rendelkezésének végrehajtására (ABH 1996, 122, 123—124.).

3. Az 1946. évi egyezményben a csehszlovák állam kártalanítási kötelezettséget vállalt a Csehszlovákiából áttelepített magyar nemzetiségű személyek 50 hektárt meg nem haladó területű ingatlanán fennálló tulajdonjogának elvesztése miatt. A Magyar Népköztársaság Kormánya a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Kormányával a személyi ingatlanokkal kapcsolatos vagyoni jogi kérdésekről

1964. február 3-án aláírt jegyzőkönyvben megállapodott. A jegyzőkönyvben a Csehszlovák Kormány a magyar állampolgárok személyi ingatlanvagyonáért a magyar állam részére kártalanítás fizetését vállalta. A magyar állam az áttelepített magyar nemzetiségű személyek Csehszlovákiában lévő, 50 hektárnál nem nagyobb mezőgazdasági rendeltetésű ingatlanai tulajdonjogának megszűnése miatt, az 1946. évi egyezmény alapján fennálló követelés érvényesítését elmulasztotta, bár e követelés érvényesítése csak államközi tárgyalások útján volt lehetséges. A magyar állam a Csehszlovákiából áttelepített magyar nemzetiségű személyek mezőgazdasági rendeltetésű földön fennálló tulajdonjogának elvesztéséért kártalanítást nem nyújtott.

4. A 37/1996. (IX. 4.) AB határozat a jogalkotási kötelezettség elmulasztását állapította meg abban az esetben, amikor a magyar állam nem tett eleget a Párizsi Békeszerződésben vállalt, a magyar állampolgároknak nyújtandó kártalanítási kötelezettségének. Az Igazságügyi Minisztérium tájékoztatása szerint már 1993-ban elkészült egy törvénytervezet a kérdés rendezésére, de a tervezet nem került az Országgyűlés elé. Az Alkotmánybíróság ebben a határozatban a mulasztás megállapítása mellett kimondta, hogy a magyar állam kártalanítási kötelezettségének kárpótlás nyújtásával is eleget tehet (ABH 1996, 122, 124—125.).

A jelen ügyben a csehszlovák állam az 50 hektárt meg nem haladó területű ingatlanokért kártalanítási kötelezettséget vállalt azzal, hogy a kártalanítás mértékéről megállapodik a magyar állammal. A magyar állam a nemzetközi megállapodásban szereplő ezt a követelést nem érvényesítette. Az áttelepített magyar nemzetiségű személyek Csehszlovákiában lévő, 50 hektárt meg nem haladó mezőgazdasági rendeltetésű ingatlanokon fennálló tulajdonjuk elvesztéséért — a nemzetközi szerződésben vállalt kártalanítási kötelezettség ellenére — a magyar állam magatartása miatt nem kaptak kártalanítást.

A vagyoni sérelmekért történő kárpótlásról szóló jogszabályi rendezésről a 2.Abh. kimondta, hogy az állam méltányosságból juttat kárpótlást, erre senkinek nincs anyagi joga, és nem kifogásolható, ha a juttatás szakaszoltan történik, de az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdésében foglaltak a kárpótlásra is irányadók (ABH 1991, 58, 62, 64.). Az 1.Abh. a kárpótlásnál a megkülönböztetésről — többek között — a következőket fejtette ki: „Az egyenlőségnek az adott tényállás lényeges elemére nézve kell fennállnia. Ha azonban adott szabályozási koncepción belül eltérő szabályozás vonatkozik valamely csoportra, ez a megkülönböztetés tilalmába ütközik, kivéve, ha az eltérésnek kellő súlyú alkotmányos indoka van” (ABH 1990, 73, 78.). A 4.Abh.-ban kifejtett elvi álláspont szerint viszont: „a tulajdon védelme és a jogállamiság elve alapján az államnak kötelessége minden egykori államosításból folyó kötelezettségét — akár megújítás révén is — rendezni, úgy,

hogy eközben az érintettek egyetlen csoportja se kerüljön hátrányba” (ABH 1991, 88, 95.). A kárpótlás kiterjedt a termőföldek tulajdonjogának elvonására is, a Csehszlovákiából áttelepítettek mezőgazdasági rendeltetésű ingatlanain fennálló tulajdonjog elvonásáért azonban a jogszabályok nem rendelkeztek kárpótlásról (ezen nem változtat az, hogy a személyi ingatlantulajdon tekintetében valamilyen kárpótlás kifizetésére sor került). A 4.Abh.-ban, valamint a 37/1996. (IX. 4.) AB határozatban kifejtettek alapján ennek nemcsak hiányzott az alkotmányos indoka, hanem az államnak kötelessége lett volna a kárpótlásról gondoskodni.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította a jogalkotási kötelezettség elmulasztását, valamint azt, hogy a mulasztás alkotmányellenes helyzetet idézett elő. Ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 49. §-ának (1) bekezdése alapján felhívta a jogalkotót feladatának teljesítésére.

IV.

1. Mindkét indítványozó az Alkotmány 13. §-ának (1) és (2) bekezdésére, illetve 70/A. §-ának (1) bekezdésére hivatkozva azt kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kr. és az Mr. szabályainak alkotmányellenességét, és semmisítse meg azokat. Az indítványozók a magyar és a csehszlovák állam megállapodásaira utaltak és azt fejtették ki, hogy a magyar állam átadta az áttelepített magyar nemzetiségű személyek ingatlanának tulajdonjogát a csehszlovák államnak és a tulajdonjoguktól megfosztott személyeknek a Kr. és az Mr. aránytalanul kis kártalanítást biztosított.

A Kr. a kártalanítási igény benyújtását határidőhöz kötötte. A Kr. 3. § (1) bekezdése értelmében az 1964. december 31-ét követően benyújtott igények nem elégtérhetők ki. A Kr. 3. § (2) bekezdése szerint pedig a kártalanítási igényekről a döntést az illetékes bizottság legkésőbb 1968. december 31-ig hozza meg, amely abban a vonatkozásban is végleges, hogy bíróság előtt nem támadható meg. Miután a fenti határidők már leteltek, megállapítható, hogy a Kr. tartalmilag kiüresedett, az indítvány elbírálásának időpontjában már teljeseedsbe ment, annak alapján igényt érvényesíteni, jogot szerezni már nem lehet.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint formális hatályon kívül helyezés nélkül is hatályát vesztenek kell tekinteni azt a jogszabályt, amelynek rendelkezései teljeseedsbe mentek (a korábbi gyakorlatot is összefoglalva 670/B/1997. AB határozat, ABH 1999, 600, 603.). Ennek megfelelően a Kr. nem tekinthető hatályban lévő jogszabálynak.

Az egyes miniszteri rendeletek és államtitkári rendelkezések hatályon kívül helyezéséről szóló 36/2001. (X. 17.) PM rendelet kimondta, hogy az Mr. 2001. október 25-én hatályát veszttette.

Hatályban nem lévő jogszabály alkotmányellenességének vizsgálatára — az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint — csak kivételesen, az Abtv. 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés és az Abtv. 48. §-ában szabályozott alkotmányjogi panasz alapján kerülhet sor. Mivel az indítványok nem tartoznak az Abtv.-ben meghatározott egyik kategóriába sem, az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat [a továbbiakban: Ügyrend (ABH 2002, 1791.)] 31. § a) pontja alapján az Alkotmánybíróság a Kr. és az Mr. tárgyában megindult eljárást megszüntette.

2. Az egyik indítványozó azt kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy „kötelezze a Magyar Kormányt az Alkotmány 13. § (2) bekezdése szerint a Csehszlovákiából Magyarországra áttelepített magyar állampolgárok és örököseik teljes kártalanítására”. Az Alkotmánybíróság hatáskörét az Abtv. 1. §-a határozza meg. E rendelkezés szerint nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe az indítványozó kérelmének teljesítése. Ezért az Ügyrend 29. § b) pontja alapján az Alkotmánybíróság a Kormány kötelezésére vonatkozó indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság a határozatból folyó jogalkotási kötelezettségre tekintettel elrendelte határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czúcz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmath Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 960/B/1995.

A Miniszterelnök határozatai

A Miniszterelnök 96/2003. (IX. 26.) ME határozata

az Országos Atomenergia Hivatal
főigazgató-helyettesének felmentéséről

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 8. § (3) bekezdése alapján

dr. Vöröss Lajost, az Országos Atomenergia Hivatal főigazgató-helyettesét e tisztségéből

— 2003. augusztus 1-jei hatállyal, nyugállományba vonulására tekintettel

felmentem.

Budapest, 2003. augusztus 1.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Miniszterelnök 97/2003. (IX. 26.) ME határozata

helyettes államtitkári juttatások biztosításáról

A Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvény 52. § (2) bekezdése alapján

Fegyvernek Sándor, az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatal vezetője részére

— 2003. szeptember 1-jei hatállyal, e megbízatása időtartamára —

a helyettes államtitkári juttatások teljes körét biztosítom.

Budapest, 2003. szeptember 1.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

1/2003. (MK 111.) PSZÁF

i r á n y e l v

**a magánnyugdíjpénztári tagdíjtartozások
(tagdíjhátralék) behajtásával, végrehajtásával,
az adóhatóság megkeresésével kapcsolatos
magánnyugdíjpénztári eljárásokról**

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 55. §-ában foglaltak, valamint a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) alapján a magánnyugdíjpénztáraknak fennálló végrehajtással összefüggő kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges magánnyugdíjpénztári eljárások kialakításához a következő irányelvet adom ki:

1. Jogszabályi háttér (általános szabályok)

1.1. A Tbj. szabályait kell alkalmazni — a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvényben (a továbbiakban: Mpt.) foglalt eltérésekkel — a tagdíjfizetési kötelezettség teljesítésére, az ezzel összefüggő végrehajtási eljárásra, a bejelentési, nyilvántartási, adatszolgáltatási, tagdíjbevallási kötelezettségre, valamint e kötelezettség elmulasztására vagy nem szabályszerű teljesítésére, továbbá a jogalap nélkül felvett járadék visszafizetésére, az ezzel összefüggő felelősségi szabályokra, a késedelmi pótlékre, a mulasztási bírságra, az eljárási költségek megtérítésére, a követelés érvényesítésére, a mérséklésre és elengedésre, a jogorvoslati lehetőségekre. A végrehajtási eljárás során a pénztári tagdíjkövetelés egy tekintet alá esik a társadalombiztosítási járuléktartozással [Mpt. 3. § (3)—(4) bek.].

A Tbj. 56. §-ában foglalt rendelkezések alapján pedig, az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény (a továbbiakban: Art.) rendelkezéseit a Tbj. törvényben és az Mpt. törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni a

— járulékok (tagdíj-) megállapításával, bevallásával, megfizetésével, a kötelezettség keletkezésének bejelentésével, a bejelentett adatok változásával, az ellenőrzéssel, a feltárt jogsértések jogkövetkezményeivel,

— járulék (tagdíj-) kötelezettség teljesítésével kapcsolatos hatósági eljárásra, a tartozások behajtására és végrehajtására, az adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztásával és késedelmével, a járulékfizetési kötelezettség, a bejelentési kötelezettség elmulasztásával,

— a Tny., az Eb. tv. és az Mpt. szerinti megtérítési kötelezettség teljesítésének elmulasztása esetén az e jogcímen fennálló tartozások, valamint a korengedményes nyugdíjtartozások kezelésére, behajtására, a behajthatat-

lan tartozások törlésére, továbbá a fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezésére [2003. január 1-jétől hatályos Tbj. 56. § (1) bekezdése].

1.2. A Tbj. és az Art. alkalmazásában a magánnyugdíjpénztári tagdíj járuléknak minősül [Tbj. 4. § l) pont, Art. 97. § z) pontja], következésképpen a tagdíjra is az adókra vonatkozó Art. 3. § (1) bekezdés szerinti adóeljárási szabályokat kell alkalmazni.

1.3. Tekintettel a tagdíjbevallások és megfizetések kezelésével, beszedésével és behajtásával kapcsolatos magánnyugdíjpénztári eljárások kiemelt szerepére, javasolt, hogy a magánnyugdíjpénztár dolgozzon ki a tagdíjhátralék behajtásával, végrehajtásával, az adóhatóság megkeresésével kapcsolatos magánnyugdíjpénztári eljárásokra vonatkozó Szabályzatot vagy Eljárásrendet.

1.4. A Szabályzat elkészítésénél jelen irányelvben foglaltakon túlmenően „a magánnyugdíjpénztári tagdíjbevallások, önellenőrzések és a tagdíj, pótlék és bírság befizetések feldolgozására és nyilvántartására, a tagdíjbefizetések bevallás alapján történő elszámolására vonatkozó magánnyugdíjpénztári eljárások kialakításáról” szóló PSZÁF irányelvben foglaltakat, továbbá az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (a továbbiakban: adóhatóság) által igazgatási szervei részére kiadott, a magánnyugdíjpénztár megkeresésére történő soron kívüli ellenőrzés lefolytatására és a tartozás végrehajtás útján történő beszedésére vonatkozó „Iránymutatást” (a továbbiakban: APEH iránymutatás) kell figyelembe venni. Az iránymutatást a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: PSZÁF) valamennyi magánnyugdíjpénztár részére megküldte.

2. Kapcsolódó jogszabályok

2.1. Az Art. 49. § (1) bekezdése alapján az állami adóhatóság látja el első fokon a magánnyugdíjpénztári tagdíjfizetési kötelezettséggel kapcsolatban az ellenőrzési, az utólagos adómegállapítási és a végrehajtási feladatokat. A magánnyugdíjpénztár megkeresésére az adóhatóság az ellenőrzést, a végrehajtást soron kívül folytatja le.

2.2. A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény végrehajtására kiadott 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 20. § (1) bekezdése alapján a magánnyugdíjpénztár a foglalkoztató székhelye szerint illetékes állami adóhatóság értesítéséhez csatolja az intézkedéshez szükséges okiratok másolatait. Az adóhatósági intézkedéshez szükséges okiratokat az APEH iránymutatása tételesen tartalmazza. (APEH Iránymutatás kelte: 2003. július 8., száma: 1226850064).

2.3. A tagdíjkövetelés nem adók módjára behajtandó köztartozásnak, hanem adótartozásnak minősül. (A kérdésnek a követelés érvényesítéséhez fűződő jogkövetkez-

mények alkalmazásánál van jelentősége.) A tartozás végrehajtására az Art. és a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. A magánnyugdíjpénztárnak a végrehajtási költségre előlegezési kötelezettsége nincs, ezt az összeget a végrehajtási eljárás során, a mulasztó kötelezettnek kell megfizetnie (Art. 94/K. §). [2003. január 1-jétől hatályos Tbj. 56. § (3) bekezdése].

2.4. A csőd- és felszámolási eljárás, illetőleg végelszámolás alatt lévő foglalkoztatók esetében a magánnyugdíjpénztári eljárásra a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

A magánnyugdíjpénztár, a csődeljárásban és a felszámolási eljárásban — a felszámolás kezdő időpontjáig — a végrehajtható okiraton alapuló (tagdíjbevallás, pótbemelés és önellenőrzés, fizetésre kötelező adóhatósági határozat), vagy az adós által nem vitatott, vagy elismert, lejárt követelése, továbbá csődeljárásban a csődeljárás kezdő időpontjában még le nem járt, de az adós által elismert követelése tekintetében hitelezői minőségben köteles eljárni (Cstv. 3. §).

A végelszámolási eljárásban hitelező mindenki (a magánnyugdíjpénztár is), akinek a gazdálkodó szervezettel szemben pénz- vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van. A felszámolás kezdő időpontja után hitelező mindenki (a magánnyugdíjpénztár is), akinek az adóssal szemben pénz- vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van, és azt a felszámoló nyilvántartásba vette (Cstv. 3. §).

3. Adóhatósági ellenőrzés kezdeményezését megelőző magánnyugdíjpénztári eljárás

3.1. A magánnyugdíjpénztár a bevallás és a befizetés adatait havonta, egyéni vállalkozó esetében negyedévente (éves bevallásnál a negyedéves előírás szerint) felülvizsgálja, a tartozást kimutatja. Hibás vagy hiányos bevallás esetén — a bevallás beérkezését követő 30 napon belül — a hiány pótlására, a hiba kijavítására megfelelő határidő kitűzésével szólítja fel a foglalkoztatót (egyéni vállalkozót). Ha az előírt határidőig a hiány pótlására, az eltérés rendezésére nem kerül sor, a bevallás adatainak és a pénztártag természetes azonosítóinak közlésével egyidejűleg a magánnyugdíjpénztár soron kívül ellenőrzést kér az adóhatóságtól (Tbj. 51. §).

3.2. A befizetési kötelezettség elmulasztása, illetőleg részbeni teljesítése esetén a magánnyugdíjpénztár a tartozás 8 napon belüli megfizetésére szólítja fel a foglalkoztatót (egyéni vállalkozót). Ha a foglalkoztató, illetve egyéni vállalkozó a tartozást nem fizeti meg, a magánnyugdíjpénztár — a pénztártag egyidejű értesítése mellett — soron kívül kezdeményezi az állami adóhatóság illetékes igazgatóságánál a tartozás behajtását, a végrehajtási eljárás megindítását (Tbj. 51. §).

4. Bevallás nem teljesítése, elmulasztása esetén javasolt eljárás

4.1. A tagdíjfizetésre kötelezett pénztártagot „alkalmazó” foglalkoztatóknak, egyéni vállalkozóknak a tagdíj megfizetésén kívül bevallási kötelezettségük is van. A magánnyugdíjpénztárnak a Tbj. 4. § a) pontja szerinti foglalkoztatók (pl. magánnyugdíjpénztárnál taggal rendelkező, Cégnylvántartásban szereplő foglalkoztatók és egyéni vállalkozók), kötelezettek csoportjaira vonatkozóan, a bevallási kötelezettségükre nyitva álló határidő ismeretében, havonta kimutatást kell készítenie a bevallást nem teljesítőkről.

4.2. A mulasztókról a kimutatást a teljesítési határidőt követő 30 napon belül ajánlott elkészíteni. A magánnyugdíjpénztárnak a 30 napos — értesítési kötelezettségre nyitva álló — határidőn belül, bizonyítható, igazolható módon (pl. tértivevénnyel feladott levélben) javasolt felszólítania a foglalkoztatót (egyéni vállalkozót) a bevallás pótlására.

4.3. A bevallás pótlására, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének a 3/2001. számú, a magánnyugdíjpénztáraknál lévő be nem azonosított, függő tételek magánnyugdíjpénztári rendezéséről, valamint ezzel összefüggésben az adóhatóság, a foglalkoztató és a pénztártag megkeresésének minimális formai és tartalmi elemeiről szóló ajánlásában foglaltaknak megfelelően 15 napos határidő megadása javasolt. (Ez utóbbi határidőtől eltérni lehet, de célszerű, ha erről a magánnyugdíjpénztár szabályzatban rendelkezik.)

4.4. A felszólításnak tartalmaznia kell a mulasztó megnevezését és azonosítóit, indokolt esetben az érintett tag, tagok megnevezését és azonosítóit. A felszólításban rögzíteni kell, hogy mely időszakra vonatkozóan nem érkezett bevallás. A felszólításnak jogszabályhelyre való hivatkozással tartalmaznia kell további mulasztás esetén a kilátásba helyezett adóhatósági ellenőrzést.

5. Hibás, hiányos bevallás esetén javasolt eljárás

5.1. A bevallásra kötelezett foglalkoztatók, egyéni vállalkozók bevallásait a magánnyugdíjpénztárnak a beérkezést követően haladéktalanul fel kell dolgoznia. A feldolgozást követően kimutatást kell készítenie a feldolgozhatatlan, valamint a hibás, hiányos adattartalmú bevallásokról. A kimutatást — a 30 napos értesítési kötelezettségre nyitva álló határidőre tekintettel — a beérkezést követő 30 napon belül javasolt elkészíteni.

5.2. A magánnyugdíjpénztárnak a 30 napos értesítési kötelezettségre nyitva álló határidőn belül, bizonyítható módon — pl. tértivevénnyel feladott levélben — indokolt felszólítania a foglalkoztatót (egyéni vállalkozót) a hibák javítására, hiánypótlásra, a feldolgozható bevallás megküldésére, tekintettel arra is, hogy az adóhatósági eljárás kezdeményezésekor a pénztárnak dokumentálnia kell a fel-

szolgáltatás tényét. A hiánypótlásra, hibajavításra a PSZÁF elnökének a 3/2001. számú ajánlásában foglaltak szerinti 15 napos határidő megadása javasolt. (Ez utóbbi határidőtől eltérni lehet, de célszerű, ha erről a magánnyugdíjpénztár szabályzatban rendelkezik.)

5.3. Célszerű külön szabályozott eljárást alkalmazni abban az esetben, ha

a) a bevallásban olyan tag szerepel, aki még nem szerepel a magánnyugdíjpénztár nyilvántartásában,

b) a tag természetes azonosítók alapján meghatározható, de a közölt TAJ szám eltér a magánnyugdíjpénztár által rögzített TAJ számtól,

c) foglalkoztatóhoz rendelt tagok esetében bizonyos tagra vonatkozóan nem érkezett bevallás.

A felsorolt esetekben a felszólító levél megküldése előtt a magánnyugdíjpénztárnak meg kell vizsgálnia saját nyilvántartását, a korábbi bevallások adatait, a pontosítás érdekében. A magánnyugdíjpénztár a PSZÁF-on működő központi nyilvántartási rendszerből (PKN) történő lekérdezéssel is egyeztetheti a pénztártag adatait.

5.4. A felszólításnak tartalmaznia kell a foglalkoztatót, egyéni vállalkozó megnevezését, azonosítóit, a bevallásra vonatkozóan a magánnyugdíjpénztár által feltárt hiba, hiányosság megnevezését, leírását, az érintett tag megnevezését és azonosítóit továbbá, hogy mely időszakra vonatkozik a hiányosan, hibásan beküldött bevallás. A felszólításnak a vonatkozó jogszabályra való hivatkozással tartalmaznia kell további mulasztás esetén a kilátásba helyezett adóhatósági ellenőrzést.

6. Bevallás és befizetés egyidejű elmulasztása esetén javasolt eljárás

6.1. A magánnyugdíjpénztárnak a bevallási, befizetési kötelezettségére nyitva álló határidő ismeretében, havonta kimutatást kell készítenie a bevallást és befizetést nem teljesítő kötelezettekéről (foglalkoztatókról és/vagy tagokról).

6.2. A foglalkoztatói folyószámlák felülvizsgálata során, kimutatást kell készíteni a foglalkoztatókról, akiknél legalább két hónapja nem volt a folyószámlán forgalom (sem bevallás, sem befizetés).

6.3. Az előző pont szerint legalább két hónapja bevallást és befizetést nem teljesítő foglalkoztatók esetében vizsgálni kell, hogy az adott foglalkoztatónál van-e nyilvántartott és a tagdíjfizetést megalapozó jogviszonyban álló pénztártag, illetőleg a foglalkoztató átalakulása, megszűnése, jogutód bejelentése megtörtént-e.

6.4. Amennyiben a foglalkoztató a magánnyugdíjpénztár vizsgálata és nyilvántartása alapján kötelezett lenne bevallásra, írásban fel kell hívni a figyelmét arra, hogy az elmúlt időszakban sem bevallás, sem befizetés nem érkezett. A felhívásban — határidő kitűzésével — fel kell szó-

lítani a mulasztás pótlására, vagy az esetleges „mentesülés” okának közlésére (pl. megszűnt a tag jogviszonya, csak elmulasztotta az utolsó bevallásban jelezni).

6.5. Ha a foglalkoztató a felhívásra nem válaszol, mulasztását nem pótolja vagy nem menti ki, meg kell keresni az érintett tagokat, és tájékoztatni kell arról, hogy a foglalkoztató milyen időszakra nem küldött sem bevallást, sem befizetést a magánnyugdíjpénztárhoz. A tagok esetleges visszajelzése alapján — indokolt esetben — adóhatósági eljárást kell kezdeményeznie a pénztárnak.

6.6. A tagi egyéni (folyó)számlák felülvizsgálatával a magánnyugdíjpénztárnak nyilvántartást kell vezetni azokról a tagokról, akikre vonatkozóan még soha nem érkezett bevallás, befizetés. A kimutatást célszerű félévenként, de legalább évenként elkészíteni, illetőleg aktualizálni.

6.7. A nyilvántartás alapján külön kategóriába javasolt sorolni azokat,

a) akik az elmúlt időszakban, (hónapban) létesítettek tagsági jogviszonyt,

b) akiknek a tag nyilatkozata alapján nincs, illetve a tag által megadott határidőig nem várható, hogy lesz járulék és tagdíjfizetési kötelezettséggel járó jövedelemszerző tevékenysége,

c) akiknek jogszerűen létrejött a pénztártagsági jogviszonyuk, de a tag foglalkoztatója ennek ellenére nem tesz eleget kötelezettségének.

Az a) csoport esetében a magánnyugdíjpénztárnak célszerű figyelemmel kísérni, hogy a foglalkoztató (kötelezett) határidőben eleget tett-e kötelezettségének.

A b) csoport esetében a magánnyugdíjpénztárnak figyelnie kell a tag által megadott határidő lejártát (felsőfokú képzés befejeződése, külföldi munkavállalás lejárt, vagy a tag által megjelölt határidő stb.), és ezt követően a tagot ismételtén javasolt megkeresni a tagdíjbevallással és befizetési kötelezettséggel kapcsolatban. Ha a tag nem válaszol a megkeresésre, akkor bizonyítható módon — például tértivevénnyel — feladott felszólító levélben kell a megkeresést megismételni. Ez a megkeresés az éves számlaértesítő megküldésével egyidejűleg is történhet.

A c) csoport esetében meg kell vizsgálni, hogy nem áll fenn más magánnyugdíjpénztárban is pénztártagság, és ha nincs erre vonatkozó adat, akkor a felszólítást követő nem teljesítés esetén haladéktalanul adóhatósági ellenőrzést kell kezdeményezni.

7. Adóhatósági ellenőrzés kezdeményezésének alaki, tartalmi követelményei

7.1. Javasolt, hogy a magánnyugdíjpénztár az adóhatósági ellenőrzés kéréseket külön ügyként kezelje és tartsa nyilván. Tekintettel arra, hogy az eljárások egy adott foglalkoztatóra vonatkoznak (vonakozhatnak) csak, ezért javasolt azokat, adóhatósági ellenőrzési ügycsoportban, a

név szerint megnevezett foglalkozatóval kapcsolatban kért ellenőrzés (kezdemenyezés) ügyként nyilvántartani és a teljes ügyiratot lefűzni időrendi sorrendben. Adott foglalkozatónként együtt lehet kezelni a további ügyeket is, természetesen külön megjelöléssel.

7.2. A magánnyugdíjpénztárnak az ellenőrzés lebonyolítására irányuló megkeresést a kötelezett székhelye szerint illetékes állami adóhatóság részére kell megküldeni. (Kötelezett alatt a mulasztó foglalkoztatót, illetve egyéni vállalkozót kell érteni.)

7.3. Az eljárás megindításához javasoljuk a megkeresésben, a megkeresés jogalapját alátámasztó jogszabályi hivatkozást is feltüntetni.

7.4. A megkereséshez csatolni kell az R. 20. § (1) és (2) bekezdése szerinti, az APEH iránymutatás I. 3. pontjában nevesített dokumentumok másolatát, továbbá a magánnyugdíjpénztári felszólítás, illetve annak eredménytelen elteltét igazoló okirat (például tértivevény) másolatát is. [2003. január 1-jétől hatályos R. 20. § (1) és (2) bekezdése].

7.5. Az adóhatósági ellenőrzés lefolytatása iránti kérelem előterjesztésénél — a magánnyugdíjpénztárak rendelkezésére bocsátott APEH iránymutatásban rögzített és hivatkozott pontok alapján — a magánnyugdíjpénztárnak közölnie kell:

a) a foglalkoztató nevét, címét, azonosító adatait, (székhely, telephely, adószám),

b) a magánnyugdíjpénztári tagok nevét, azonosító adatait, (TAJ szám, anyja neve, születési idő),

c) a tagsági jogviszony kezdetét az adott pénztárnál,

d) annak az időszaknak a megjelölését, amelyre a bevételek benyújtását elmulasztották,

e) azokat a tényeket, körülményeket, amelyre a bevételezési hibát, hiányosságot a magánnyugdíjpénztár alapozza,

f) minden olyan információt, amely az ellenőrzést segíti, illetve a jogkövetkezmények megállapításához hasznos információt szolgáltat,

g) az ellenőrzés eredményeként esetlegesen feltárt tagdíjkülönbözet, kirótt bírság pótlék befizetésére szolgáló számlaszámokat.

Másolatban csatolni kell:

h) a foglalkoztatónak, illetve egyéni vállalkozónak az ellenőrizendő időszakra vonatkozó bevételeit, ideértve a pótbévevételeket és az önellenőrzést is, a pénztár a bevételek összesítő adatlapjának hiteles másolata mellett, a gépi adathordozón (mágneses lemezen, CD-n) benyújtott tagi szintű bevételeket vagy annak kivonatát a foglalkoztató által benyújtott adatszerkezettel megegyezően gépi adathordozón küldi meg az illetékes adóhatóságnak, és egyúttal a megkeresésben nyilatkozik a gépi adathordozón az adóhatóság részére megküldött tagi szintű bevételezési adatok és a foglalkoztató által beküldött adatok egyezőségéről,

i) az ellenőrizendő foglalkoztató, egyéni vállalkozó, illetve magánnyugdíjpénztári tag egyeztetett (nem kifogásolt) folyószámlájának a tételes kimutatását a vizsgálandó időszakra vonatkozóan,

j) a bevételek(ek) egyeztetésével kapcsolatban keletkezett iratok másolatát,

k) a törvényben előírt egyeztetésre történő felhívást, illetve annak eredménytelen elteltét igazoló okiratot (tértivevényt is),

l) a záradékolt belépési nyilatkozatot, illetőleg a tb.-rendszerbe történő visszalépésre vonatkozó nyilatkozatot,

m) az évi egyszeri tagdíjbévevételeket választó egyéni vállalkozó bevételeket pótló nyilatkozatát,

n) minden olyan további iratanyag másolatát, amely az ellenőrzést segíti, illetve a jogkövetkezmények megállapításához hasznos információt szolgáltat.

Indokolással mellőzhetők az alábbi adatok, amennyiben a magánnyugdíjpénztár megkereste a foglalkoztatót/befizetőt, azonban az a kitűzött határidőig nem nyújtotta be a pótbévevételeket:

o) a magánnyugdíjpénztári tagok nevét, azonosító adatait, (anyja neve, születési idő), amennyiben — a magánnyugdíjpénztári rendszer sajátosságából adódóan — a rendszer számára új foglalkoztatótól tagdíjfizetés érkezik, és az első bevételek beérkezéséig nem rendelhető hozzá pénztártag.

7.6. Amennyiben az előzőekben felsorolt adatok, dokumentumok, információk nem kerültek átadásra, illetve hiányosak, az első fokú adóhatóság hivatalból bekéri azt az ellenőrzés lefolytatását kezdeményező magánnyugdíjpénztártól. A foglalkoztató adatainak ismerete az eljárás kezdeményezésénél nélkülözhetetlen, a pénztár feladata a foglalkoztató (egyéni vállalkozó) nevének, címének, azonosító adatainak, (székhely, telephely, adószám) pontos, naprakész közlése. (Ennek hiányában az eljárás meghiúsul, az adóhatóság hatásköre nem terjed ki ezeknek az adatoknak a felderítésére.)

7.7. Abban az esetben, ha az adóhatóságnál nyilvántartott adatok szerint a foglalkoztató, illetve egyéni vállalkozó nem a megkeresett adóhatósághoz (igazgatósághoz) tartozik, akkor az igazgatóság a megkeresést hivatalból továbbítja az illetékes adóhatósághoz, és egyidejűleg értesíti a magánnyugdíjpénztárt az ügy áttételéről (Art. 50. §, Áe. 6. §).

7.8. Amennyiben a foglalkoztató, illetve egyéni vállalkozó az adóhatósági megkeresést követően pótolja — az ellenőrzésre okot adó — hiányzó bevételeit, vagy egyéb mulasztásait, úgy erről a magánnyugdíjpénztár haladéktalanul, a pótolta bevételek feldolgozását követő három napon belül értesíti az adóhatóságot. A bevételek feldolgozására a Tbj. 51. §-ában előírt általános, legfeljebb harminc nap határidő áll rendelkezésre.

7.9. Amennyiben a pénztártag az adóhatósági eljárás alatt, illetőleg annak lezárásáig a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalép vagy másik pénztárba lép át, a visszalépés, illetőleg az átlépés időpontjáról és a hatósági eljárásban a jogosult helyébe lépő (az átvevő pénztár vagy a Tb. igazgatási szerv) adatairól az eljárást kezdeményező magánnyugdíjpénztár három munkanapon belül értesíti az illetékes adóhatóságot. [2003. január 1-jétől hatályos R. 21. § (1) bekezdése.]

8. Az adóhatósági ellenőrzések nyilvántartásával kapcsolatos magánnyugdíjpénztári eljárás

8.1. A magánnyugdíjpénztárnak az első fokú adóhatóság megkeresésének fénymásolt vagy kinyomtatott és aláírt, dátummal ellátott példányát, a postai feladás idejét is igazoló dokumentummal (pl. ajánlott feladóvevény, tértivevény), az ügyirathoz kell csatolni. A magánnyugdíjpénztárnál javasolt figyelemmel kísérni a megkeresések további fejleményeit 30, — illetve határidő hosszabbítás esetén 60 — napon belül történt-e intézkedés.

8.2. Abban az esetben, ha 60 napon belül sem történik intézkedés, vagy az intézkedés megkezdéséről nem érkezik tájékoztatás, úgy javasoljuk, hogy a magánnyugdíjpénztár írásban keresse meg az illetékes első fokú adóhatóságot. Ha ez sem vezet eredményre, javasoljuk, hogy erről a PSZÁF-ot tájékoztassa.

8.3. A magánnyugdíjpénztárnál az ellenőrzés lezárását követően az ügyirathoz csatolni kell az első fokú adóhatóság által elkészített és a magánnyugdíjpénztár részére megküldött értesítést, tájékoztatást, illetve jogerős határozatot.

8.4. Javasolt megvizsgálni, hogy az ellenőrzés eredményeképpen megszűntek-e azok az okok, ami miatt a magánnyugdíjpénztár ellenőrzést kezdeményezett, ha az ellenőrzés jogerős határozattal zárult, akkor a kötelezett eleget tett-e a határozatban rögzített kötelezettségeinek.

8.5. A magánnyugdíjpénztárnak az adóhatósági jegyzőkönyv vagy határozat alapján szükséges intézkedéseket meg kell tennie, nyilvántartásaiban át kell vezetnie. Az R. 21. § (1) bekezdése alapján, ha az adóhatóság az ellenőrzés során tagdíjhiányt vagy különbözetet állapít meg, határozatához mellékeli a megállapítás alapját képező egyéenkénti tagdíjkimutatást. [2003. január 1-jétől hatályos R. 21. § (1) bekezdése.]

8.6. Abban az esetben, ha a határozat nem tartalmazza azokat a szükséges információkat, melyek a pontos könyveléshez elengedhetetlenek, akkor meg kell keresni a határozatot hozó első fokú adóhatóságot a határozat kiegészítése, illetve a kötelezett pótlólagos adatszolgáltatás benyújtására való felszólítása céljából.

9. Behajtási, végrehajtási eljárás kezdeményezését megelőző pénztári eljárás

9.1. A tagdíjtartozás behajtása érdekében, a tartozást megállapító magánnyugdíjpénztár, végrehajtási eljárást csak a magánnyugdíjpénztárnál nyilvántartott, lejárt esedékességű és végrehajtható okiraton alapuló tartozásra kezdeményezhet. [2003. január 1-jétől hatályos Art. 88. §.]

9.2. Az Art. 88. § (3) bekezdése alapján, az adótartozás (tagdíjtartozás) után felszámított késedelmi pótlék az adótartozásra (tagdíjtartozásra) vonatkozó végrehajtható okirat (bevallás, önellenőrzés, fizetésre kötelező határozat) alapján hajtható végre. [2003. január 1-jétől hatályos Art. 88. §.]

A késedelmi pótlékot, a magánnyugdíjpénztár legkésőbb a behajtás, végrehajtás kezdeményezésekor köteles megállapítani. [2003. január 1-jétől hatályos Tbj. 56. § (3) bekezdés.]

9.3. Végrehajtható okiratnak minősül:

a) a kötelezett (foglalkoztató, egyéni vállalkozó) bevallásai, ideértve az önellenőrzés bevallását is,

b) a fizetési kötelezettséget megállapító jogerős hatósági határozat,

c) a behajtási eljárás során a behajtást kérő megkeresése. [2003. január 1-jétől hatályos Art. 88. §.]

9.4. A Tbj. 51. §-ának (5)—(6) bekezdésében foglaltak alapján, a bevallásra kötelezett foglalkoztatók (ideértve a foglalkoztatónak minősülő egyéni vállalkozót is) bevallásainak feldolgozását követően, a magánnyugdíjpénztárnak havonta, egyéni vállalkozók esetében negyedévenként kimutatást kell készítenie azokról a kötelezettekről, akik a bevallásban (éves bevallást teljesítő egyéni vállalkozók esetében a bevallást pótló nyilatkozatban) szereplő összeget határidőre nem, vagy nem teljes összegben fizették meg. A tagdíjhátralék (tartozás) kimutatását a teljesítési határidőt követő 30 napon belül javasolt elkészíteni. [2003. január 1-jétől hatályos Tbj. 51. § (6)—(7) bekezdés.]

9.5. A magánnyugdíjpénztárnak a 30 napos értesítési kötelezettségre nyitva álló határidőn belül bizonyítható módon — például tértivevénnyel feladott levélben — kell felszólítania a befizetés teljesítését elmulasztó kötelezettet a bevallás és befizetés egyeztetése alapján kimutatott tagdíj tartozás 8 napon belüli megfizetésére. [2003. január 1-jétől hatályos Tbj. 51. § (7) bekezdés.]

9.6. A felszólításnak tartalmaznia kell a kötelezett azonosító adatain kívül a tagdíjhátralék összegét, a vonatkozó időszak megnevezését, az esetleges megfizetés részletezését, az értesítés napjáig felszámított késedelmi pótlék összegét (indokolt esetben hosszabb idő elteltével a számítás levezetését), a megfizetés határidejét, a tagdíjkülönbözet és a késedelmi pótlék befizetésére szolgáló számlaszámokat, továbbá, hogy a hátralékkal érintett tagok az esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezéséről tájékoztatást kapnak.

9.7. A felszólításnak vonatkozó jogszabályra való hivatkozással tartalmaznia kell azt is, hogy amennyiben a kötelezett (foglalkoztató) a felszólításnak nem tesz eleget, nem jelez vissza, vagy tartozását nem rendezi, a magánnyugdíjpénztár az adóhatóságnál haladéktalanul köteles a tartozás végrehajtását kezdeményezni. A felszólításban tájékoztatni kell a foglalkoztatót arról is, hogy késedelmi pótlékot a tartozás megfizetése napjáig köteles fizetni, melyet a végrehajtás kezdeményezése napjáig a magánnyugdíjpénztár, azt követően pedig — a végrehajtási eljárás időtartamára — az adóhatóság számít fel.

9.8. A pénztártagsági jogviszony időtartamára megállapított tartozás megfizetésére a foglalkoztatót akkor is fel kell szólítani, ha az érintett pénztártag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalép, vagy az egyéni számla lezárásáig visszalépett. Amennyiben a foglalkoztató a tartozását nem fizeti meg, a magánnyugdíjpénztár a végrehajtási eljárás kezdeményezésekor egyidejűleg nyilatkozik arról, hogy a biztosított pénztártagsági jogviszonya a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése miatt már nem áll fenn, és a pénztártagsági jogviszony idejére járó, meg nem fizetett tagdíj, bírság, pótlék nem a magánnyugdíjpénztárat illeti. Így a magánnyugdíjpénztár által kezdeményezett behajtási, végrehajtási eljárást az állami adóhatóság indokolt esetben már a Nyugdíjbiztosítási Alap javára folytatja le.

9.9. Az adóhatóság jogerős határozatán alapuló fizetési kötelezettség elmulasztása esetén a pénztár nem köteles felszólítani a kötelezettet, hanem a határozatban rögzített fizetési határidő lejártá után végrehajtási eljárás lefolytatására kell megkeresnie az illetékes adóigazgatási szervet.

10. A végrehajtás kezdeményezésének alaki, tartalmi követelményei

10.1. A magánnyugdíjpénztárnak a felszólításban közzölt határidő lejártát követően elő kell készítenie az ügyet a megkereséshez. Javasoljuk, hogy a magánnyugdíjpénztár az adóhatóság részére megküldött végrehajtási kérelmeket foglalkoztatónként külön ügyként kezelje, és tartsa nyilván.

10.2. A végrehajtásra történő átadás előtt a magánnyugdíjpénztárnak ellenőriznie kell, hogy a követelés teljes összege a végrehajtási költség alsó határát jelentő 2000 Ft-ot elérte-e, mert ha a követelés ez összeg alatt marad, akkor a magánnyugdíjpénztár a 2000 Ft értékhatár eléréséig — az elévülési időn belül — időhatár nélkül gyűjtheti a tagdíjtartozást. Minden olyan esetben, amikor az indokolt (pl. átlépésnél) a magánnyugdíjpénztárnak összeghatár nélkül kell kezdeményeznie a tartozás végrehajtását.

10.3. A magánnyugdíjpénztári tagdíj járuléknak minősül, ennek megfelelően a végrehajtást kérő magánnyugdíj-

pénztárnak az Art. 94/I. §-ában előírt költségminimum megelőlegezési kötelezettsége nincs. A végrehajtási költség az adóst terheli, amelyet az Art. szabályai szerint a végrehajtási eljárás során, a mulasztó kötelezettnek kell megfizetnie (Art. 94/K. §).

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 34. § (2) bekezdése alapján (mivel a magánnyugdíjpénztár végrehajtást kérőnek minősül) a végrehajtáshoz kapcsolható egyéb eljárások költségét bizonyos esetekben (pl. szakértő igénybevételeének kérelmezése, árverési hirdetmény külön közzététele esetén) meg kell előlegeznie. Az egyéb eljárási előlegek megfizetésének elmaradása a csak a külön kért eseményt akadályozza meg, a végrehajtási cselekmény tovább folyik. [2003. január 1-jétől hatályos Art. 94/K. §.]

10.4. A magánnyugdíjpénztárnak végrehajtási eljárás lebonyolítására irányuló megkeresést a kötelezett székhelye szerint illetékes állami adóhatóság részére kell megküldeni.

10.5. Javasolt a megkeresésben a megkeresés jogalapját alátámasztó jogszabályi hivatkozást is feltüntetni.

10.6. A magánnyugdíjpénztár a tartozás behajtására (végrehajtására) az APEH iránymutatásának 4. számú mellékletében előírt „Kérelem a végrehajtási eljárás megindítására” megnevezésű formanyomtatvány útján keresi meg a foglalkoztató székhelye (lakóhelye) szerint illetékes APEH megyei, fővárosi igazgatóságát. A végrehajtási kérelem benyújtására minden esetben az arra illetékes magánnyugdíjpénztár (és nem a pénztárszolgáltató) jogosult és kötelezett.

10.7. Késedelmi pótlék, bírság érvényesítése esetén javasoljuk már a megkeresésben megadni a magánnyugdíjpénztár késedelmi pótlék és bírságok vezetésére elkülönített számlájának a számát is, ahová a behajtott összeg (pótlék, bírság) átutalását a magánnyugdíjpénztár kéri.

10.8. A kérelemnek a magánnyugdíjpénztárra és a foglalkoztatóra vonatkozó adatok mellett jogcím és eredeti esedékesség szerinti megbontásban tartalmaznia kell a tartozás összegét, továbbá a magánnyugdíjpénztár által a tagdíj (továbbá önellenőrzési pótlék és bírság) után az Art. 67—69. §-ai alapján a végrehajtási kérelem napjáig felszámított és előírt késedelmi pótlék mértékét, összegét is (forintban). A késedelmi pótlékot a magánnyugdíjpénztár legkésőbb a behajtás, végrehajtás kezdeményezésekor köteles megállapítani. [2003. január 1-jétől hatályos Tbj. 56. § (3) bekezdés.]

A késedelmi pótlék kiszámításának módszeréről részletesen a 3/2000. (AEÉ 6.) módosítására kiadott 7/2001. (AEÉ 10.) APEH utasítás rendelkezik. A megkereséséhez a magánnyugdíjpénztár csatolja az intézkedéshez szükséges okiratok másolatát.

10.9. Abban az esetben, ha az adóhatóságnál nyilván tartott adatok szerint a foglalkoztató nem a megkeresett adóhatósághoz tartozik, akkor az adóigazgatási szerv a megkeresést hivatalból továbbítja az illetékesség szerinti

igazgatóságához. Ha az első fokú adóhatóság a kérelem átvizsgálását követően hibát vagy hiányosságot tapasztal, arról tájékoztatja a megkeresőt, és hiánypótlásra szólítja fel, mivel az Art. 94/I. § (3) bekezdése alapján a behajtási eljárást az adóhatóság csak pontos — szükség esetén kiegészített — adatok alapján indítja meg.

11. Az adóhatósági végrehajtással kapcsolatos magánnyugdíjpénztári eljárás

11.1. A magánnyugdíjpénztárnak a pénztártagot a végrehajtási eljárás kezdeményezésével egyidejűleg tájékoztatnia kell az adóhatósági eljárás kezdeményezéséről. [2003. január 1-jétől hatályos Tbj. 51. § (7) bekezdés.]

11.2. A tájékoztatásnak tartalmaznia kell a tag azonosító adatain kívül a tagdíjhátralék összegét (ha az adóhatósági megkeresés több foglalkoztatóval szemben került érvényesítésre, akkor foglalkoztatónként külön-külön kimutatva), a vonatkozósi időszak megnevezését, a végrehajtási kérelem megküldésének időpontját.

11.3. A tagnak küldött értesítés másolati példányát az ügyirathoz kell csatolni.

11.4. Javasolt a magánnyugdíjpénztárnál figyelemmel kísérni a megkeresések további fejleményeit, javasolt vizsgálni, hogy 60 napon belül történt-e intézkedés.

11.5. A magánnyugdíjpénztárnak a végrehajtási eljárást követően az ügyirathoz csatolnia kell az első fokú adóhatóság által küldött valamennyi iratot, továbbá a végrehajtói letéti számláról szóló átutalás bankbizonylatát. Csatolni kell az ügyirathoz azokat a dokumentumokat is, melyek a követelés végrehajtás útján történő beszedését lehetetlenné teszik. Ilyen lehet az adós fizetéseképtelensége, az adós elleni csőd- vagy felszámolási eljárás, az adós fellelhetetlensége stb.

11.6. A magánnyugdíjpénztárnak meg kell vizsgálnia, hogy a végrehajtási eljárásban a teljes követelés megtérült-e, az eljárás időtartama alatt a követelés összege nem növekedett-e. Ebben az esetben az újabb (megállapított és a foglalkoztató által is elismert) tartozásra, újabb végrehajtási kérelmet kell benyújtani.

11.7. Abban az esetben, ha a végrehajtási eljárás kérését követően az adós tartozását teljes összegben vagy részben megfizette, akkor a pénztár arról az Art. 94/I. § (4) bekezdése alapján a végrehajtó első fokú adóhatóságot haladéktalanul köteles értesíteni.

A pénztár a részleges, illetve a tartozás teljes kiegyenlítéséről akkor is haladéktalanul köteles értesíteni a végrehajtási eljárást lefolytató adóhatóságot, ha annak eljárásától függetlenül teljesített az adós, a saját pénzforgalmi számlájáról (a többszörös megtérülés elkerülése miatt). A tájékoztatás elmulasztásából eredő kártérítési kötelezettség a végrehajtást kérő magánnyugdíjpénztárt terheli.

11.8. Ha a végrehajtási eljárásban érintett biztosított pénztártagsági jogviszonya a társadalombiztosítási nyug-

díjrendszerbe történő visszalépés miatt már nem áll fenn és a pénztártagsági jogviszony idejére járó, meg nem fizetett tagdíj, bírság, pótlék nem a magánnyugdíjpénztárt illeti, akkor a magánnyugdíjpénztár által a Tbj. 51. § (7) bekezdés szerint kezdeményezett behajtási, végrehajtási eljárást a pénztár nyilatkozata alapján az állami adóhatóság a Nyugdíjbiztosítási Alap javára folytatja le. A pénztárnak a megkeresésben (vagy annak az időközben beállt változás miatti kiegészítésében) erre való tekintettel megbontva kell adatot szolgáltatni a visszalépett tagokra vonatkozóan. [2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 51. § (11) bekezdés.]

12. Fizetési könnyítésre és a tartozás mérséklésére irányuló kérelmek kezelése

12.1. Az Art. 81—82. §-aiban foglalt rendelkezések alapján a magánszemélytől levont tagdíjra fizetési könnyítés (fizetési halasztás és részletfizetés) és mérséklés (tartozás mérséklése vagy elengedése) semmilyen eljárásban nem engedélyezhető. Amennyiben a foglalkoztató, egyéni vállalkozó a magánnyugdíjpénztárhoz fizetési könnyítésre, vagy mérséklésre irányuló kérelmet nyújt be, a pénztári eljárás szempontjából meg kell különböztetni, hogy a kérelmet a végrehajtási eljárás megkezdése előtt vagy azt követően (már a végrehajtási szakban) nyújtotta-e be.

12.2. Ha az eljárás még nincs végrehajtási szakban, akkor a magánnyugdíjpénztárnak válaszlevélben tájékoztatnia kell a foglalkoztatót, egyéni vállalkozót arról, hogy a tagdíjtartozásra fizetési könnyítés, mérséklés a törvény erejénél fogva nem engedélyezhető. A magánnyugdíjpénztár által felszámított, tagnak járó késedelmi pótlék alapvetően a tagdíj után járó hozamot pótolja — a késedelmi pótlék mérséklése vagy elengedése a pénztártagot hátrányos helyzetbe hozná —, ezért attól, a magánnyugdíjpénztár jogszabályi felhatalmazás hiányában nem tekinthet el. A válaszlevélben fel kell hívni a foglalkoztató figyelmét arra is, hogy a késedelmi pótlék megfizetésével kapcsolatban fizetési könnyítés engedélyezésére az adóhatóság jogosult.

12.3. Abban az esetben, ha az adós végrehajtási szakban nyújt be a magánnyugdíjpénztárhoz fizetési kedvezményre irányuló kérelmet, akkor azt a magánnyugdíjpénztárnak a végrehajtási eljárást lefolytató az első fokú adóhatóságához kell továbbítania.

13. Magánnyugdíjpénztári tagdíj megállapítás és tagdíj végrehajtásához való jog elévülése

Tagdíj megállapítás elévülése

13.1. A magánnyugdíjpénztári tagdíjak utólagos megállapításával kapcsolatos szabályokat mögöttes jogszabályként az Art. szabályozza. Ennek megfelelően a megállapí-

tás elévülésére az Art. 95. § (1) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni, mely szerint a tagdíj megállapításához való jog annak a naptári évnek az utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el, amelyben a tagdíjról bevallást kellett volna tenni, illetve bevallás hiányában a tagdíjat meg kellett volna fizetni.

13.2. Az elévülés hat hónappal meghosszabbodik, ha a tagdíjbevallás késedelmes benyújtásakor a tagdíj megállapításához való jog elévüléséig kevesebb, mint hat hónap van hátra. Adó-, társadalombiztosítási csalás [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 310. §], illetve csalás (Btk. 318. §) esetén, ha azt adóra, járulékra vagy költségvetési támogatásra követik el, az adó megállapításához való jog nem évül el mindaddig, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évül [Art. 95. § (1) bekezdés].

13.3. Tagdíjbevallási és befizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése során, ha az adóhatóság határozatát a bíróság felülvizsgálja, a kereset benyújtásától a bíróság határozatának jogerőre emelkedéséig a tagdíj megállapításához való jog elévülése nyugszik. (Az elévülés nyugvásáról, ha az adóhatósági határozatot érint, annak jogerőre emelkedését követően, a határozatot hozó hivatalból tájékoztatja az érintett magánnyugdíjpénztárt.) Az elévülés a nyugvásának időtartamával meghosszabbodik.

Tagdíj végrehajtásához való jog elévülése

13.4. A végrehajtási jog elévülésével kapcsolatban különbséget kell tenni az Art. 27. §-ának (1) bekezdése alapján aszerint, hogy bevallott és be nem fizetett, vagy pedig a kötelezett által be nem vallott — be nem fizetett és az adóhatóság által határozattal megállapított tagdíj végrehajtásáról van-e szó.

13.5. A bevallott, de be nem fizetett tagdíj (a bevallás alapján fennálló tagdíjtartozás) esetében, a végrehajtáshoz való jog elévülési ideje az Art. 95. § (4) bekezdésében meghatározott esedékesség évének az utolsó napjától számított 5 év. Amennyiben az adóhatóság végrehajtási cselekményt foganatosított, az elévülés 6 hónappal meghosszabbodik.

13.6. A be sem vallott és be sem fizetett tagdíj esetében pedig, a végrehajtáshoz való jog elévülési ideje, az adóhatósági határozattal megállapított tagdíj tartozás esedékessége évének utolsó napjától számított 5 év.

13.7. Az adóhatóság által megállapított tagdíjat a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kell megfizetni. A végrehajtási jog elévülése tehát ez esetben az adóhatóság határozatában előírt fizetési határidőhöz (esedékesség) igazodik.

13.8. Amennyiben az adóhatóság egy vagy több alkalommal végrehajtási cselekményt foganatosított, az elévülés — a cselekmények számától függetlenül — 6 hónappal meghosszabbodik.

13.9. Ha a tagdíj végrehajtásához való jog elévült, a tartozást terhelő késedelmi pótlékot is elévültnek kell tekinteni.

13.10. Az Art. 95. § (5) bekezdése szerint az önellenőrzés bevallása — ha a tagdíjkülönbözet a kötelezett javára mutatkozik — az előzőekben meghatározott végrehajtáshoz való jog elévülését megszakítja. Az elévülés megszakadása az önellenőrzéssel bevallott tagdíjkülönbözetre olyan hatással van, hogy annak elévülési ideje ezzel a bevallással újra kezdődik. Amennyiben az önellenőrzés bevallása hatással van a végrehajtási eljárásra, úgy az beleértendő az Art. 94/I. § (3) bekezdésben foglalt kiegészítő adatok közé.

13.11. Az Art. 95. § (6) bekezdése alapján nyugszik az elévülés a végrehajtási eljárás felfüggesztése, továbbá a fizetésre kötelezett által előterjesztett, fizetési könnyítésre irányuló kérelem alapján engedélyezett fizetési halasztás, illetve részletfizetés időtartama alatt. Ez abban az esetben fordul elő, ha az adós fizetési kedvezmény iránti kérelmet nyújtott be. Az elévülés a nyugvásának időtartamával meghosszabbodik. Az Art. 94/C. § (4) bekezdésében említett jelzőjog bejegyzése az elévülés nyugvása szempontjából a végrehajtási eljárás felfüggesztésével esik egy tekintet alá.

13.12. Az elévülés természetesen csak az állami kényszer lehetőségét zárja ki, az ezt követően történő önkéntes teljesítés a tartozást jogszerűen csökkenti (megszünteti), az nem számít túlfizetésnek.

14. Csőd- és felszámolási eljárás, illetőleg végelszámolás alatt lévő foglalkoztatók esetében követendő magánnyugdíjpénztári eljárás

14.1. A magánnyugdíjpénztárak csőd- és felszámolási eljárás, illetőleg végelszámolás alatt lévő adósokkal szemben folytatott pénzügyi stratégiáját külön szabályzatban javasolt kidolgozni.

14.2. A fizetéseképtelen gazdálkodó szervezetekre a Cstv. szabályai vonatkoznak.

14.3. A magánnyugdíjpénztáraknak a Cégléletről heti gyakorisággal történő áttekintése és a magánnyugdíjpénztárnál kimutatott és nyilvántartott adóslista összehasonlítása alapján kiválogathatók a néhány napja csőd-, illetve felszámolási eljárással vagy végelszámolással érintett foglalkoztatók.

15. Csődeljárás

15.1. A csődeljárás a fizetési nehézségekkel küzdő gazdálkodó szervezeteknek a jogszabályban meghatározott feltételek útján történő újjászervezésére irányul, illetve, ha ez nem lehetséges, felszámolás útján való megszüntetésére.

15.2. A csődeljárásban a fő szempont, hogy az adós, a hitelezők bevonásával a jogszabályban előírt kötelezettségek megtartásával igyekszik fizetőképességét helyreállítani.

ni, a felszámolást elkerülni. Ennek érdekében az adós a Cstv. 18. § (1) bekezdése alapján köteles a fizetőképesség helyreállítását vagy megőrzését célzó programot és egyezségi javaslatot készíteni.

15.3. Az adós gazdálkodó szervezet a fizetési haladék igénybeviteléhez szükséges hitelezői egyetértés megszerzése érdekében — a csődeljárás kezdő időpontjától számított 30 napon belül — tárgyalást tart, amelyre az ismert hitelezőit közvetlenül, ismeretlen hitelezőit pedig hirdetmény útján hívja meg. A hirdetményt a csődeljárás kezdő időpontját követő 3 napon belül két országos napilapban kell közzétenni (Cstv. 9. §).

15.4. A hitelezők hozzájárulása esetén az adós kilencvennapos fizetési haladékot kaphat. A Cstv. 12. § (1) bekezdés alapján adott fizetési haladék az adóst nem mentesíti a csődeljárás kezdő időpontjában fennálló és kezdő időpontja után keletkezett követeléseken alapuló egész-ségbiztosítási és nyugdíjjárulék (ideértve a magánnyugdíjpénztári tagdíjat is) kifizetése (azaz a tagdíj megfizetése) alól.

15.5. A Cstv. 12. § (3) bekezdése alapján a fizetési haladék tartama alatt az adóssal szemben a pénzkövetelések bírósági, hatósági végrehajtása — az (1) bekezdésben foglalt követelések kivételével — szünetel. Tekintettel arra, hogy a magánnyugdíjpénztári tagdíj az (1) bekezdésben nevesítve lett, így a fizetési haladék időtartama alatt, az esetleges adóhatósági végrehajtási eljárás nem szünetelhet.

16. Felszámolási eljárás

16.1. A magánnyugdíjpénztáraknak a tagdíjtartozás megtérülése érdekében különös figyelmet kell fordítania a felszámolási eljárás alá kerülő foglalkoztatóira. Függetlenül attól, hogy a felszámolást a gazdasági társaság önmaga, hitelezője, végelszámolója vagy a cégbíróság kezdeményezte, a felszámolást elrendelő végzés jogerőre emelkedését követően a bíróság elrendeli e végzésnek a Céglőnyben történő közzétételét.

16.2. A magánnyugdíjpénztárnak meg kell különböztetni a felszámolás előtt és felszámolás alatt keletkezett tagdíjtartozásokat.

16.3. A magánnyugdíjpénztár a bevallás alapján megállapított tartozás tekintetében mint a követelés jogosultja, a felszámolási eljárásban hitelezőként jelenik meg. A felszámolás előtt keletkezett tagdíjtartozást legeredményesebben akkor lehet érvényesíteni, ha azt a felszámolást elrendelő végzés közzétételétől számított 40 napon belül a felszámolónak hitelezői igényként bejelentik. A 40 napon túl de egy éven belül bejelentett hitelezői igény kielégítése során a pénztártag hátrányosabb helyzetbe kerül (kerülhet). Amennyiben a pénztár a Cstv.-ben előírt határidőket elmulasztja, a tagnak okozott kár vonatkozásában a Ptk. szabályai irányadóak.

16.4. A felszámolási eljárásokban a Cstv. 46. § (7) bekezdésének 2002. december 31-ig hatályos rendelkezése szerint a hitelezői igényként nyilvántartásba vett magánnyugdíjpénztári tagdíj követelések után nyilvántartásba vételi (ún. regisztrációs) díjat kellett fizetni, majd a hivatkozott jogszabály 2003. január 1-jétől hatályos módosítása alapján, a hitelezői igényként nyilvántartásba vett tagdíj követelések után a magánnyugdíjpénztáraknak nem kell(ett) a regisztrációs díjat megfizetni. [2003. január 1-jével módosított Cstv. 46. § (7) bekezdése.]

Az Alkotmánybíróság 33/2003. (VI. 19.) AB határozatában megállapította, hogy a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 46. § (7) bekezdésének „az adóhatóság által érvényesített, az államháztartás valamely alrendszerét megillető követeléseket, és a magánnyugdíjpénztári tagdíj követelést, valamint” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt a határozat közzétételének napjával — 2003. június 19-ével — megsemmisítette. Az Alkotmánybíróság határozatában megállapítja, hogy a Cstv. 46. § (7) bekezdésének megsemmisített szövegrésze a határozat közzététele napján folyamatban lévő felszámolási eljárásokban nem alkalmazható.

A megsemmisített rendelkezés alapján a magánnyugdíjpénztáraknak, a felszámolási eljárás megindításáig felhalmozódott tagdíj követelés (tartozás) megtérülése érdekében a hitelezői igény bejelentésével egyidejűleg — valamint a 2003. június 19-én folyamatban lévő ügyekben — ismét nyilvántartásba vételi díjat kell fizetniük.

16.5. A 40 napon belül érkezett hitelezői igényt a felszámoló a jogszabályban meghatározott kielégítési sorrend szerint besorolja (Cstv. 57. § (1) bek.).

16.6. A 40 napon túl, de egy éven belül érkezett igények kielégítésére akkor kerülhet sor, ha a Cstv. 57. § (1) bekezdésében felsorolt tartozások kiegyenlítése után van rá vagyoni fedezet, ezért törekedni kell azt 40 napon belül bejelenteni [Cstv. 37. § (1) bekezdés].

16.7. A tagdíjtartozás után járó késedelmi pótlék csak akkor térülhet meg, ha azt a magánnyugdíjpénztár felszámítja és a tagdíjtartozással együtt hitelezői igényként bejelenti. Ezért azt minden esetben fel kell számítani, és be kell jelenteni. Amennyiben a pénztár a késedelmi pótlék érvényesítését elmulasztja, a tagnak okozott kár vonatkozásában a Ptk. szabályai irányadóak.

16.8. A felszámolás közzétételétől számított egy éven túli hitelezői igény bejelentése jogvesztéssel jár.

16.9. A hitelezők által befizetett összeget mint hitelezői követelést, a Cstv. 57. § (1) bekezdésének f) pontja szerint kell besorolni.

16.10. A felszámolási eljárás alatt álló foglalkoztatók (adósok) esetében a befizetések elszámolása (kiegyenlítési sorrend) — az általános, Tbj. 53. § (1)—(2) bekezdésében foglalt szabályoktól eltérően — a Cstv. rendelkezései szerint [57. § (1) bekezdése] történik.

16.11. A felszámolási eljárás megindulását a pénztár a Céglőny figyelése mellett, a bevallásokon is nyomon tudja követni, ugyanis a felszámolás kezdő időpontjától az adós cégnevét a „felszámolás alatt”, illetve „f.a.” toldattal kiegészítve kell használni.

16.12. Felszámolási eljárás esetén végrehajtási eljárásnak nincs helye, azt az eljáró adóigazgatási szerv a felszámolás napjával megszünteti, és erről tájékoztatja a végrehajtást kérőt. A tartozást hitelezői igényként kell ezt követően a magánnyugdíjpénztárnak benyújtani (Cstv. 38. §).

16.13. Abban az esetben, ha korábban a magánnyugdíjpénztár ellenőrzést kezdeményezett az illetékes az első fokú adóhatóságnál a foglalkoztatóval kapcsolatban, akkor az az eljárást lefolytatja, illetve az eljárás bármely akadályáról a magánnyugdíjpénztárat tájékoztatja.

17. Végelszámolási eljárás

17.1. A gazdálkodó szervezet jogutód nélküli megszűnése esetén, a felszámolás esetét kivéve — ha a törvény ettől eltérően nem rendelkezik — végelszámolásnak van helye. A végelszámolás esetében a gazdálkodó szervezet saját elhatározása alapján megszünteti tevékenységét, a gazdasági társaságot és intézkedik a Cégnylvántartásból való törlés iránt (Cstv. 65. §).

17.2. A végelszámolás elrendeléséről szóló végzés Céglőnyben történő megjelenést követően a magánnyugdíjpénztárnak 40 napon belül be kell jelentenie követelését a végelszámolóknak (Cstv. 68. §).

17.3. Végelszámolás esetén a gazdasági társaságnak a végelszámoló által ismert és számára bejelentett összes követelést maradéktalanul ki kell egyenlítenie. Ha a bejelentett és ismert követelés teljesítésére a társaság vagyona nem nyújt fedezetet, akkor a végelszámoló köteles felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelmet benyújtani (Cstv. 72. §).

17.4. A kérelem benyújtását követően a magánnyugdíjpénztárnak a felszámolási eljárás, hitelezői igény bejelentésének szabályai szerint kell eljárnia.

17.5. A végelszámolási eljárás alatt az adóhatóság a korábban megkezdett végrehajtási eljárást lefolytatja. A magánnyugdíjpénztár végelszámolás alatt álló adóssal szemben is kezdeményezhet végrehajtási eljárást.

18. A foglalkoztatók megszűnésének, megszüntetésének figyelése

18.1. A magánnyugdíjpénztárak részére javasolt közös információs szolgálatot fenntartani annak érdekében, hogy a magánnyugdíjpénztár a vele partnerkapcsolatban álló foglalkoztatók megszűnését, megszüntetését a Cstv.-ben rögzített határidőn belül érzékelje, és a megfelelő, jogilag megalapozott intézkedéseit megtehesse.

18.2. Ennek érdekében ajánlott a Céglőny heti gyakorisággal történő áttekintése. Az áttekintés alapján javasolt egy olyan közös adatbázis, információs rendszer kialakítása, amely igénybevételevel és a magánnyugdíjpénztár kimutatásai alapján kigyűjthetők a néhány napja csőd-, illetve felszámolási eljárással érintett foglalkoztatók, valamint azok, amelyek végelszámolással kívánnak megszűnni, de a magánnyugdíjpénztár adatai szerint tagdíjtagozást halmoztak fel.

18.3. A közös információs rendszer működtetésével a későbbiekben lehetővé válik a rendszeresen mulasztó hálalékos foglalkoztatók kiszűrése, és egységes, egyidejű adóhatósági megkeresésekkel hatékonyabbá tehető a követelés megtérülése.

19.

Ezen irányelv közzététele napjával a magánnyugdíjpénztári tagdíjtagozások (tagdíjhálalék) behajtásával, végrehajtásával, az adóhatóság megkeresésével kapcsolatos magánnyugdíjpénztári eljárásokról szóló 2/2002. (MK 88.) PSZÁF irányelv hatályát veszti.

2/2003. (MK 111.) PSZÁF

i r á n y e l v

a magánnyugdíjpénztári tagdíjbevallások, önellenőrzések és a tagdíj, pótlék és bírság befizetések feldolgozására és nyilvántartására, a tagdíjbefizetések bevallás alapján történő elszámolására vonatkozó magánnyugdíjpénztári eljárások kialakításáról

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 55. §-ában foglaltak, valamint a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvényben (a továbbiakban: Tbj.), valamint a végrehajtására kiadott 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: R.) foglalt, a tagdíjbeszedéssel, a tagdíjbevallás és befizetés feldolgozásával összefüggő kötelezettségek teljesítéséhez szükséges magánnyugdíjpénztári eljárások kialakításához a következő irányelvet adom ki:

MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁRI TAGDÍJBEVALLÁSOK FELDOLGOZÁSÁVAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁSOK

1. Az általános szabályok szerinti tagdíjbevallások (befizetések) teljesítésének esedékessége

1.1. Havi rendszerességgű bevallások (és befizetések) Foglalkoztatók bevallása

A foglalkoztató a biztosítottnak a tárgyhónapban kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelme alapján

köteles a tagdíj összegét megállapítani és levonni, az érintett magánnyugdíjpénztárnak bevallani és megfizetni a tárgyhónapot (az elszámolt hónapot) követő hónap 12. napjáig. A központosított illetmény-számfejtési rendszerbe tartozó központi költségvetési és a helyi önkormányzatok nettó finanszírozásában részt vevő szervek esetében a tagdíjbevallás benyújtási és befizetési határideje a tárgyhónapot (az elszámolt hónapot) követő hónap 20. napja. [2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 51. § (1) bekezdése.]

1.2. Negyedévenként történő bevallások (és befizetések)

Foglalkoztatónak nem minősülő egyéni vállalkozók bevallása

Az egyéni vállalkozó a saját magánnyugdíjpénztári tagdíját negyedévenként állapítja meg és a tárgynegyedévet követő hónap 12. napjáig vallja be és fizeti meg az érintett magánnyugdíjpénztárnak. Amennyiben az egyéni vállalkozó tagdíjfizetési kötelezettsége megszűnik, a tagdíj bevallását és befizetését a kötelezettség megszűnését követő hó 12. napjáig kell teljesíteni. [2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 51. § (2) bekezdése.]

Ha az egyéni vállalkozó az egyszerűsített vállalkozói adó szabályai szerinti adózást választja, az adóhatósághoz benyújtott nyilatkozatáról, illetve az eva törvény hatálya alól való kikerüléséről, továbbá a minimálbérnél magasabb összegű járulékalap vállalásáról tájékoztatnia kell az érintett magánnyugdíjpénztárt (pl. a nyilatkozat másolatával) [R. 19. § (2) bekezdés].

1.3. Éves gyakoriságú bevallások

Foglalkoztatónak nem minősülő egyéni vállalkozó bevallása

Az egyéni vállalkozó tagdíjbevallási kötelezettségének — az adóbevallásra előírt határidőben — évi egyszeri tagdíjbevallással tehet eleget, feltéve, hogy a tagdíjat a minimálbér alapulvételével negyedévente megfizeti, és a megfizetett tagdíj, valamint a Tbj. 29. és 29/A. § szerinti járulékalap figyelembevételével megállapított tagdíjkülönbözetet a bevallással egyidejűleg rendezi. Amennyiben az egyéni vállalkozó tagdíjfizetési kötelezettsége megszűnik, a tagdíj bevallását és befizetését a kötelezettség megszűnését követő hónap 12. napjáig kell teljesíteni. [2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 51. § (2) bekezdése.]

Az egyéni vállalkozó, a saját magánnyugdíjpénztári tagdíját bevallhatja évi egy alkalommal is, ha erre vonatkozóan a tárgyévi február 15-ig a magánnyugdíjpénztárt írásban (bevallást pótló nyilatkozatban) értesíti, és a tagdíjat a minimálbér alapulvételével negyedévente, a tárgynegyedévet követő hónap 12. napjáig megfizeti az érintett magánnyugdíjpénztárnak [R. 19. § (2) bekezdés].

Ha az egyéni vállalkozó az egyszerűsített vállalkozói adó szabályai szerinti adózást választja, az adóhatósághoz benyújtott nyilatkozatáról, illetve az eva törvény hatálya alól való kikerüléséről, továbbá a minimálbérnél magasabb összegű járulékalap vállalásáról tájékoztatnia kell az érintett magánnyugdíjpénztárt (pl. a nyilatkozat másolatával). Az éves bevallást választó egyéni vállalkozó a bevallás benyújtásával egyidejűleg a tagdíjkülönbözetet is rendezi.

2. Az általános szabályoktól eltérő vagy speciális bevallások és megfizetések

2.1. Sorkatonák, valamint polgári szolgálatot teljesítő hadköteles utáni tagdíjfizetés

A sorkatonai, valamint polgári szolgálatot teljesítő hadköteles pénztártag magánnyugdíjpénztári tagdíját, a tárgyhónapot megelőző hónap első napján érvényes minimálbér alapulvételével a központi költségvetés fizeti. A sorkatonai szolgálatot teljesítő hadköteles után a sorkatonai szolgálat időtartamára fizetendő tagdíjat a Honvédelmi Minisztérium fejezet, a polgári szolgálatot teljesítő hadköteles után a polgári szolgálat időtartamára fizetendő tagdíjat a Foglalkoztatáspolitikai és Munkügyi Minisztérium fejezet, az éves költségvetési előirányzat terhére, a leszerelést (eseti kiválást), illetve a polgári szolgálat letöltését követő 30 napon belül utalja át az érintett magánnyugdíjpénztár részére. A tagdíjfizetéssel egyidejűleg közli a tagdíjfizetéssel érintett pénztártag nevét, TAJ-számát, a járulékalap, a tagdíj, a tagdíjkiegészítés összegét, valamint a letöltött sorkatonai (polgári) szolgálat időtartamát. [Tbj. 26. § (5) bekezdése, és a 2003. január 1-jével megváltozott R. 5/D. §-ának (5) bekezdése.]

2.2. Egyházi személyek utáni tagdíjfizetés

Az egyházi személy és szerzetesrendi tag után a magánnyugdíjpénztári tagdíjat a tárgyhónapot megelőző hónap első napján érvényes minimálbér alapulvételével negyedévenként, a negyedévet követő hónap 12. napjáig az egyház köteles az érintett magánnyugdíjpénztárnak bevallani és megfizetni. Az egyház a tagdíjat a pénztártagok havi létszáma alapján egy összegben utalja át az érintett magánnyugdíjpénztár részére, egyidejűleg közli a tagdíjfizetéssel érintett pénztártag nevét, az egyházi szolgálat időtartamát (kezdő és befejező időpontját), TAJ-számát, a járulékalap, a tagdíj, a tagdíjkiegészítés összegét. [Tbj. 26. § (3) bekezdés, és a 2003. január 1-jétől hatályos R. 5/D. § (4) bekezdés.]

2.3. Megállapodás alapján történő tagdíjfizetés

A Tbj. 34. §-a és a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) 24. §-ának (4) bekezdése alapján a tagdíjfizetésre kötött megállapodás esetén a tagdíjfizetési kötelezettség előírása a magánnyugdíjpénztárral kötött szerződés szerint történik.

2.3.1. Tagságra kötelezett pályakezdőként megállapodást köt az a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező természetes személy, aki tankötelezettsége megszűnését követően a Tbj. 5. § szerinti biztosítási jogviszony hiányában 2002. december 31-ét követően első ízben a 34. § (1) bekezdése szerinti megállapodás megkötésével szerez társadalombiztosítási nyugellátásra jogosultságot és a megállapodás megkötése időpontjában még

nem töltötte be a 42. életévét. [Tbj. 4. §-a n) pontjának 3. alpontja.]

E pályakezdő tagdíjfizetési kötelezettsége a Tbj. 34. §-a (1) bekezdése alapján kötött megállapodásban meghatározott időponttal kezdődően áll fenn.

2.3.2. Megállapodást köthet a pénztárral tagdíjfizetésre az a pénztártag, aki

a) időlegesen nem rendelkezik a tagdíj alapjául a Tbj.-ben meghatározott járulékalapot képező jövedelemmel, vagy

b) aki a Tbj. 34. § (1) bekezdése szerint megállapodást köthet az illetékes társadalombiztosítási igazgatási szervvel társadalombiztosítási nyugellátásra.

A tagdíjfizetésre kötött megállapodás a megkötése napján, legkorábban a tárgyhónap első napján jön létre. A tárgyhónap első napját megelőző időre megállapodás nem köthető. Ezt követően a tagdíjat a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig kell megfizetni. A befizetés elmulasztása a megállapodás megszűnését vonja maga után. A tagdíj fizetését — támogatási megállapodás alapján — a tag helyett más is átvállalhatja. A támogatás jogosultja a pénztártag. A támogatás felhasználására a tagdíjra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. [2003. január 1-jétől hatályos Mpt. 24. §-ának (4)—(5) bekezdése.]

Az Mpt. 24. §-ának (4)—(5) bekezdése alapján tagdíjfizetésre kötött megállapodás esetén a tagdíjfizetési kötelezettség a megállapodásban foglaltak szerint áll fenn.

Amennyiben a megállapodás megkötésére a b) pont szerint kerül sor, javasolt, hogy a pénztártag a a Tb. igazgatási szervvel kötött megállapodást a tagdíjfizetésre irányuló megállapodás megkötésekor, vagy azt követően a pénztár által előírt rövid határidőn belül mutassa be.

2.4. A társadalombiztosítási ellátás, munkanélküli-ellátás, családtámogatási ellátás után, az ellátást folyósító szerv tagdíjfizetése

A társadalombiztosítási ellátásban (gyermekgondozási díj), a munkanélküli-ellátásban, a családtámogatási ellátásban (gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás), az ápolási díjban részesülő biztosítottak esetében — az ellátás folyósításának időtartamára — az ellátásból (díjból) levont tagdíjat az ellátást folyósító szerv (a Tbj. 4. § a) pont 4—6 alpontjai) vállalja be és fizeti meg. A bevallásban közölni kell, ha a biztosítottnak a tagdíjfizetést megalapozó jogviszonya (a munkanélküli ellátás, a gyermekgondozási segély, a gyermekgondozási díj, a gyermeknevelési támogatás és az ápolási díj folyósítása) a tárgyhónapban keletkezett vagy megszűnt.

Erre az időtartamra — amennyiben a biztosított munkajogi alapjogviszonya (pl. munkaviszonya, tagsági jogviszonya) fennáll — a tényleges foglalkoztató, a többi foglalkoztatottjára vonatkozó tagdíjbevallásban az általános szabályok szerint, ún. nullás bevallást nyújt be a biztosítottól, a megfelelő kód megjelöléssel.

3. Az általános szabályok szerint teljesítendő tagdíjbevallások fogadása, feldolgozása

A tagdíjbevallási és befizetési kötelezettség jogszabályi alapja

3.1. A magánnyugdíjpénztárak tagjai által fizetendő tagdíj [Tbj. 18. § (2) és 33. § (1) bekezdése] összegét a foglalkoztató [Tbj. 4. § a) pont] köteles megállapítani és levonni, valamint az érintett magánnyugdíjpénztárnak bevallani és megfizetni [Tbj. 51. § (1) bekezdése].

A tagdíjbevallást a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: PSZÁF) által erre a célra rendszerezített nyomtatványon (papír alapú bevallás), vagy a bevallás benyújtására kötelezett rendelkezésére bocsátott számítógépes program használatával — vagy azzal megegyező adatszerkezetű számítógépes állományban — előállított gépi adathordozón kell benyújtani — elsősorban postai úton — a magánnyugdíjpénztárhoz. A gépi adathordozón teljesített bevalláshoz mellékelni kell a rögzített adatokból előállított, összesített adatokat tartalmazó, kinyomtatott és cégszerűen aláírt adatlapot [Tbj. 51. § (5) bekezdés].

A rendszeresített nyomtatvánnyal azonos értékű teljesítés, ha a bevallásra kötelezett a PSZÁF által rendszeresített számítógépes program alapján, számítógéppel előállított és aláírt irat benyújtásával teljesíti a bevallási (önellenőrzési) kötelezettségét [R. 17/A. (2) bekezdés].

3.2. Elektronikus dokumentumban történő tagdíjbevallás

2004. január 1-jétől a tagdíjbevallás — a vonatkozó jogszabályi és technikai feltételek megléte esetén — minősített (fokozott biztonságú) elektronikus aláírással és időbélyegzővel ellátott elektronikus dokumentumban, számítógépes hálózat útján is teljesíthető. Ebben az esetben a tagdíjbevallást a pénztárak is elektronikus dokumentum formájában tartják nyilván. A számítógépes hálózaton, elektronikus dokumentum formájában előállított adat szolgáltatások teljesítésével kapcsolatban az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény rendelkezései az irányadók [Tbj. 51. § (5) bekezdés].

Az elektronikus úton történő bevallásfogadást és dokumentum nyilvántartást úgy kell kialakítani, hogy abból a bevallási kötelezettség teljesítésének időpontja megállapítható és a bevallás benyújtására kötelezettek részére a kötelezettség teljesítésekor visszaigazolható legyen. [2003. január 1-jétől hatályos Tbj. 51. § (5) bekezdés, R. 17/A. §.]

Elektronikus dokumentumban és számítógépes hálózat útján akkor teljesíthető a tagdíjbevallás és az önellenőrzés, ha a foglalkoztató (egyéni vállalkozó) a tagdíjbevallásra előírt határidőt megelőző hónap 15. napjáig az érintett magánnyugdíjpénztárhoz bejelenti a bevallási kötelezettség elektronikus úton történő teljesítésének szándékát, a vele szerződésben álló minősített hitelesítésszolgáltató nevét, székhelyét és adóazonosító számát (R. 17/A. §).

E rendelkezés szerinti, elektronikus dokumentumban és számítógépes hálózat útján teljesíthető bevallás (adatszolgáltatás) fogadásának, feldolgozásának és nyilvántartásának feltételeit a pénztárak legkésőbb 2003. december 31-ig kötelesek kialakítani. A feltételek biztosítása érdekében a PSZÁF az Informatikai és Hírközlési Minisztérium egyetértésével meghatározza az elektronikus aláírással ellátott bevallások fogadásának, feldolgozásának és nyilvántartásának követelményeit, valamint rendelkezésre bocsátja az elektronikus aláírással ellátott bevallások fogadására alkalmas szoftvert (R. 17/A. §).

3.3. A magánnyugdíjpénztár számára ajánlott, hogy belső szabályzatában (eljárási rendben) rendelkezzen a bevallások fogadásával, feldolgozásával kapcsolatos ügyviteli eljárás szabályairól. Az eljárási rend keretén belül kell meghatározni, illetőleg kialakítani azokat a tevékenységcsoportokat, folyamatokat, amelyek biztosítják a magánnyugdíjpénztárhoz beérkezett bevallásoknak a nyilvántartási rendszerbe kerülését, feldolgozását, archiválását.

3.4. Tagdíjbevallás benyújtása képviselő útján

Az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény (Art.) 96. § (1)—(2) bekezdésének rendelkezései szerint a bevallást az adózó (jelen esetben a foglalkoztató, egyéni vállalkozó), illetve a 76. § (2)—(5) bekezdésében meghatározott képviselője, meghatalmazottja írja alá.

Az Art. 76. § (2) és a (4) bekezdése szerint a foglalkoztatót adótanácsadó is képviselheti, azaz a magánnyugdíjpénztári bevallást a foglalkoztató megbízásából adótanácsadó aláírhatja. Amennyiben a foglalkoztató tagdíjbevallását az Art. rendelkezései szerinti meghatalmazás alapján képviselője írja alá, a bevalláshoz a meghatalmazást is csatolni kell. A meghatalmazás tartalmi és formai követelményeit a 7005/2003. (AEÉ 6.) APEH irányelv tartalmazza.

3.5. Ajánlott a „befogadási küszöb meghatározása”, amely szerint a bevallást a magánnyugdíjpénztár feldolgozásra alkalmasnak ítéli meg és befogadja. Minimális tartalmi és formai követelmény, hogy a bevallás rendelkezzen azonosítókkal, kitöltött adatsorokkal és hiteles cégszerű aláírással.

Amennyiben a bevallás a minimális kritériumoknak nem felel meg, a magánnyugdíjpénztár a bevallást nem fogadja be, visszaküldi a beküldőnek, és egyidejűleg felszólítja új bevallás beküldésére.

3.6. Amennyiben a beérkezett bevallás formai szempontból befogadható, de

a) foglalkoztatóra nem azonosítható, ugyanakkor a tag magánnyugdíjpénztári rendszer alapján azonosítható, vagy

b) foglalkoztatóra azonosítható, de tagra nem azonosítható,

a magánnyugdíjpénztár számára, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének a 3/2001. számú, a magánnyugdíjpénztáraknál lévő be nem azonosított, függő tételek pénztári rendezéséről szóló Ajánlásában, valamint

ezzel összefüggésben az APEH a foglalkoztató és a pénztártag megkeresésének minimális formai és tartalmi elemeiről szóló Iránymutatásában megfogalmazott általános elvek szerinti eljárás ajánlott.

4. Papír alapú tagdíjbevallás

4.1. A foglalkoztató az adott magánnyugdíjpénztárhoz a tagdíjbevallást (önellenőrzést) a PSZÁF által rendszerezett formanyomtatványon (vagy a kötelezettek rendelkezésére bocsátott számítógépes programmal), vagy a PSZÁF által kiadott adatszervezetnek teljes egészében megfelelő formátumban állíthatja elő és teljesítheti, vagy gépi adathordozón (mágneses adathordozó, CD lemez) teljesítheti [R. 17/A. § (3) bekezdése].

4.2. A papír alapú, formanyomtatványon történő bevallással egyenértékű a PSZÁF által rendszerezett számítógépes program alapján, ún. „nyomtatványkitöltő szoftverrel” előállított, kinyomtatott és hitelesített bevallások teljesítése.

4.3. A papír alapú bevallásokat érkeztető bélyegzővel kell ellátni. Késedelem esetén, amennyiben a bevallás postán érkezett és a postára adás napja megállapítható, javasolt annak időpontját is rögzíteni, vagy a borítékot megőrizni. A beérkezés, illetőleg a postára adás idejének rögzítése, különösen késedelem esetén, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (a továbbiakban: adóhatóság) ellenőrzése során, az esetleges szankciók (pl. mulasztási bírság) alkalmazásakor bír kiemelt jelentőséggel.

4.4. A magánnyugdíjpénztárhoz beérkező bevallást első lépésben meg kell vizsgálni, és ellenőrizni kell, hogy megfelel-e azoknak a minimális formai, valamint tartalmi követelményeknek, melyek a bevallást — a magánnyugdíjpénztár eljárási szabályzata alapján — befogadhatóvá teszik: foglalkoztatói és tagi azonosítók maradéktalan feltüntetése, cégszerű aláírás, képviselő aláírása esetében a meghatalmazás, a bélyegző megléte (ha az a cégszerű aláíráshoz kötelezően tartozik).

A bevallás összesítő lapja és betétlapja(i) együtt kezelendő a feldolgozás során.

4.5. A feldolgozásra alkalmas bevallásokat a magánnyugdíjpénztárnak a következő módszerekkel ajánlott feldolgoznia:

a) Kettős adatrögzítéssel (ellenőrzött adatfelvitel).

Ezzel a módszerrel fokozott módon lehetőség nyílik a rögzítési hibák ellenőrzésére, kiszűrésére, a tévesen felvitt adatok kijavítására, a bevallásban szereplő, de rögzíteni elmulasztott adatok felvitelére.

b) Egyszeres, ellenőrzött adatrögzítéssel. Amennyiben a magánnyugdíjpénztár kapacitás hiányában nem kettős rögzítéssel dolgozza fel a bevallásokat, gondoskodnia kell a feldolgozás során, a rendszerbe épített automatikus

ellenőrzésekről. (A rögzített adatok belső összefüggéseit, a magánnyugdíjpénztárnak számítógépes ellenőrző program segítségével, a feldolgozás során kell ellenőriznie. Hibás tétel esetén gondoskodnia kell az adatok javításáról vagy újbóli felviteléről.)

c) ICR/OCR technológiával. A manuálisan vagy nyomtatványkitöltő programmal kitöltött bevallást a magánnyugdíjpénztár az interaktív karakterfelismerő (ICR) vagy az optikai karakterfelismerő (OCR) technológiával is beolvashatja. A magánnyugdíjpénztárnak ez esetben is gondoskodnia kell a feldolgozás során a rendszerbe épített automatikus ellenőrzésekről.

4.6. A hibátlan adatokat be kell tölteni az analitikus nyilvántartási rendszerbe, azaz az összesítő adatlap megfelelő adatait a foglalkoztatói folyószámlára, a betétlap adatait (a tagdíjbevallás bruttó összegét) a tag egyéni (folyó)számlájára „terhelési” (előírási) adatként.

4.7. A nyilvántartási rendszer adattartalmának védelmében a pénztáraknak gondoskodniuk kell az adatok hosszú távú megőrzéséről, meg kell védeni azokat a tartalmi és fizikai sérülésektől, az adatok utólagos módosítási lehetőségétől.

4.8. Az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény (a továbbiakban: Art.) 36. §-ában és 95. §-ában foglalt rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a magánnyugdíjpénztárnak az eredeti bevallásokat úgy kell megőriznie, hogy a követelés érvényesítésének elévüléséig eredeti formában rendelkezésre álljanak, különös tekintettel arra, hogy azok az adóvégrehajtási eljárásban végrehajtható okiratnak minősülnek.

4.9. Elévülési időn túl, a tagdíjbevallások megőrzésére a közokiratokról, közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvényben foglalt rendelkezések az irányadóak. A tagdíjbevallás, pótbavallás és önellenőrzés esetében az iratmegőrzésére előírt időtartam az állampolgári jogok érvényesítéséhez szükséges időtartamra terjed ki, amely a nyugdíjszolgáltatás igénybevételének megkezdését követő öt évben határozható meg. Ezt követően az iratok selejtezhetők. A felhalmozási időszakban elhalálozott pénztártagok esetében az iratmegőrzési időtartam a tag halálát követő öt év.

5. Gépi adathordozón teljesített tagdíjbevallás

5.1. A foglalkoztató az adott magánnyugdíjpénztárhoz a legalább 20 főt meghaladó tagdíjbevallást a PSZÁF által rendszeresített és a kötelezettek rendelkezésére bocsátott számítógépes programmal, vagy a PSZÁF által kiadott adatszerkezetnek teljes egészében megfelelő formátumban állíthatja elő, és gépi adathordozón (mágneses lemez, CD lemez) teljesítheti (R. 17/A. §).

5.2. A gépi adathordozón benyújtott bevalláshoz a foglalkoztatónak csatolnia kell a [Tbj. 51. §-ának (1) bekezdése szerint] bevallás összesített adatainak egy kinyomtatott, cégszerű aláírással hitelesített példányát, valamint egyidejűleg írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a gépi adathordozón benyújtott bevallás az előírt, tagonként részletezett bevallásokat tartalmazza. Célszerű, ha a magánnyugdíjpénztár az adatszolgáltatót nyilatkoztatja az adatok, adathordozók vírusmentességéről is.

5.3. A gépi adathordozón eljuttatott bevallást a magánnyugdíjpénztárnak — nyilvántartási rendszerébe való bekerülése előtt — minden esetben ellenőriznie kell, hogy nem tartalmaz-e valamilyen számítógépes vírust. Amennyiben nem lehetséges a vírus hatástalanítása, akkor a foglalkoztatót ismételt adatszolgáltatásra kell felszólítani, és minden esetben tájékoztatni kell a vírussal fertőzött adatszolgáltatásról.

5.4. A gépi adathordozón lévő adatokat össze kell hasonlítani a kinyomtatott összesítő bevallással. A két állomány között nem lehet tartalmi, számszaki eltérés. A gépi adathordozón (floppy, CD lemez) benyújtott bevallásokat, az erre a célra rendszeresített ellenőrző programmal ellenőrizni kell. A feltárt hibák, hiányosságok esetében a 6.1. pontban leírt eljárást kell alkalmazni. [2003. január 1-jétől hatályos Tbj. 51. § (6) bekezdés.]

5.5. Az ellenőrzött és hibátlan bevallások a magánnyugdíjpénztár analitikus nyilvántartási rendszerében rögzítésre kerülnek. A magánnyugdíjpénztárnak a gépi adathordozón megküldött adatokat eredeti állapotában archiválni kell. A magánnyugdíjpénztárnak az adatok megőrzésére saját (pénztári) szabályzatában rögzített módon olyan módszert kell meghatározni, amely biztosítja a bevallás összes adatainak késedelem nélküli előállítását, folyamatos leolvashatóságát, illetőleg kizárja az utólagos módosítás lehetőségét, valamint biztosítja az adatok 4.9. pontban leírt hosszú távú megőrizhetőségét.

5.6. A mágneslemezeket, CD-t a kötelezett kérésre, a vele egyeztetett rendszerességgel és időszakonként javasolt részére visszajuttatni. A mágneslemezeket, CD-t üresen, adattartalmának teljes törlése, a lemez formattálása után lehet visszaküldeni.

5.7. A kinyomtatott, cégszerű aláírással hitelesített összesítő bevallásokat meg kell őrizni, mivel ezek az iratok az adóvégrehajtási eljárásban végrehajtható okiratnak minősülnek (Art. 88. §). A pénztárnak a feldolgozás és archiválás során gondoskodnia kell arról is, hogy a tagonkénti bevallás (bevallási pótlapok) az adóhatósági eljárás-hoz kinyomtatott formában rendelkezésre álljanak. [2003. január 1-jétől hatályos Art. 88. §.]

6. Hibás bevallásokkal kapcsolatos eljárás

6.1. Hibás vagy hiányos bevallás esetén a magánnyugdíjpénztárnak, a bevallás beérkezését követő 30 napon

belül, megfelelő határidő kitűzésével, fel kell szólítania a foglalkoztatót a hiány pótlására, illetve a hiba kijavítására. A hiba javítására, vagy a kijavított bevallás benyújtására 15 napos határidőt javasolt biztosítani. [2003. január 1-jétől hatályos Tbj. 51. § (6) bekezdés.]

6.2. A hibás bevallásokkal kapcsolatos eljárásnál az Art. 24. §-ának rendelkezéseit is javasolt megfelelően alkalmazni. Ennek során javasolt eljárás a következő:

a) A pénztár a tagdíjbevallás helyességét megvizsgálja, a számítási hibát vagy más ilyen jellegű elírást a foglalkoztatóval rövid úton (telefonon, telefaxon) történt egyeztetés alapján kijavítja, ha a javítás a tagdíjfizetési kötelezettséget (vagy a tagdíjtúlfizetés visszatérítését) is érinti, a javításról (a javított adatokról) a foglalkoztató bizonyítható módon (pl. telefaxon, levélben) értesíti a pénztárat.

b) Ha a kijavítás alapján a foglalkoztatót a bevallottnál kisebb fizetési kötelezettség terheli, a pénztár a tagdíj befizetésének igazolását követően, a foglalkoztató kérelmére a javára mutató összeg 30 napon belül visszatéríti, illetve, ha azt nem fizették be, a foglalkoztatónak a kijavított összeget kell megfizetnie.

c) Ha az egyeztetés alapján történő kijavítás miatt a foglalkoztatót további befizetés terheli, a tagdíjat 8 napon belül kell megfizetnie.

d) Ha a tagdíjbevallás a foglalkoztató közreműködése nélkül nem javítható ki, vagy a bevallásából, nyilatkozatából olyan adatok hiányoznak, amelyek a pénztár nyilvántartásában sem szerepelnek, a foglalkoztatót a pénztár — megfelelő határidő kitűzésével — hiánypótlásra szólítja fel.

6.3. Ha a magánnyugdíjpénztár hiánypótlásra, a hiba kijavítására vagy új bevallás beküldésére szólítja fel a foglalkoztatót, a felszólítást bizonyítható módon — pl. tértivevénnyel — és a bevallás mielőbbi feldolgozhatósága érdekében rövid határidő kitűzésével javasolt megküldeni. Ha a foglalkoztató a felszólításnak nem tesz eleget, a pénztár az adóhatósági eljárást (ellenőrzést) kezdeményezi.

6.4. Amennyiben a foglalkoztató nem a jogszabályban foglalt módon tesz eleget a bevallási kötelezettségének (pl. nem a PSZÁF által rendszeresített formanyomtatványt, hanem a bevallóprogrammal kinyomtatott adatlapokat küldi meg mágneslemez nélkül) a magánnyugdíjpénztár a bevallást nem fogadja el, és a foglalkoztatót a bevallás ismételt beküldésére szólítja fel, a 6.3. pontban foglaltak szerint.

6.5. Amennyiben az előírt határidőig a hiány pótlására, az eltérés rendezésére nem kerül sor, a Tbj. 51. § (6) bekezdésében foglaltak szerint a magánnyugdíjpénztár soron kívül ellenőrzést kér a foglalkoztató székhelye szerint illetékes adóhatóságtól. Az adóhatósági ellenőrzés kezdeményezésére „a magánnyugdíjpénztári tagdíjtartozások (tagdíjhátralék) behajtásával, végrehajtásával, az adóhatóság megkeresésével kapcsolatos magánnyugdíjpénztári eljárás-

sokról” szóló PSZÁF irányelvben foglaltakat kell alkalmazni.

7. A tagdíjbevallások analitikus könyvelése, nyilvántartása

7.1. A magánnyugdíjpénztár a feldolgozott bevallások adatait a bevallásra kötelezett folyószámlájára könyveli. Az összesítő adatlap megfelelő adatait a foglalkoztatói folyószámlára, a betétlap adatait a tag egyéni folyószámlájára „terhelési” (előírási) adatként kell felvinni.

7.2. A bevallás feladásának, beérkezésének időpontján túlmenően, az analitikus nyilvántartásban rögzíteni kell a bevallott tagdíjjal kapcsolatos egyéb adatokat is, ideértve a bevallásban rögzített összesített adatokat, a biztosítási, továbbá a tagdíjfizetést megalapozó jogviszony kezdetére és megszűnésére, a vonatkozó adatokat is.

7.3. Abban az esetben, ha az adott magánnyugdíjpénztárnál még nem nyilvántartott foglalkoztató, foglalkoztatónak minősülő egyéni vállalkozó, valamint egyéni vállalkozó küld bevallást, a magánnyugdíjpénztárnak ellenőriznie kell, hogy a bevallásban szereplő tagnak van-e belépési nyilatkozata, vagy tagsági okirata a magánnyugdíjpénztárnál, tagsági jogviszonya létre jött-e és fenn áll-e. Amennyiben igen, a foglalkoztatót és az egyéni vállalkozót nyilvántartásba kell venni, részére foglalkoztatói (egyéni vállalkozó esetében tagi) folyószámlát kell nyitni, és azon a bevallás analitikus könyvelését elvégezni. Amennyiben a tag nem szerepel a pénztár nyilvántartásában a tagsági jogviszonyt a foglalkoztatóval a 7.5. pont szerinti eljárással tisztázni és rendezni kell.

7.4. Az összesítő adatok könyvelését követően a bevallás betétlapjának adatait is rögzíteni kell. Ellenőrizni kell, hogy a bevallott tagdíjakkal kapcsolatos számszaki adatok összege egyezőséget mutat-e az összesített adatok megfelelő számsorával (járulékalap, tagdíj stb.). Belső számítási, számszaki hiba, hiányosság esetén a 6.1. és 6.5. pont szerinti eljárást kell alkalmazni.

7.5. A rögzítést követően ellenőrizni kell, hogy az adott foglalkoztatónál nyilvántartott minden (aktív) tagra érkezett-e bevallás. Javasolt az erre vonatkozó lekérdezéseket havonta egy alkalommal a bevallási határidőt követően lefuttatni, és ennek alapján az eltéréseket (hibalistán) kimutatni. A kimutatás alapján a foglalkoztatót a bevallásban szereplő adatok egyeztetése, a hiányosság rendezése érdekében bizonyítható módon meg kell keresni. Ha a foglalkoztató az értesítésben (megkeresésben) előírt határidőig nem rendezi vagy tisztázza az eltérést, a pénztár a 6.5. pont szerint ellenőrzést kér az adóhatóságtól.

7.6. A pótbevallás feldolgozásánál a bevallások feldolgozására vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. A magánnyugdíjpénztári rendszerben az adott

tagra vonatkozóan az eredeti esedékességet követően pótlólag benyújtott bevallást, a Tbj. 24. §-ában foglalt elszámolási kötelezettség alapján a pénztárra vonatkozóan utólag teljesített bevallást pótbevallásként kell kezelni és feldolgozni.

7.7. Az „általános szabályoktól eltérő bevallások és megfizetések” feldolgozásánál (2. pont) a sorkatonák, az egyházi személyek és a megállapodás alapján fizető személyek esetében az általános szabályokat kell megfelelően alkalmazni, a következő eltérésekkel:

a) Sorkatonai (polgári) szolgálatot teljesítő pénztártagok esetében: A sorkatonai szolgálatot teljesítő hadköteles után a sorkatonai szolgálat időtartamára fizetendő járulékokat, illetőleg tagdíjat a Honvédelmi Minisztérium fejezet, polgári szolgálatot teljesítő hadköteles után a polgári szolgálat időtartamára fizetendő tagdíjat a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium fejezet az éves költségvetési előirányzat terhére, a leszerelést (eseti kiválást), illetőleg a polgári szolgálat letöltését követő 30 napon belül utalja át az érintett magánnyugdíjpénztár részére. [2003. január 1-jétől hatályos R. 5/D. §-ának (5) bekezdés.]

A tagdíjfizetéssel egyidejűleg a formanyomtatványon történő bevallás helyett, egyszerűsített formában a tagdíjfizetéssel egyidejűleg közli a tagdíjfizetéssel érintett pénztártag nevét, TAJ-számát, a járulékalap, a tagdíj, a tagdíjkiegészítés összegét, továbbá a lekötött sorkatonai (polgári) szolgálati időtartamát (lásd 2.1. pont).

b) Egyházi személypénztártagok esetében: Az egyház a tagdíjat a pénztártagok havi létszáma alapján egy összegben utalja át az érintett magánnyugdíjpénztár részére, a formanyomtatványon történő bevallás helyett, egyszerűsített formában a tagdíjfizetéssel egyidejűleg közli a tagdíjfizetéssel érintett pénztártag nevét, az egyházi szolgálat időtartamát (kezdő és befejező időpontját) TAJ-számát, a járulékalap, a tagdíj, a tagdíjkiegészítés összegét (lásd 2.2. pont). [2003. január 1-jétől megváltozott R. 5/D. §-ának (5) bekezdése]

c) A megállapodás esetén tagdíjat fizetők esetében a tagdíjfizetési kötelezettség előírása — formanyomtatványon történő bevallás helyett — a magánnyugdíjpénztárral kötött szerződés alapján történik. A pénztárnak figyelemmel kell kísérnie a fizetési kötelezettség teljesítését. Amennyiben a tagdíjfizetést megállapodás alapján vállaló, a fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a szerződés megszűnik, amelyről értesíteni kell az érintett tagot (2.3. pont).

d) A társadalombiztosítási ellátásban, munkanélküli-ellátásban, családtámogatási ellátásban részesülő pénztártagok esetében a bevallások teljesítése és feldolgozása az általános szabályok szerint történik. A pénztárnak társadalombiztosítási és a családtámogatási ellátás folyósítása időtartamára figyelemmel kell kísérnie, amennyiben az indokolt, hogy „mindkét” foglalkoztató eleget tett-e a tagdíj-bevallási kötelezettségének (lásd 2.4. pont).

e) Az alkalmi munkavállalói könyvvvel foglalkoztatott pénztártagok után az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (ONYF) minden év március 31-éig átutalja az illetékes magánnyugdíjpénztárnak a magánnyugdíjpénztári tagság kezdő napjától számított ellátási alap hat, 2003. évre vonatkozóan hét százalékát, ha ennek összege az egy-száz forintot meghaladja. Az ONYF az átutalással együtt közli a tag nevét, TAJ-számát, az ellátási alap és a tagdíj összegét. [1997. évi LXXXIV. törvény 5. § (8) bekezdése.]

MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁRI TAGDÍJBEVALLÁSOK ÖNELLENŐRZÉSÉVEL KAPCSOLATOS ELJÁRÁSOK

8. A tagdíj (tagdíjkiegészítés) önellenőrzésének és az önellenőrzési nyomtatványon benyújtott tagdíjtúlfizetés elszámolásának feldolgozásával kapcsolatos általános szabályok

8.1. Az Art. 42. §-ában foglalt rendelkezések megfelelő alkalmazásával, az adott pénztárra vonatkozóan a bevallás útján megállapított tagdíjat a bevallásra kötelezett az adóhatóság ellenőrzésének megkezdését megelőzően helyesbítheti. Ha a bevallásra kötelezett — az illetékes adóigazgatási szerv ellenőrzésének megkezdését megelőzően — feltárja, hogy a járulékalapot, a tagdíjat nem a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően állapította meg, vagy bevallásában számítási hiba, illetőleg más elírás miatt a járulék alapja, a tagdíj összege hibás, bevallását önellenőrzéssel módosíthatja. Az adóhatóság ellenőrzésének megkezdésétől a vizsgálat alá vont tagdíj — a vizsgált időszak tekintetében — önellenőrzéssel nem helyesbíthető.

8.2. A tagdíj önellenőrzését pénztártagonként, vonatkozási időszakonként ahhoz a magánnyugdíjpénztárhoz kell benyújtani, ahol a pénztártag tagsági jogviszonya az önellenőrzés benyújtásának időpontjában fennáll. A tagdíj bevallásánál és önellenőrzésénél az Art. rendelkezéseit a Tbj.-ben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni azzal, hogy a kerekítés szabályai nem alkalmazhatóak, a tagdíjat (egyéb befizetési kötelezettséget) forintban kell feltüntetni és teljesíteni. [2003. január 1-jétől hatályos Tbj. 51. § (3) bekezdése.]

8.3. Az önellenőrzést az erre a célra a PSZÁF által rendszeresített önellenőrzési formanyomtatványon, vagy az ellenőrzésre kiadott adatszerkezetnek megfelelő gépi adathordozón (mágneses lemez, CD) kell benyújtani. Az önellenőrzési nyomtatvány az Art. szerinti önellenőrzés elvégzésére alkalmas, de ezen a nyomtatványon (illetőleg adathordozón) kerül sor a tagdíjtúlfizetés elszámolására, valamint az önellenőrzésnek nem minősülő és a tagdíjbevallásban szereplő egyéb adatok helyesbítése is (pl. jogviszony kezdete, vége, fizetési jogcím, jogviszony adatainak módosítása stb.).

Ha a biztosított pénztártagsági jogviszonya az önellenőrzés, illetőleg a tagdíjtúlfizetés megállapításának idő-

pontjában a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése miatt már nem áll fenn és a tag egyéni számlakövetelése már átutalásra került, a tagdíjtúlfizetés önellenőrzéssel megállapított összegét a foglalkoztató a nyugdíjjárulék-kötelezettség önellenőrzése során érvényesíti. Ilyen esetben a pénztárhoz benyújtott önellenőrzéseket — bizonyítható módon — a foglalkoztató részére vissza kell küldeni. Amennyiben az önellenőrzésen több tag szerepel, a pénztár az érintett tagra vonatkozóan — bizonyítható módon — levélben értesíti a foglalkoztatót arról, hogy az adott tagra vonatkozó önellenőrzés érvényesítésére már nincs jogszabályi lehetősége. [2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 51. § (4) bekezdése.]

8.4. Az önellenőrzés fogadására, feldolgozására javasolt a belső szabályzatban külső eljárási rendet kialakítani, melynek a bevételek befogadása és feldolgozására javasoltakon (1—7. pontok) túl ki kell terjednie az alábbiakra is:

a) A formai követelményeknek való megfeleltetés vizsgálata. Az önellenőrzésben negatív szám nem szerepelhet, tekintettel arra, hogy a kötelezettség növekedése vagy csökkenése kerül az önellenőrzés során megállapításra, amely a nyomtatványon pozitív számként szerepel.

b) Ellenőrizni kell, hogy az önellenőrzésben szereplő tagra érkezett-e bevallás az önellenőrzött időszakra. Ha nem, erre fel kell hívni a foglalkoztatót, egyéni vállalkozó figyelmét, és tájékoztatni kell, hogy esetleg nem önellenőrzést, hanem pótbevallást kell teljesítenie.

c) Az önellenőrzés „bevallás” sorainak egyeztetése az eredeti bevallással. Eltérés esetén fel kell szólítani a foglalkoztatót, egyéni vállalkozót annak tisztázására.

d) Rögzített adatok belső összefüggéseinek ellenőrzése, hibák kiszűrése.

e) Javasolt az önellenőrzési pótlék mértékének és a számítás helyességének vizsgálata.

8.5. Hibás vagy hiányos adatok esetén a magánnyugdíjpénztárnak, az önellenőrzés beérkezését követő 30 napon belül, fel kell szólítania a foglalkoztatót a hiány pótlására, illetve a hiba kijavítására. [2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 51. § (6) bekezdése.]

8.6. Amennyiben az előírt határidőig a hiány pótlására, az eltérés rendezésére nem kerül sor, a magánnyugdíjpénztár soron kívül ellenőrzést kér a foglalkoztató székhelye szerint illetékes adóhatóságtól. [2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 51. § (6) bekezdése.]

8.7. Az önellenőrzések analitikus nyilvántartási rendszerben történő rögzítésénél a tagdíjbevallás rögzítésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Az önellenőrzési nyomtatvány összesítő adatlapja tagdíjbevallási és/vagy fizetési kötelezettséget érintő megfelelő adatait a foglalkoztatói folyószámlára, a betétlap adatait a tag egyéni folyószámlájára „terhelési (kötelezettség növekedés)” vagy „terhelési-törlési (kötelezettség csökkenés)” adatként kell felvinni. Az egyéb adatokat az analitikus pénztári nyilvántartási rendszer megfelelő részében kell rögzíteni, nyilvántartásba venni.

8.8. A tagdíjtúlfizetés elszámolása az önellenőrzésre rendszeresített nyomtatvány (számítógép program) benyújtásával történik. Az ilyen típusú speciális önellenőrzést annak a foglalkoztatónak a folyószámláján kell a bizonylat alapján rögzíteni, aki az elszámolásra kötelezett és az önellenőrzést benyújtotta. A pénztárnak saját nyilvántartása alapján (az érintett tag összes foglalkoztatója által teljesített bevételek és befizetések felülvizsgálata alapján) meg kell győződnie a túlfizetés jogszerűségéről.

A magánnyugdíjpénztár a túlfizetést elszámoló foglalkoztató rendelkezése alapján a túlfizetés összegét a következő esedékes fizetési kötelezettségbe beszámítja, vagy visszatéríti és azt nyilvántartásaiban is rögzíti.

MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁRI TAGDÍJBEFIZETÉSEK ELSZÁMOLÁSÁVAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁSOK

9. A foglalkoztató (egyéni vállalkozó) befizetéseinek bevallás alapján történő elszámolása, jóváírása

9.1. A magánnyugdíjpénztárnak a rendelkezésére álló foglalkoztatói (ideértve az egyéni vállalkozót is) azonosítók alapján a megfizetést foglalkoztatóhoz, egyéni vállalkozóhoz kell rendelni. Figyelembe kell venni a befizetést teljesítő esetleges rendelkezését a befizetésről, ennek alapján azt tagdíj vagy más célú (pl. késedelmi pótlék) fizetesként kell kezelni. Az azonosított, tagdíj célú megfizetéseket a bevallás alapján a foglalkoztatói folyószámlára, illetőleg a pénztáratagot illető részét a tagdíjbevallás terhelési (előírási) adata alapján, a tag egyéni folyószámlájára kell elszámolni, illetőleg jóváírni (könyvelni), míg az azonosíthatatlan befizetést függőszámlára kell helyezni.

9.2. A magánnyugdíjpénztárakhoz beérkezett be nem azonosított, függő tételek pénztári rendezéséhez, a foglalkoztatói folyószámlák rendezéséhez Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 3/2001. számú ajánlása ad segítséget.

10. A befizetések elszámolása

10.1. Ha a foglalkoztató a bevallás szerinti fizetési kötelezettségét csak részben teljesíti, a befizetett tagdíjat a magánnyugdíjpénztár az érintett pénztáratagok között a bevallásban szereplő tagdíj nagyságuk arányában, az esedékesség sorrendjében, és az ún. kiegyenlítési sorrend alkalmazásával a 2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 51. § (8) bekezdésében és az 53. §-ban foglaltaknak megfelelően számolja el.

10.2. A foglalkoztató által befizetett tagdíjat az előzőkre is figyelemmel, az esedékesség sorrendjében, a következő kiegyenlítési sorrend alkalmazásával kell elszámolni:

1. biztosítottat terhelő tagdíj,
2. biztosítottól levont munkavállalói tagdíjkiegészítés,
3. munkáltatói tagdíjkiegészítés.

10.3. Ha a tagdíjbefizetés a bevallásban közölt kötelezettség teljes kiegyenlítésére nem nyújt fedezetet, a foglalkoztatónak minősülő egyéni és társas vállalkozót terhelő saját tagdíj, illetőleg tagdíjkiegészítés elszámolására az előzőekben meghatározott sorrendet követően kerülhet sor. [Tbj. 53. § (1)–(2) bekezdése.]

Felszámolási eljárás alatt álló foglalkoztató esetében a befizetések elszámolása — az általános szabályoktól eltérően — a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény rendelkezései szerint történik. [2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 53. § (3) bekezdése.]

10.4. Abban az esetben, ha a tagdíjfizetésre kötelezett foglalkoztatónak a korábbi hónapokról már hátraléka halmozódott fel, a megfizetések elszámolására az Art. 32. § (2) bekezdésében foglalt szabályt kell alkalmazni, mely szerint a tagdíj megfizetését az esedékesség sorrendjében kell elszámolni, tehát mindig a legkorábban keletkezett tartozásra, és egyidejűleg haladéktalanul intézkedni kell a tagdíjtartozás (felszámított késedelmi pótlék) behajtása, végrehajtása érdekében.

10.5. A befizetések tagokra történő elszámolásánál figyelemmel kell lenni arra is, hogy az adott tárgyidőszakban volt-e a foglalkoztató által benyújtott és lekönyvelt önellenőrzés, és az önellenőrzés mely tagokat érintette. Ha az önellenőrzés benyújtása a tagdíj többletbevallás és/vagy többletbefizetés (túlfizetés) visszaigénylésére irányul, és ezt a foglalkoztató — a következő havi tagdíjbevallásban jelölve — a befizetésnél betudással kívánja rendezni, az esedékes „kevesebb befizetés” miatt a többi tag érdeke nem sérülhet, ezért ebben az esetben nem az arányosítás szabályát kell alkalmazni. Ebben az esetben a kevesebb befizetést (csökkentett összeget) kizárólag az önellenőrzéssel érintett tag(ok)nál kell (és lehet) lekönyvelni. Hasonlóképpen nem lehet lekönyvelni a többletbefizetést az arányosítás szabályai szerint akkor sem, ha az önellenőrzés eredményeképpen valamely tagnak „plusz” befizetést teljesít a pénztár. (Kötelezettség növekedést eredményez az önellenőrzés.)

10.6. Az önellenőrzésből adódó betudással rendezett visszafizetést (kevesebb utalást) a foglalkoztatói folyószámlán és az önellenőrzésben érintett tag egyéni folyószámláján kell könyvelni. A tárgyhavi bevallásban szereplő és az önellenőrzésben nem érintett tagok vonatkozásában a befizetést teljes összegben kell figyelembe venni és könyvelni. (A magánnyugdíjpénztár betudás esetén ezzel „teljesíti” a foglalkoztató részére a visszafizetést.)

10.7. A befizetések, illetve azok beérkezési dátumának pontos nyilvántartása a magánnyugdíjpénztár alapvető érdeke, mivel a határidő kétséges megállapítása esetén a befizetést határidőben teljesítettnek kell tekinteni.

10.8. A tagdíj megfizetésével kapcsolatban az Art. 27. § (2) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni: a tagdíj megfizetésének időpontja az a nap, amikor a tagdíjfizetésre kötelezett belföldi bankszámláját az azt vezető pénzügyintézet

megterhelte, bankszámlával nem rendelkező tagdíjbefizetésre kötelezett esetén pedig az a nap, amikor a tagdíjat a magánnyugdíjpénztár pénztárába befizették, illetve postára adták. Az általános gyakorlat szerint amennyiben a befizetés az esedékesség napját követő 1–3 napon belül beérkezik a (GIRO átutalási időtartamára figyelemmel), a befizetést határidőben teljesítettnek javasolt tekinteni.

10.9. A tagdíj késedelmes megfizetése esetén az esedékesség napjától az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetni. A késedelmi pótlékot a magánnyugdíjpénztár legkésőbb a behajtás, végrehajtás kezdeményezésekor [Tbj. 51. § (7) bekezdés] állapítja meg. Indokolt, hogy a magánnyugdíjpénztár a késedelmi pótlék megállapítására és számítására vonatkozóan készséges szabályzatot, vagy építse be meglévő szabályzatába.

MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁRI TAGDÍJBEVALLÁSOK ÉS BEFIZETÉSEK EGYEZTETÉSÉVEL ÉS A HIÁNYOSSÁGOK KIMUTATÁSÁVAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁSOK

11. Bevallások és befizetések egyeztetése, eltérések kezelése

11.1. A magánnyugdíjpénztár a bevallás és a befizetés adatait havonta, egyéni vállalkozó esetében negyedévente felülvizsgálja, a tartozást kimutatja. Amennyiben a tagdíj megfizetésére kötelezett a befizetési kötelezettségét elmulasztotta, illetőleg részben teljesítette, akkor a magánnyugdíjpénztárnak a tartozás 8 napon belüli megfizetésére kell felszólítania a foglalkoztatót (egyéni vállalkozót). Ha a foglalkoztató (egyéni vállalkozó) a tartozást nem fizeti meg, a magánnyugdíjpénztár — a pénztártag egyidejű értesítése mellett — soron kívül kezdeményezi az állami adóhatóságnál a tartozás behajtását, a végrehajtási eljárás megindítását (Tbj. 51. §).

11.2. A magánnyugdíjpénztárnak a tagdíjbevallásokat havonta, egyéni vállalkozók esetében negyedévente, azok beérkezését követően egy hónapon belül fel kell dolgoznia. A bevallásokhoz foglalkoztatói szinten összesítve, majd a tagok szintjén hozzá kell rendelni a befizetéseket, és el kell végezni az egyéni folyószámlákra történő könyvelést. Az önellenőrzéseket és pótbévallásokat a beérkezés napját magában foglaló hónap végéig javasolt feldolgozni, annak érdekében, hogy a következő esedékes befizetésnél történő rendezés is valós módon megtörténjen.

11.3. Az egyéni vállalkozó tagdíjbevallási kötelezettségének — az adóbevallásra előírt határidőben — évi egyszeri tagdíjbevallással tehet eleget, feltéve, hogy a tagdíjat a minimálbér alapulvételével negyedévente megfizeti, és a megfizetett tagdíj, valamint a Tbj. szerinti járulékalap figyelembevételével megállapított tagdíjkülönbözetet az éves bevallás benyújtásával egyidejűleg rendezi.

a) Ha az egyéni vállalkozó a negyedévenkénti tagdíjbevallás helyett az évi egyszeri bevallást választja, e választásáról a tárgyév január 31-éig — ha a tagdíjfizetési köte-

lezettsége e határidő után keletkezik, az azt követő 15 napon belül — írásban (bevallást pótló nyilatkozatban) értesíti az érintett pénztárat. A pénztár a bevallást pótló nyilatkozat alapján a tárgyévben a fizetési kötelezettséget előírja.

Az egyszerűsített vállalkozói adó szabályai szerint adózó egyéni vállalkozó a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében egyoldalú nyilatkozattal vállalhatja, hogy a Tbj. 19. § (1)—(3) bekezdés szerinti járulékokat a meghatározott járulékalapnál (minimálbérnél) magasabb járulékalap után fizeti meg. A nyilatkozat az adóévre szól, melyet első ízben az adóévet megelőző év december 20-áig, azt követően az éva bevallásával egyidejűleg kell az állami adóhatósághoz benyújtani. A nyilatkozat az Art. szerinti végrehajtható okiratnak minősül.

Az egyszerűsített vállalkozói adózást választó egyéni vállalkozó járulékbemelési és megfizetési kötelezettségének — figyelemmel az Art. előírásaira is — az éva tv.-ben az éva (éva előleg) megfizetésére és bevallására meghatározott időpontban tesz eleget. Az egyszerűsített vállalkozói adózást választó egyéni vállalkozó a 2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 29/A. § (3) bekezdésében meghatározott járulékalap után a társadalombiztosítási járulékot, az egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékot négy egyenlő részletben fizeti meg. [2003. január 1-jével megváltozott Tbj. a 30. § (3) bekezdése.]

b) A 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszony mellett, vagy oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató egyéni vállalkozó nyilatkozatában arra vállal kötelezettséget, hogy a tárgyév folyamán a tagdíjat a ténylegesen elért járulékalapot képező jövedelem után, a jövedelem elszámolását magában foglaló negyedévet követő hó 12. napjáig megfizeti és erről a pénztárat értesíti.

c) Az éves bevallást teljesítő egyéni vállalkozó esetében, a bevallást pótló nyilatkozat alapján kell a befizetést negyedévente egyeztetni. Ha az egyéni vállalkozó negyedévente fennálló fizetési kötelezettsége fennáll, de kötelezettségét nem teljesíti, az éves bevallásra vonatkozó feltételek nem teljesítése miatt kedvezménye megszűnik. A pénztár erről haladéktalanul értesíteni köteles az egyéni vállalkozó pénztártagot. Amennyiben a tag a mulasztását a Tbj. 29. § (4) bekezdésében foglalt körülmények miatt indokoltan kimenti (pl. igazolja hogy táppénzben, terhességi gyermekágyi segélyben részesül, vagy sorkatonai szolgálatot teljesít stb.) az éves bevallásra vonatkozó kedvezménye nem szűnik meg.

11.4. Hibás vagy hiányos bevallás esetén a 6. pontban foglalt eljárást kell alkalmazni.

11.5. A befizetési kötelezettség elmulasztása, illetőleg részbeni teljesítése esetén a magánnyugdíjpénztár a beállítás és befizetés egyeztetése alapján kimutatott tagdíjtartozás 8 napon belüli megfizetésére szólítja fel a foglalkoztatott (egyéni vállalkozót). Ha az előírt határidőig a tartozás megfizetésére nem kerül sor, a pénztár a tartozás végrehajtását kezdeményezi az illetékes adóhatóságnál. Az eljárás-

ra a PSZÁF elnökének a „a tagdíjtartozások (tagdíjhátralék) behajtásával, végrehajtásával, az adóhatóság megkeresésével kapcsolatos magánnyugdíjpénztári eljárásokról” szóló irányelvben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

11.6. A jogszabályok végrehajtása érdekében ajánlott, hogy a magánnyugdíjpénztárnál olyan informatikai rendszer kerüljön kialakításra, mely automatikusan figyeli a hiánypótlásra előírt határidőket, és azok elmulasztása esetén jelez a szükséges intézkedések megtétele érdekében.

11.7. A magánnyugdíjpénztárnak a jogszabály által meghatározott határidők betartása érdekében megkülönböztethetővé kell tenni (csoportosítani kell), hogy melyik foglalkoztatónak (egyéni vállalkozónak) mikor kell beállási és befizetési kötelezettségének eleget tenni. Ennek alapján az eredeti esedékességet követően, figyelemmel kell kísérni, és kimutatást kell készíteni azokról a foglalkoztatókról, egyéni vállalkozókról, akik késedelemmel, hátralékkal teljesítették, illetve egyáltalán nem teljesítették beállási és/vagy befizetési kötelezettségüket.

11.8. Lekérdezhetővé kell tenni a befizetési határidőt elmulasztó, késve vagy egyáltalán nem teljesítő foglalkoztatók esetében az érintett tagok listáját is, annak érdekében, hogy a jogszabályban előírt tájékoztatást (felszólítást) részükre meg lehessen küldeni.

11.9. Az Art. 49. § (1) bekezdése alapján az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal területi szerve látja el első fokon a magánnyugdíjpénztári tagdíjfizetési kötelezettséggel kapcsolatban az ellenőrzési, az utólagos adómegállapítási és a végrehajtási feladatokat. A magánnyugdíjpénztár megkeresésére az adóhatóság az ellenőrzést, a végrehajtást soron kívül folytatja le.

11.10. Az adóhatósági ellenőrzés lefolytatása iránti kérelem előterjesztésénél, a megkereséshez csatolni kell az R. 20. §-a szerinti dokumentumok, valamint a gépi adathordozón megküldött adatok másolatát, továbbá a magánnyugdíjpénztári felszólítás dokumentálását igazoló térítvény másolatát is. A tartozás behajtása, végrehajtása érdekében, a magánnyugdíjpénztár az Art.-ban és a vonatkozó APEH iránymutatásban foglaltak szerint köteles eljárni. Az eljárásra „a tagdíjtartozások (tagdíjhátralék) behajtásával, végrehajtásával, az adóhatóság megkeresésével kapcsolatos magánnyugdíjpénztári eljárásokról” szóló PSZÁF irányelvben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. [2003. január 1-jével megváltozott R. 20. § (2) bekezdése].

11.11. A magánnyugdíjpénztár a „Kérelem a végrehajtási eljárás megindítására” című formanyomtatvány útján keresi meg a foglalkoztató székhelye szerint illetékes adóhatóságot. A kérelem a magánnyugdíjpénztárra és a foglalkoztatóra vonatkozó adatok mellett jogcím és esedékesség szerinti megbontásban tartalmazza a tartozás összegét, továbbá a magánnyugdíjpénztár által a tagdíj (továbbá önellenőrzési pótlék és bírság) után felszámított és előírt késedelmi pótlék összegét.

11.12. A megkereséséhez a magánnyugdíjpénztár csatolja az intézkedéshez szükséges okiratok másolatát. A megkeresés formai és tartalmi követelményeit részletesen „a tagdíjtartozások (tagdíjhátralék) behajtásával, végrehajtásával, az adóhatóság megkeresésével kapcsolatos magánnyugdíjpénztári eljárásokról” szóló PSZÁF irányelv tartalmazza.

PÓTLÉKOKKAL, BÍRSÁGOKKAL KAPCSOLATBAN ALKALMAZOTT ELJÁRÁSOK

12. Késedelmi pótlék

12.1. Az Art. 67. § (1) bekezdése alapján, a magánnyugdíjpénztári tagdíj késedelmes megfizetése esetén, a megfizetésre kötelezettnek (foglalkoztató, egyéni vállalkozó), az esedékesség napjától a teljesítést megelőző napig késedelmi pótlékot kell fizetnie. A késedelmi pótlékot forintba kerekítve kell kiszámítani, és a kiszámított összeget további kerekítés nélkül (forintban) kell megfizetni. A késedelmi pótlék felszámításának jogalapja és okirata maga a tagdíjbevallás (önellenőrzési bevallás).

12.2. Nem kell késedelmi pótlékot fizetni arra az időszakra, amelyre a kötelezett (foglalkoztató, egyéni vállalkozó) a késedelmet igazolta. Igazolásnak csak akkor van helye, ha a késedelmet elháríthatatlan külső ok (azaz bizonyítottan nem a foglalkoztató mulasztása) idézte elő.

12.3. A magánnyugdíjpénztár összehasonlítja a foglalkoztató (egyéni vállalkozó) bevallását a befizetett tagdíjjal, és tagdíjtartozás megállapítása esetén — a tartozás összegére — az esedékesség napjától a késedelmi pótlékot felszámítja, és erről a foglalkoztatót (egyéni vállalkozót) értesíti. Az értesítésnél a 11.5. pontban foglaltakat kell alkalmazni.

12.4. A foglalkoztató a késedelmi pótlékot saját számítása szerint, a pénztár értesítésétől függetlenül is megfizetheti. Ha a foglalkoztató (egyéni vállalkozó) a késedelmi pótlékot saját számítása szerint, a pénztár értesítésétől függetlenül fizeti meg, a késedelmi pótlék összegét a bevallásban meg kell jelölnie, és az elszámolásáról a PSZÁF által meghatározott formátum szerint nyilatkoznia kell. A „Nyilatkozat”-ban a foglalkoztató azt köteles megjelölni, hogy mely bevallás szerinti befizetése történt késedelmesen. A foglalkoztató nyilatkozata kiemelt jelentőségű, mert a pénztár csak ez alapján tudja a késedelmi pótlék összegét az érintett tagok egyéni folyószámlájára lekönyvelni.

Abban az esetben, ha a foglalkoztató a nyilatkozat megküldését elmulasztotta, de a bevallásban késedelmi pótlékot jelölt, akkor a magánnyugdíjpénztár a foglalkoztatót a „Nyilatkozat” nyomtatvány egyidejű megküldésével haladéktalanul felszólítja annak pótlására. Ha a foglalkoztató a késedelmi pótlékot nem fizetette meg, a „Nyilatkozat”

megküldésével együtt fel kell szólítani annak megfizetésére is.

12.5. A késedelmi pótlékot a magánnyugdíjpénztár legkésőbb a behajtás, végrehajtás kezdeményezésekor [Tbj. 51. § (7) bekezdés] köteles megállapítani, és azt a végrehajtási eljárásban érvényesíteni. A végrehajtási kérelemben fel kell tüntetni — a végrehajtási kérelem napjáig felszámított — a késedelmi pótlék mértékét, összegét is (forintban). Az APEH részére megküldendő végrehajtás iránti kérelemnek minden esetben a teljes végrehajtandó összeget (tagdíjtartozás és a felszámított késedelmi pótlék) tartalmazni kell. A késedelmi pótlék kiszámításának módszeréről részletesen a 3/2000. (AEÉ 6.) és a módosítására kiadott 7/2001. (AEÉ 10.) APEH utasítás rendelkezik. [A 2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 56. § (3) bekezdéssel.]

12.6. A késedelmesen megfizetett tagdíj után az Art. 67. §-a alapján, a napi késedelmi pótlékszámítás szabályai szerint kell a pótlékot kiszámolni és megfizetni. A pótlék összegét az eltelt napok száma, a késedelmesen megfizetett tagdíj összege, valamint az érvényben lévő jegybanki alapkamat határozza meg. A magánnyugdíjpénztár által elvégzett és dokumentált számítás, mely jogszabályon és a ténylegesen beérkezett bevallás és befizetés összevetésén alapul, teszi lehetővé a pótlék foglalkoztatói, valamint (a tagdíj mértékének arányában) az egyéni számlákra való könyvelését. Ez teljesül abban az esetben, ha magánnyugdíjpénztári felszólítás, illetve adóhatósági behajtás hatására valósul meg a megtérülés.

12.7. Abban az esetben, ha a hátralékos foglalkoztató vitatja a pótlék mértékét, összegét a magánnyugdíjpénztári felszólítást követően, akkor a felek között egyeztetésre van szükség. Az egyeztetés eredményeképpen felvett jegyzőkönyv szintén bizonylatul szolgál a pótlék könyvelésére.

12.8. Ha a foglalkoztató a pénztár értesítésében előírt határidőig nem reagál a felszólításra, akkor a pénztár által felszámított késedelmi pótlék nem tekinthető vitatott tartozásnak.

12.9. Ha az egyeztetés nem vezet eredményre, akkor a tartozás tisztázása, megállapítása céljából a magánnyugdíjpénztárnak adóhatósági ellenőrzést kell kezdeményezni, és az ellenőrzést lezáró jogerős határozatban foglalt késedelmi pótlék, a határozat (jegyzőkönyv) alapján kerül könyvelésre.

13. Önellenőrzési pótlék

13.1. Az Art. 42. § (1) bekezdése alapján végzett önellenőrzés során, abban az esetben, ha a foglalkoztatónak, illetve a foglalkoztatónak minősülő egyéni vállalkozónak a tagdíjjal kapcsolatban fizetési kötelezettsége keletkezik, akkor a tévesen megállapított és befizetni elmulasztott tagdíj esetében a tagdíj megfizetése mellett önellenőrzési pótlék fizetési kötelezettsége is van.

13.2. Az önellenőrzést tagonként, vonatkozási időszakonként ahhoz a magánnyugdíjpénztárhoz kell benyújtani, ahol az érintett pénztártag magánnyugdíjpénztári tagsági jogviszonya az önellenőrzés időpontjában fennáll. Az önellenőrzésénél az Art. rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni azzal, hogy a kerekítés szabályai nem alkalmazhatóak, a tagdíjat (egyéb befizetési kötelezettséget) forintban kell feltüntetni és teljesíteni. Az önellenőrzést az erre a célra rendszeresített nyomtatványon vagy gépi adathordozón kell benyújtani (Tbj. 51. §). [2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 51. § (3) bekezdése.]

14. Pótlékok megfizetése, elszámolása

14.1. A késedelmi pótlék és önellenőrzési pótlék mértéke a mindenkor jegybanki alapkamat mértékéhez köthetik, és felszámítására az Art. szabályait kell alkalmazni.

a) A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. (A késedelmi pótlék után késedelmi pótlékot felszámítani nem lehet.)

b) Az önellenőrzési pótlékot a késedelmi pótlék 50%-ának, ugyanazon bevallásnak ismételt önellenőrzése esetén 75%-ának megfelelő mértékben kell felszámítani a bevallás benyújtására előírt határidő leteltét követő első naptól a helyesbítés nyilvántartásba történő feljegyzésének, illetve a foglalkoztatónak nem minősülő egyéni vállalkozó esetében az önellenőrzési lap benyújtásának napjáig.

c) Ha az önellenőrzés pótlólagos tagdíj-kötelezettséget nem eredményezett, mert az adózó adóját az eredeti esedékességkor vagy korábbi önellenőrzése során hiánytalanul megfizette, a fizetendő pótlék összegét az általános szabályok szerinti mértékkel kell meghatározni, de az 5000 forintot, magánszemély esetében az 1000 forintot meghaladó összeget nem kell bevallani és megfizetni (Art. 67—71. §-ai).

14.2. A pótlékok kiszámításához — mivel a jogszabály napi pótlékszámítást ír elő, és a mindenkor jegybanki alapkamat mértéke gyakorta változhat — ajánlatos a magánnyugdíjpénztárnak számítógépes programot használni. Ez nemcsak a pótlékok összegének kiszámításánál, hanem a pótlék fizetésére kötelezett által megállapított pótlék ellenőrzésénél is használható.

14.3. Abban az esetben, ha a tagdíj fizetésére kötelezett tévesen állapította meg és fizette meg a tagdíjat, és ezzel túlfizetése keletkezett, akkor ezt az önellenőrzési nyomtatvány (számítógépes program) benyújtásával rendezheti. A túlfizetést a foglalkoztató „betudással” vagy visszafizetéssel igényelheti. A visszaigénylés végrehajtására az önellenőrzést követő esedékes bevallás megfelelő (betudás vagy visszaautalás) rovatsorának kitöltésével van lehetőség (Art. 32. § megfelelő alkalmazásával). Ha a biztosított pénztártagsági jogviszonya az önellenőrzés, illetőleg a tagdíjtúlfizetés megállapításának időpontjában a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése

miatt már nem áll fenn és a tag egyéni számlakövetelése már átutalásra került, a tagdíjtúlfizetés önellenőrzéssel megállapított összegét a foglalkoztató a nyugdíjjáruhlék-kötelezettség önellenőrzése során érvényesíti. [2003. január 1-jével megváltozott Tbj. 51. § (4) bekezdése.]

14.4. Amennyiben az önellenőrzés pótlólagos tagdíj-fizetési kötelezettséget nem eredményez, mivel a kötelezett (foglalkoztató, egyéni vállalkozó) azt az eredeti esedékességkor vagy az előző önellenőrzés során hiánytalanul megfizette, az önellenőrzési pótlék összegét az általános szabályok szerinti mértékkel kell megállapítani, de az 5000 forintot, magánszemély esetében az 1000 forintot meghaladó összeget nem kell bevallani és megfizetni.

14.5. A tagdíjfizetésre kötelezettnek a késedelmi pótlékot és az önellenőrzési pótlékot a magánnyugdíjpénztár elkülönített számlájára kell befizetni. A tagdíjjal összefüggő késedelmi pótlék és önellenőrzési pótlék — a tagdíj-felosztás fedezeti tartalékra jutó arányában — az érintett tagot (tagokat) illeti meg [Tbj. 56. § (3) bekezdése].

14.6. A magánnyugdíjpénztárnak nyomon kell követnie, hogy a tagdíjfizetésre kötelezett a megállapított késedelmi pótlékot maradéktalanul és az előírt határidőben megfizette-e. (Alkalmazni kell a fizetésre kötelező határozat alapján megállapított késedelmi pótlékok esetében is.) Ennek elmulasztása esetén adóigazgatási eljárást (végrehajtást) kell kezdeményeznie a pótlék megfizetésének kikényszerítésére.

14.7. Abban az esetben, ha az adóhatóság határozatban kötelezi a foglalkoztatót, egyéni vállalkozót a késedelmi pótlék megfizetésére, a megfizetés határidejét a magánnyugdíjpénztárnak nyilvántartásba kell vennie, és a teljesülést regisztrálnia kell. Megfizetés hiányában a tartozás végrehajtása iránt az illetékes adóhatóságnál kell intézkednie.

14.8. Ha az adóhatóság az ellenőrzés során tagdíjhiányt vagy különbözetet állapít meg, határozatához mellékeli a megállapítás alapját képező egyéni tagdíjkimutatást. Amennyiben a pénztártag az adóhatósági eljárás alatt, illetőleg annak lezárásáig a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalép vagy másik pénztárba lép át, a visszalépés, illetőleg az átlépés időpontjáról és a hatósági eljárásban a jogosult helyébe lépő adatairól az eljárást kezdeményező magánnyugdíjpénztár három munkanapon belül értesíti az illetékes adóhatóságot [R.21. § (1) bekezdése].

15. Bírságok megfizetése, elszámolása

15.1. A tagdíj bevallásával és befizetésével kapcsolatos mulasztás esetében, az adóigazgatási eljárást (ellenőrzést) követően, az adóhatóság határozatában a mulasztás eseteinek, valamint egyéb körülmények figyelembevételével adó-(tagdíj-)bírságot, késedelmi pótlékot és mulasztási bírságot állapíthat meg. Az adóhatóság fizetésre kötelező határozata végrehajtható okirat és a könyvelés alapjául szolgáló számviteli bizonylat.

15.2. A megfizetésre kötelezettnek a bírságot, a késedelmi pótlékot és az önellenőrzési pótlékot általában közös (késedelmi pótlék és bírságok vezetésére elkülönített számla), illetve, ha a magánnyugdíjpénztár rendelkezik vele, akkor jogcímenként elkülönített magánnyugdíjpénztári számlára kell befizetni [Tbj. 56. § (3) bekezdése].

15.3. A bírságok a magánnyugdíjpénztár bevételeit képezik.

15.4. A bírságot a jogerős adóigazgatási határozat alapján kell a kötelezettnek megfizetnie, mely határozat a magánnyugdíjpénztár részére is megküldésre kerül. A határozatban foglalt kötelezettségek, határidők betartásának ellenőrzése a magánnyugdíjpénztár feladatát képezik.

15.5. A magánnyugdíjpénztárnak nyomon kell követnie, hogy a kötelezett a határozatban megállapított bírságot maradéktalanul és az előírt határidőben megfizette-e.

Ennek hiányában ismételt adóhatósági eljárást (végrehajtást) kell kezdeményezni a bírság behajtására.

15.6. A magánnyugdíjpénztárnak nyilvántartást kell vezetnie az előírt, bevallott pótlék- és bírságfizetési kötelezettségekről, azok teljesüléséről, a teljesítés időpontjáról.

16.

Ezen irányelv közzététele napjával a magánnyugdíjpénztári tagdíjbevallások, önellenőrzések és a tagdíj-, pótlék és bírság befizetések feldolgozására és nyilvántartására, a tagdíjbefizetések bevallás alapján történő elszámolására vonatkozó magánnyugdíjpénztári eljárások kialakításáról szóló 3/2002. (MK 106.) PSZÁF irányelv hatályát veszti.

A Magyar Nemzeti Bank

közleménye

a Magyar Nemzeti Bank hivatalos deviza árfolyamlapján nem szereplő külföldi pénznemek euróra átszámított árfolyamairól

A Magyar Nemzeti Bank a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény — 2002. évi XLII. törvény 28. § (1) bekezdésével megállapított — 82. §-a (1) bekezdése alapján az alábbiakban teszi közzé a Magyar Nemzeti Bank hivatalos deviza árfolyamlapján nem szereplő külföldi pénznemek euróban megadott árfolyamát:

Ország	Pénznem	1 euró=
Afganisztán	afghani	48.5943
Albánia	lek	136.8160
Algéria	dinár	88.0407
Amerikai Virgin-szigetek	amerikai dollár	1.1301
Andorra	euró	1.0000
Angola	kwanza	90.2127
Antigua	karibi dollár	3.0174
Argentína	peso	3.2632
Aruba	florin	2.0229
Azerbajdzsán	manat	5551.0500
Azori-szigetek	euró	1.0000
Bahama-szigetek	bahamai dollár	1.1301
Bahrein	bahreini dinár	0.4261
Baleár-szigetek	euró	1.0000
Banglades	taka	66.0318
Barbados	barbadosi dollár	2.2489
Belize	belizei dollár	2.2263
Belorusszia	rubel	2379.4300
Benin	CFA frank	655.9570
Bermuda	bermudai dollár	1.1301
Bhutan	ngultrum	51.7021
Bissau-Guinea	CFA frank	655.9570
Bolívia	boliviano	8.7459
Bosznia Hercegovina	márka	1.9705

Ország	Pénznem	1 euró=
Botswana	pula	5.4953
Brazília	real	3.2677
Brit Virgin-szigetek	amerikai dollár	1.1301
Brunei	brunei dollár	1.9794
Bulgária	leva	1.9463
Burkina Faso	CFA frank	655.9570
Burma	kyat	7.0080
Chile	chilei peso	756.0370
Ciprus	ciprusi font	0.5831
Comore-szigetek	comorei frank	513.4350
Costa-Rica	colon	459.7470
Csád	CFA frank	655.9570
Dél-afrikai Köztársaság	rand	8.3190
Dél-Korea	won	1322.4400
Dominika	kelet-karibi dollár	3.0174
Dominikai Köztársaság	dominikai peso	36.8413
Dzsibuti	dzsibuti frank	197,7680
Egyenlítői Guinea	CFA frank	655.9570
Egyesült Arab Emirátusok	dirham	4,1507
Egyiptom	egyiptomi font	6.9275
El Salvador	colon	9.8906
Elefántcsontpart	CFA frank	655.9570
Ecuador	US-dollár	1.1301
Etiópia	etiópiei birr	9.6624
Észak-Korea	won	2.4862
Észtország	észt korona	15.6465
Falkland-szigetek	falklandi font	0.7044
Feröer-szigetek	dán korona	7.4306
Fidzsi-szigetek	fidzsi dollár	2.1275
Francia Csendes-óceáni szigetek	CFP frank	115.3270
Francia Guyana	euró	1.0000
Fülöp-szigetek	peso	62.1273
Gabon	CFA frank	655.9570
Gambia	dalasi	32.7733
Ghana	cedi	9820.5900
Gibraltár	gibraltári font	0.7044
Grenada	kelet-karibi dollár	3.0174
Grönland	dán korona	7.4306
Guadeloupe	euró	1.0000
Guam	amerikai dollár	1.1301
Guatemala	quetzal	9,0239
Guinea	guineai frank	2260.2000
Guyana	guyanai dollár	202.2880
Haiti	gourde	42.9438
Holland Antillák	a.gulden	2.0116
Honduras	lempira	19.7994
Hongkong	hongkongi dollár	8.8140
Horvátország	kuna	7.4803
India	indiai rúpia	51.7021
Indonézia	rúpia	9552.1700
Irak	iraki dinár	1836.4125
Irán	rial	9430.6800
Izland	izlandi korona	88.7750
Izrael	shekel	5.1194

Ország	Pénznem	1 euró=
Jamaica	jamaicai dollár	66.7889
Jemen	rial	201.1640
Jordánia	jordániai dinár	0.8013
Jugoszlávia	új jugoszláv dinár	66.5719
Kajmán-szigetek	kajmán dollár	0.9267
Kambodzsza	riel	4333.9300
Kamerun	CFA frank	655.9570
Kanári-szigetek	euró	1.0000
Katar	katari rijál	4.1141
Kazahsztán	tenge	166.6390
Kenya	kenyai shilling	88.4304
Kiribati	ausztráliai dollár	1.7053
Kína	renminbi jüan	9.3541
Kolumbia	kolumbiai peso	3191.7700
Kongó	CFA frank	655.9570
Kongói Köztársaság	kongói frank	488.2030
Közép-afrikai Köztársaság	CFA frank	655.9570
Kuba	kubai peso	23.7321
Laosz	új kip	8588.7600
Lesotho	maluti	8.3190
Lettország	lat	0.6433
Libanon	libanoni font	1710.9700
Libéria	liberiai dollár	1.1301
Liechtenstein	svájci frank	1.5568
Litvánia	litas	3.4532
Líbia	líbiai dinár	1.5620
Madagaszkár	madagaszkári frank	6758.0000
Madeira	euró	1.0000
Makaó	pataca	9.0784
Macedónia	dinár	61.9024
Malajzia	ringgit	4.2944
Malawi	malawi kwacha	121.2030
Maldív-szigetek	rufiyaa	14.4653
Mali	CFA frank	655.9570
Marokkó	dirham	10.8284
Martinique	euró	1.0000
Mauritius	mauritiusi rúpia	32.6599
Mauritánia	uguiya	299.4780
Málta	máltai líra	0,4276
Mexikó	mexikói peso	12.4136
Moldávia	moldvai lej	15.3524
Monaco	euró	1.0000
Mongólia	tugrik	1272.4900
Montserrat	kelet-karibi dollár	3.0174
Mozambik	metical	26360.2000
Namíbia	namíbiai dollár	8.3190
Nauru	austráliai dollár	1.7053
Nepál	nepáli rúpia	87.3567
Niger	CFA frank	655.9570
Nigéria	naira	148.3820
Nicaragua	új cordoba	17.2001
Nyugat-Szamoa	tala	3.3842
Omán	ománi rial	0.4351
Oroszország	rubel	34.7228

Ország	Pénznem	1 euró=
Örményország	dram	630.7540
Pakisztán	rúpia	65.2520
Panama	balboa	1.1301
Pápua Új-Guinea	kina	3.8183
Paraguay	guarani	6995.3300
Peru	új sol	3.9311
Pitcairn-sziget	angol font	0.7044
Puerto Rico	amerikai dollár	1.1301
Réunion	euró	1.0000
Románia	lej	38080.0000
Ruanda	ruandai frank	606.6380
Salamon-szigetek	salamon-szigeteki dollár	8.4934
San Marino	euró	1.0000
Sao Tome-sziget	dobra	9831.8700
Seychelle-szigetek	seychelles-i rúpia	6.3506
Sierra Leone	leone	2658.5600
Spanyol Kikötők Észak Afrikában	euró	1.0000
Sri-Lanka	sri lanka-i rúpia	107.5290
Szaúd-Arábia	szaúdi rial	4.2382
Szenegál	CFA frank	655.9570
Szingapúr	szingapúri dollár	1.9794
Szíria	szíriai font	51.9846
Szlovénia	tolar	235.1740
Szomália	szomáli shilling	2960.8600
Szt. Ilona	angol font	0.7044
Szt. Kristóf	kelet-karibi dollár	3,0174
Szt. Lucia	kelet-karibi dollár	3,0174
Szt. Péter	euró	1.0000
Szt. Vencel	kelet-karibi dollár	3,0174
Szudán	dinár	294.9560
Szurinam	szurinami gulden	2842.2000
Szváziföld	lilangeni	8.3190
Thaiföld	baht	46.0516
Tajvan	tajvani dollár	38.5313
Tanzánia	tanzániai shilling	1184.3500
Togo	CFA frank	655.9570
Tonga-szigetek	paanga	1.7053
Törökország	török lira	1555583.2000
Trinidad és Tobago	trinidad és tobagói dollár	6.9501
Tunézia	tunéziai dinár	1.4590
Turks-és Caicos-szigetek	amerikai dollár	1.1301
Tuvalu	austráliai dollár	1.7053
Uganda	új shilling	2255.1400
Új-Zéland	új-zélandi dollár	1.9403
Ukrajna	hryvna	6.0301
Uruguay	uruguay-i peso	31.5016
Vanuatu	vatu	136.9460
Vatikán	euró	1.0000
Vietnam	dong	17545.9000
Zambia	kwacha	5365.1600
Zimbabwe	zimbabwei dollár	931.2020
Zöld-foki-szigetek	zöld-foki escudo	123.1240

**Az Állami Számvevőszék pályázati felhívása
a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási
Alap könyvvizsgálói feladatainak ellátására javasolandó
könyvvizsgálók körének meghatározásához**

Az Állami Számvevőszék (1052 Budapest, Apáczai Csere János u. 10.) az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) negyedik fejezete (54—60. §-ok), különösen az 57. § (5) bekezdése „A könyvvizsgálót — az Állami Számvevőszék elnökének javaslata ismeretében — az alappal rendelkező miniszter bízta meg...”, valamint a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alapról szóló 2003. évi LVIII. törvény alapján — a pénzügyminiszter megkeresésére — a javaslattevői jogának megalapozása céljából a közbeszerzési törvény hatálya alá nem tartozó

nyilvános pályázatot

ír ki a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap könyvvizsgálói feladatának ellátására javasolandó könyvvizsgálók körének meghatározásához.

1. A megbízás időtartama: 2003-tól kezdődő 1 üzleti évtől a 2007. üzleti évvel bezárólag.

2. A pályázó feladatai:

a) A Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap számviteli törvény és az államháztartási törvény szerinti éves beszámolója valóságának, jogszabályszerűségének vizsgálata, figyelemmel az államháztartásról szóló törvény IV. fejezetében foglaltakra.

b) A könyvvizsgálat keretében az alapot kezelő szerv elé terjesztett minden lényeges üzleti jelentés, előterjesztés vizsgálata abból a szempontból, hogy az abban szereplő adatok a valós adatokat tartalmazzák-e, illetve megfelelnek-e a jogszabályi feltételeknek.

c) Folyamatos együttműködés az Állami Számvevőszékkel és folyamatos kapcsolattartás a Magyar Államkincstárral és a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap konkrét kezelőjével. Az együttműködés keretében a könyvvizsgálói jelentés egy-egy példányának megküldése az Állami Számvevőszék Stratégiai és összefoglaló osztályának, a Pénzügyminisztériumnak, a Magyar Államkincstárnak, illetőleg a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap konkrét kezelőjének.

d) A könyvvizsgálói feladatokhoz kapcsolódó szakmai tanácsadás.

e) Egyéb jogszabályban meghatározott feladatok.

3. A pályázat benyújtásának ideje: 2003. október 10. 12.00—14.00 óra között.

4. A pályázat benyújtásának helye: Állami Számvevőszék, 1052 Budapest, Apáczai Csere János u. 10., II. emelet 328-as szoba.

5. Részvételi feltételek:

a) A pályázaton belföldi természetes és jogi személyek vehetnek részt, akik rendelkeznek a magyar jogszabályok szerinti könyvvizsgálói jogosultsággal és igazolják a Magyar Könyvvizsgálói Kamarai tagságukat.

b) Ha a pályázó jogi személy, a pályázatnak tartalmaznia kell a pályázattevőnek a beadás idejéhez képest 30 napnál nem régebbi cégkivonatát, a természetes személy könyvvizsgálói megnevezését és adatait, valamint a természetes személy Magyar Könyvvizsgálói Kamarai tagságának számát.

c) Mind a természetes, mind a jogi személyek esetében csatolni kell a felelősségbiztosítási kötvényük másolatát. A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó részletes, kötelező erejű nyilatkozatát az alábbiak szerint:

— a pályázó neve, székhelye, telefonszáma, telefaxszáma, rövid bemutatása,

— a könyvvizsgálói díj mértékének és a fizetési feltételek meghatározása,

— a pályázat benyújtásának határidejétől számított minimum 90 nap pályázati kötöttség vállalása,

— szakmai referenciák megjelölése,

— a könyvvizsgálatra vonatkozó feladattervnek, munkaprogramjának ismertetése,

— az államháztartás alrendszerében szerzett tapasztalatok (ellenőrzési, illetve könyvvizsgálói tevékenység) ismertetése,

— a feladatok határidőn belüli végrehajtására vonatkozó nyilatkozat,

— a vállalási díjat (Ft/nap/fő+ áfa),

— nyilatkozat, melyben kötelezően elismeri a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap titokvédelmi és biztonsági előírásait.

6. Érvényességi feltételek:

a) kamarai tagság és annak igazolása,

b) felelősségbiztosítás meglétének igazolása,

c) a részvételi feltételekben meghatározott pályázattétel hiánytalan teljesítése.

7. A pályázatok felbontása:

A pályázatok felbontására a pályázatok benyújtására nyitva álló határidő lejártát követően kerül sor. A bontási eljárás a pályázat kiírójának képviselője és a közjegyző vesz részt.

A közjegyző a pályázatok leadásának és felbontásának körülményeiről okiratot állít ki. A bontásról közjegyző által hitelesített jegyzőkönyv készül.

8. A pályázatok értékelése:

a) A pályázatok felbontását követően a kiíró által létrehozott bizottság megvizsgálja a pályázatok részvételi feltételeinek megfelelő érvényességét, majd értékeli a pályázatokat.

b) Az érvényes pályázatok értékelése során

— a könyvvizsgálói munkaprogram,

- az árpályázat,
  - a szakmai referenciák, különös tekintettel a banki és jegybanki tapasztalatokra és a pénzügyi instrumentumokra,
  - a privatizációs és vagyonkezelési környezetben szerzett tapasztalatok,
  - a felelősségbiztosítás mértéke
- kerülnek értékelésre.

c) A pályázatok értékelése során a kiíró által létrehozott bizottság az alábbi súllyal veszi figyelembe a pályázat egyes elemeit:

A. SZEMÉLYI ALKALMASSÁG (Súly 40%)

1. Költségvetési szerv vizsgálatánál szerzett gyakorlat	100 pont
2. Bejegyzett könyvszakértők neve és bejegyzési éve	100 pont
3. Hánykönyvvizsgálót foglalkoztat	100 pont
4. Egyéb költségvetési tapasztalat, gyakorlat	100 pont
5. Egyéb megfontolás	100 pont

B. SZAKMAI TAPASZTALAT (Súly 30%)

1. A könyvvizsgáló cég bejegyzésének éve	100 pont
2. A könyvvizsgáló cég alaptőkéje	100 pont
3. Rendelkezik-e felelősségbiztosítással	100 pont
4. Egyéb megfontolás	100 pont

C. VÁLLALÁSI DÍJ (Súly 20%)

1. Vállalási díj forintban (pontosításban nem szerepel)
2. Mennyi időre (pontosításban nem szerepel)
3. Hány főre (pontosításban nem szerepel)

D. EGYÉB SZOLGÁLTATÁS (Súly 10%)

1. A felajánlott egyéb szolgáltatás	100 pont
2. A pályázatról kialakított összbenyomás értékelése	100 pont

9. *Elbírálási határidő:* 2003. október 15-ig, majd az Állami Számvevőszék megteszi a javaslatát a pénzügyminiszternek.

10. Egyéb információk:

a) A pályázatokat a pályázati felhívásban megjelölt címre és időpontban, zárt, cégjelzés nélküli borítékban, 5 példányban, magyar nyelven kell benyújtani. A pályázatokat a pályázati felhívásban megadott határidőben és helyen, személyesen vagy meghatalmazott útján kell leadni.

A meghatalmazott köteles igazolni képviseleti jogosultságát.

b) A borítékon fel kell tüntetni a alábbi szöveget: „Pályázat a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap könyvvizsgálói feladatainak ellátására”.

c) A pályázó köteles az eredeti példányt megjelölni „EREDETI” felírással. Ha a pályázó ezt elmulasztja, a kiíró választ egyet a beérkezett példányok közül, ami a továbbiakban az eredeti funkcióját tölti be. Ha a példányok között eltérés adódik, az így megjelölt példány az irányadó.

d) A pályázatok határidőn belüli érkezését az átvevő által kiállított átvételi elismervény bizonyítja. A határidőn túl érkezett pályázatok nem kerülnek átvételre.

e) A pályázattal kapcsolatban felvilágosítást adni jogosult: dr. Hegyi Ferenc számvevő a 484-9166-os telefonszámon.

Dr. Kovács Árpád s. k.,
elnök

A Központi Kárrendezési Iroda k ö z l e m é n y e

a 2003. november 10—15-ig terjedő időszak

**— II/3. földalapról vonatkozó —
termőföld árveréseiről**

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák 2003. november 10—15-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési közleményeit az 1997. évi XXXIII. törvény 7. §-ának (2) bekezdés a) pontja szerint az 1991. évi XXV. törvény 19. §-a alapján kijelölt termőföldterületből településenként a 20 hektárt meg nem haladó földterületekre (II/3. földalap) az alábbiakban tesszük közzé:

Tájékoztató az árverések fontosabb szabályairól

1. Az ingatlanok tehermentesen kerülnek árverésre, kivéve az 1991. évi XXV. törvény 25. §-ának (1) bekezdésében meghatározott AK értékben ki nem fejezett érték-növekedésének állami támogatással csökkentett összegű megtérítésének kötelezettségét.

2. Az ingatlanok adatai és térképe az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat hirdetőtábláján és a gazdálkodó szervezetnél, valamint az árverés helyszínén megtekinthetők.

3. Az ingatlanok AK értékben kerülnek árverezésre. Amennyiben az igénybejelentés alapján egyezség jön létre, úgy az 1000 Ft/AK értékben kerül átszámításra, az egyezség tényét az árverésen be kell jelenteni; ha egyezség nem jön létre, egy AK érték az 1991. évi XXV. törvény 22. §-ának (1) bekezdése alapján 3000 Ft/AK kikiáltási áron indul.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít, vagy visszadásra kerül.

5. Az árverésen az 1997. évi XXXIII. törvény 7. §-a (2) bekezdés a) pontja alapján az öt megillető kárpótlási jegyekkel és/vagy banki letéti igazolással az a jogosult vehet részt, akinek állandó lakóhelye 1991. június 1-jén az érintett településen volt, és aki jelenleg is ott rendelkezik állandó lakóhellyel.

Az árverésen részt venni kívánó jogosultak személyi igazolványukkal bizonyíthatják a lakhely szerinti illetékeségüket.

Meghatalmazással árverező személy esetében a fenti igazolásokat — a meghatalmazó nevére kiállítva — az adatfelvételnél szintén be kell mutatni.

Az árverésen mezőgazdasági vállalkozást támogató utalvánnyal tulajdont szerezni nem lehet.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell. A jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételből ki kell zárni.

Figyelmeztetés

Árverezni a 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 28., 29. és 30. §-ai alapján személyesen, meghatalmazott útján, vagy — több kárpótlásra jogosult esetén — együttesen lehet. A meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

A 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 33. §-ának (5) bekezdése alapján az árverés vezetője kizárja a további árverésből azt az árverezőt, aki az ajánlat lezárását követően nem él vételi jogával. A kizárt személy az árverési előlegét elveszti. Az elvesztett árverési előleg az államot illeti meg.

A vételi jogot csak az a jogosult gyakorolhatja, aki kötelezettséget vállal a termőföld mezőgazdasági hasznosítására (fertőzésmentes és gyommentes állapotban tartására), és arra, hogy a termőföldet a mezőgazdasági termelésből öt éven belül nem vonja ki. Amennyiben vállalt kötelezettségét a tulajdonszerzéstől számított öt éven belül megszegi, a termőföld kártalanítás nélkül állami tulajdonba kerül, és árverés útján lesz értékesítve.

A kárpótlásra jogosult tanyatulajdonost a tanyája körüli termőföldre az árverés során elővásárlási jog illeti meg.

A vételi jog alapján szerzett termőföldnek a tulajdonszerzéstől számított három éven belül történő elidegenítéséből származó bevételnek termőföldre fordított értéknövelő beruházási kiadásokkal csökkentett részét teljes egészében az elidegenítés évében kell a tulajdonosnak a személyi jövedelemadó alapjául szolgáló összjövedelméhez hozzászámítani. Bevételnek az illetékkiszabás alapjául szolgáló forgalmi értéket kell tekinteni.

Az árverésen bármely okból meg nem jelenő kárpótlásra jogosult később, a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet; ebből az okból az árverés eredménye nem változtatható meg.

Árverési kifogást nyújthat be az árverésen részt vevő árverező, továbbá az árverésből kizárt személy az árverés lezárását követő három napon belül a Központi Kárrendezési Irodához.

A kárpótlásra jogosult az általa megvásárolt termőföld AK értékben ki nem fejezett értéknövekedésének állami támogatással és az amortizálódott hányaddal csökkentett összegű megtérítésére köteles a földet az árverésen eladó részére.

A termőföld hasznosítását és védelmét szolgáló és/vagy a termőföld értékét növelő meliorációs, öntözési és útépitési beruházások esetében a beruházási költségeknek az állami támogatással és az amortizálódott hányaddal csökkentett értékét kell a földet kiadó részére megtéríteni. A gazdálkodó szervezet által elvégzett számítás helyességét a kárrendezési iroda ellenőrzi.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő termőföld új tulajdonosa a földet átadó gazdálkodó szervezet részére köteles megtéríteni az új gazdasági évet előkészítő, szükséges fő gazdasági munkáknak (szántás, talajerő-visszapótlás), zöldlétári értékeknek (pl. 3 évnél nem idősebb takarmányvetés) a gazdálkodó szervezet táblatorzskönyve alapján számított ellenértékét. A térítés mértékében és módjában az új tulajdonos és a gazdálkodó szervezet állapodik meg.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő földeket az annak fekvése szerint illetékes körzeti földhivatal adja birtokba.

A gazdálkodó szervezet hozzájárulásával a földhivatal birtokba adja a termőföldet akkor is, ha a birtokbaadás egyéb feltételei fennállanak, de a jogosult az elismert tartozását nem fizette meg, vagy részletfizetésben állapodott meg.

Felhívjuk a tisztelt árverezni szándékozók figyelmét, hogy a *Tájékoztató az árverés fontosabb szabályairól*, valamint, hogy e *Figyelmeztetés* az összes termőföld árverési hirdetménnyel kapcsolatban figyelembe veendő.

Központi Kárrendezési Iroda

Heves megye

A Központi Kárrendezési Iroda ATKÁR településen, az Atkári Mgtsz. használatában (kezelésében) lévő termőföldterületekből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Atkár, Polgármesteri Hivatal
2. Az árverést a Jász-Nagykun-Szolnok és Heves Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. A regisztráció időpontja: 2003. november 11., 10—16 óra.
4. Az árverés ideje: 2003. november 12., 10 óra.
5. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Atkár

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0166/64	6 ha 6925 m ²	szántó	192,14	Talajvíz elvezetés szolgalmi jog, MÁTRA-TAN Kht.	

Dr. Horváth Gabriella s. k.,
kirendeltségvezető

**A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Földművelésügyi Hivatalának
(5000 Szolnok, Kossuth Lajos u. 2.)**

h i r d e t m é n y e

Az FVM Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Földművelésügyi Hivatala — a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján —

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

hirdet meg használatában nyilvántartott, részarány-földtulajdonnak megfelelő földek kiadása céljából.

A sorsolás helye: Tiszagyenda, Béke u. 8., Művelődési Ház.

A sorsolás időpontja: 2003. október 28., 10 óra.

A sorsoláson részvételre jogosultak köre: a Tiszagyendai Mezőgazdasági Szövetkezet gazdálkodási területén még ki nem adott részarány-földtulajdonnal (aranykoronával) rendelkező személyek.

A sorsolásra kerülő földrészletek adatai:

Település: Tiszagyenda

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	Összes AK érték	Sorsolandó AK érték	Megjegyzés
022/3-ból	szántó, anyaggödör	39,7485	542,56	1,64	
070-ből	szántó, anyaggödör, gyep, temető, csatorna	170,2800	1998,32	26,05	
078-ből	szántó	3,9516	48,36	0,63	
080-ből	szántó, anyaggödör	11,5339	149,04	1,94	
082/31	gyep (legelő)	9,1145	48,30	48,30	
093-ből	szántó	1,0704	11,88	0,15	
0117/2-ből	legelő, erdő, csatorna, árok	27,1963	310,92	73,68	Földmérési jel

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	Összes AK érték	Sorsolandó AK érték	Megjegyzés
0119-ből	szántó	29,1548	569,40	15,15	
0126/2	legelő	4,1550	50,69	50,69	
0143/1-ből	szántó	56,2398	1269,72	69,36	Földmérési jel
0331/3-ből	szántó és mocsár	19,2982	217,50	13,44	
0350	szántó	0,1187	1,85	1,85	

Település: Tiszabura

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	Összes AK érték	Sorsolandó AK érték	Megjegyzés
0150/2	szántó	1,1417	12,67	12,67	

A sorsolás nyilvános, azon bárki jelen lehet.

Több részarány-tulajdonos egyezségen alapuló írásbeli igényét, valamint a kisorsolt földrészletre vonatkozó cseremegállapodásokat a Földművelésügyi Hivatal figyelembe veszi.

A közös igényt a sorsolás kezdetéig a helyszínen, a cserét pedig a sorsolást követő 15 napig lehet a Földművelésügyi Hivatalhoz benyújtani. A sorsolás a helyben szokásos módon is meghirdetésre kerül.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

Akinek a nyilvános sorsolás jogos érdekét érinti, vagy sérti, törvénysértésre való hivatkozással a sorsolást követő 48 órán belül a Fővárosi és Pest Megyei Földművelésügyi Hivatalhoz címzett, de a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Földművelésügyi Hivatalhoz (5000 Szolnok, Kossuth Lajos u. 2.) kifogást nyújthat be.

Gombár Mihály s. k.,
hivatalvezető

**A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatalának
(4401 Nyíregyháza, Hősök tere 5.)**

h i r d e t m é n y e

Az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatala értesíti az Ópályi településen érdekelt részarány-földtulajdonosokat, hogy az 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján

2003. november 5-én, 10 órakor

az Ópályi Művelődési Házban nyilvános sorsolást tart a mátészalkai Krasznamenti Mgtasz használatában lévő részarány-földtulajdon tulajdonosainak kijelölése céljából.

A sorsolásra kijelölt földrészletek:

Település: Ópályi

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	AK érték	Kiadható AK érték	Korlátozó intézkedés
016	erdő	49,1009	171,80		

A sorsolást a többször módosított és kiegészített 1993. évi II. törvény szigorú betartásával folytatja le a Hivatal.

Demendi István s. k.,
hivatalvezető h.

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség k ö z l e m é n y e i

A Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala Fogyasztóvédelmi Felügyelősége mintavétellel egybekötött ellenőrzést végzett az EURO GROUP 2000 Kft. (1106 Budapest, Szállás u. 7.) telephelyén.

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség laboratóriumában elvégzett vizsgálatok szerint az EURO GROUP 2000 Kft. (1106 Budapest, Szállás u. 7.) által Kínából importált

Windsor WS-3100 típusú csillárventilátor

nem felel meg az élet- és vagyonbiztonsági követelményeknek.

A termék rendeltetésszerű használatra alkalmatlan,
áramütés-veszélyes.

A Fogyasztóvédelmi Felügyelőség a fenti termék forgalmazását az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet 6. § d) pontja alapján, azonnali végrehajtás elrendelése mellett, megtiltotta.

Tájékoztatjuk a kereskedőket, hogy a termék további forgalmazása a fenti jogszabályba ütközik. A fogyasztók a már megvásárolt terméket a vásárlás helyére vihetik vissza, kártalanítást kérve.

Az 1. számú Vámhivatal értesítése alapján a Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala Fogyasztóvédelmi Felügyelősége mintavétellel egybekötött ellenőrzést végzett a Vámhivatal telephelyén.

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség laboratóriumában elvégzett vizsgálatok szerint a Kalkala 2000. Kft. (1193 Budapest, Bocskai út 33.) által Hong-Kongból importált

*ChuangJia CJ-058 modellszámú akkumulátortöltő
elektromos meghajtású robogóhoz*

nem felel meg a hazai termékbiztonsági előírásoknak,

áramütés-veszélyes.

A Fogyasztóvédelmi Felügyelőség a fenti termék forgalmazását az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet 11/B. § (7) bekezdése alapján, azonnali végrehajtás elrendelése mellett, megtiltotta.

Tájékoztatjuk az érintetteket, hogy a termék nem vámelvezhető a belföldi forgalom számára, és forgalomba nem hozható.

Az 1. számú Vámhivatal értesítése alapján a Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala Fogyasztóvédelmi Felügyelősége mintavétellel egybekötött ellenőrzést végzett a Vámhivatal telephelyén.

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség laboratóriumában elvégzett vizsgálatok szerint a Kalkala 2000. Kft. (1193 Budapest, Bocskai út 33.) által Hong-Kongból importált

*LB32 modellszámú akkumulátortöltő elektromos
meghajtású robogóhoz*

nem felel meg a hazai termékbiztonsági előírásoknak,

áramütés-veszélyes.

A Fogyasztóvédelmi Felügyelőség a fenti termék forgalmazását az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet 11/B. § (7) bekezdése alapján, azonnali végrehajtás elrendelése mellett, megtiltotta.

Tájékoztatjuk az érintetteket, hogy a termék nem vámelvezhető a belföldi forgalom számára, és forgalomba nem hozható.

A Bács-Kiskun Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége mintavétellel egybekötött ellenőrzést végzett az Zoli Yoker Kft. (1204 Budapest, Kapitánypuszta hrsz. 182659) által rendezett alkalmi vásáron (Kecskemét, MÁV állomás).

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség laboratóriumában elvégzett vizsgálatok szerint az Ausztriából származó ismeretlen importálójú

AFG AL 3 típusú nem elektromos, 3 személyes kávéfőző

nem felel meg az élet- és vagyonbiztonsági követelményeknek.

A termék rendeltetésszerű használatra alkalmatlan,

balesetveszélyes.

A Fogyasztóvédelmi Felügyelőség a fenti termék forgalmazását az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet 6. § d) pontja alapján azonnali végrehajtás elrendelése mellett, megtiltotta.

Tájékoztatjuk a kereskedőket, hogy a termék további forgalmazása a fenti jogszabályba ütközik. A fogyasztók a már megvásárolt terméket a vásárlás helyére vihetik vissza, kártalanítást kérve.

Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2003. évi 106. számában kihirdetett, az egyes használt vagy sérült gépjárművek vámkezelését megelőző vizsgálatokról szóló 3/1999. (I. 18.) KHVM—KöM—PM együttes rendelet módosításáról szóló 56/2003. (IX. 12.) GKM—KvVM—PM együttes rendelet 2. §-a helyesen:

„2. § Ez a rendelet 2003. szeptember 15-én lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti az egyes használt vagy sérült gépjárművek vámkezelését megelőző vizsgálatokról szóló 3/1999. (I. 18.) KHVM—KöM—PM együttes rendelet módosításáról szóló 6/2002. (I. 28.) KöViM—KöM—PM együttes rendelet”

(Kézirathiba)

A Magyar Közlöny 2003. évi 109. számában megjelent, az agrár- és vidékfejlesztési támogatások igénybevételének általános feltételeiről szóló 290/2002. (XII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 147/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet 1. §-ának utolsó mondata helyesen:

„A külön jogszabály szerinti fagykárt és/vagy aszálykárt szenvedett mezőgazdasági termelők — az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 46. §-ában foglalt átmeneti intézkedés keretén belül kormányhatározattal — az ott meghatározott végleges kárenyhítő támogatásban, valamint kedvezményes forint hitel utáni kamattámogatásban részesülhetnek abban az esetben is, ha e rendelet szerinti köztartozásuk van.”

(Kézirathiba)

KÖZLEMÉNY

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó a Magyar Közlöny különszámaként megjelentette

**Az általános forgalmi adóról szóló
1992. évi LXXIV. törvény,
a társasági adóról és az osztalékadóról szóló
1996. évi LXXXI. törvény,
az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló
2002. évi XLIII. törvény
és a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény
HATÁLYOS SZÖVEGE**

című, A/4 formátumú, 136 oldal terjedelmű kiadványt.

A különszám az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény, a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény, az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény és a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény tárgymutatóval ellátott hatályos szövegét tartalmazza.

A kézirat lezárva: 2003. április 15-én.

Ára: 1792 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni.
Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük

**Az általános forgalmi adóról szóló
1992. évi LXXIV. törvény,
a társasági adóról és az osztalékadóról szóló
1996. évi LXXXI. törvény,
az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló
2002. évi XLIII. törvény
és a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény
HATÁLYOS SZÖVEGE**

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

KÖZLEMÉNY

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó a Magyar Közlöny különszámaként megjelentette

AZ ALAPÍTVÁNYOKKAL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

című, A/4 formátumú, 64 oldal terjedelmű kiadványt.

A különszám a Polgári Törvénykönyv alapítványokra vonatkozó rendelkezéseit, a Legfelsőbb Bíróság alapítványi tárgyú kollégiumi állásfoglalásait és eseti döntéseit, valamint az alapítványokra vonatkozó nyilvántartási, gazdálkodási, számviteli, vám-, adó- (ideértve az szja 1%-a felhasználásának szabályait) és illetékszabályok hatályos szövegét tartalmazza. Közlésre kerül továbbá a Kormány által alapított közalapítványok és alapítványok jegyzéke.

A kézirat lezárva: 2003. április 10-én.

Ára: 1176 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük

AZ ALAPÍTVÁNYOKKAL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó megjelentette

A TÁRSASHÁZAKKAL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

című, A/4 formátumú, 64 oldal terjedelmű Magyar Közlöny-különszámot.

A kiadvány a társasházak vonatkozásában fontosabb előírásokat tartalmazó jogszabályokat — például a társasházról szóló törvényt, a Polgári Törvénykönyv és az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény vonatkozó rendelkezéseit, a társasház számvitelének speciális szabályait — tartalmazza.

A kézirat lezárva: 2002. április 19-én.

Ára: 700 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni.
Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük

A TÁRSASHÁZAKKAL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

című kiadványt ..... példányban

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

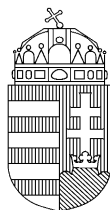
Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

A MAGYAR HIVATALOS KÖZLÖNYKIADÓ megjelentette a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE 2002

című hétkötetes jogszabálygyűjteményt.

A kiadványt az Igazságügyi Minisztérium és a Miniszterelnöki Hivatal a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan név- és tárgymutatóval, kiegészítő jegyzetekkel, valamint változásmutatóval látta el.

A jogszabálygyűjtemény I., II., III., IV., V., VI. és VII. kötetének ára: **189 840 Ft áfával.**

A kötetekre szóló megrendelést a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) kérjük eljuttatni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

M E G R E N D E L Ő L A P

Megrendeljük a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE 2002

című hétkötetes kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára.

Keltezés:.....

.....
cégszerű aláírás

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönnyboltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2003. évi éves előfizetési díj: 62 496 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 140 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

03.1897 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.